

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ

ΒΙΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΕΚΑ
ΤΟ ΕΚΤΟΝ.

ΚΕΦ. Α'.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ.

Ἀντισθένης Ἀντισθένους Ἀθηναῖος, ἐλέγετο δ' οὐκ εἶναι ἰθαγενής· ὅθεν καὶ πρὸς τὸν ὀνειδίζοντα εἶπειν, « καὶ ἡ μήτηρ τῶν θεῶν Φρυγία ἐστίν. » ἐδόκει γὰρ εἶναι Θράκης μητρός· ὅθεν καὶ ἐν Τανάγρα κατὰ τὴν μάχην εὐδοκίμησας ἔδωκε λέγειν Σωκράτει ὡς οὐκ ἂν ἐκ δυοῖν Ἀθηναίων οὕτω γεγόναι γενναῖος. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τῷ γηγενεῖς εἶναι σεμνυνομένους ἐκπαυλίζων ἔλεγε μηδὲν εἶναι κοχλιῶν καὶ ἀττελέβων εὐγενεστέρους. Οὗτος κατ' ἀρχὰς μὲν ἤκουσε Γοργίου τοῦ ῥήτορος· ὅθεν τὸ ῥητορικὸν εἶδος ἐν τοῖς διαλόγοις ἐπιφέρει καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἀληθείᾳ καὶ τοῖς Προσοπτικοῖς. (2) φησὶ δ' Ἐρμιππος ὅτι προεἰλετο ἐν τῇ τῶν Ἰσθμίων πανηγύρει ψεῖσαι τε καὶ ἐπαινεῖσαι Ἀθηναίους, Θεβαίους, Λακεδαιμονίους· εἶτα μέντοι παραιτήσασθαι ἰδόντα πλείους ἐκ τῶν πόλεων ἀφιγμένους. ὕστερον δὲ παρέβαλε Σωκράτει, καὶ τοσοῦτον ὄνατο αὐτοῦ, ὥστε παρῆνει τοῖς μαθηταῖς γενέσθαι αὐτῷ πρὸς Σωκράτην συμμαθητάς. οἰκῶν τ' ἐν Πειραιεὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν τοὺς τετραράκοντα σταδίου ἀνιῶν ἤκουε Σωκράτους, παρ' οὗ καὶ τὸ καρτερικὸν λαβὼν καὶ τὸ ἀπαθὲς ζηλώσας κατήρξε πρῶτος τοῦ κυνισμοῦ. Καὶ ὅτι ὁ πόνος ἀγαθὸν συνέστησε διὰ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους καὶ τοῦ Κύρου, τὸ μὲν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, τὸ δὲ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἐλκύσας. (3) Πρῶτός τε ὠρίσατο λόγον εἰπὼν, « λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἔστι δηλῶν. » ἔλεγε τε συνεχές, « μανεῖν μᾶλλον ἢ ἡσθεῖν » καὶ, « χρὴ τοιαύταις πλησιάζειν γυναῖξιν αὐτῶν ἵνα ἡσθεῖν εἴσονται. » πρὸς τε τὸ Ποντικὸν μενιράκιον μέλλον φοιτᾶν αὐτῶν καὶ πυθόμενον τίνων αὐτῶν δεῖ, φησὶ, « βιβλιαρίου καινοῦ καὶ γραφείου καινοῦ καὶ πινακιδίου καινοῦ, » τὸν νοῦν παρεμφαίνων. πρὸς δὲ τὸν ἐρόμενον ποδαπὴν γῆμαι, ἔφη, « ἂν μὲν καλὴν, ἕξεις κοινήν, ἂν δὲ αἰσχροάν, ἕξεις ποιήν. » ἀκούσας ποτὲ ὅτι Πλάτων αὐτὸν κακῶς λέγει, « βασιλικόν, ἔφη, καλῶς ποιοῦντα κακῶς ἀκούειν. » (4) μουμένους ποτε τὰ Ὀρφικά, τοῦ ἱερέως εἰπόντος ὅτι οἱ ταῦτα μουμένοι πολλῶν ἐν ἄδου ἀγαθῶν μετίσχουσι, « τί οὖν, ἔφη, οὐκ ἀποθνήσκεις; » ὀνειδίζόμενος ποτε ὡς οὐκ εἶη ἐκ δύο ἐλευθέρων, « οὐδὲ γὰρ ἐκ δύο, ἔφη, παλαιστικῶν, ἀλλὰ παλαιστικός εἰμι. » ἔρωτῶμενος διὰ τί ὀλίγους ἔχει μαθητάς, ἔφη, « ὅτι ἀργυρέα αὐτοὺς ἐκβάλλω βράβδω. » ἐρωτηθεὶς διὰ τί πικρῶς τοῖς μαθηταῖς ἐπιπλήττει, « καὶ οἱ ἱατροί, φησὶ,

DIOGENIS LAERTII

VITÆ ET PLACITA CLARORUM PHILOSOPHORUM DECEM LIBRIS COMPREHENSA.
LIBER SEXTUS.

CAP. I.

ANTISTHENES.

Antisthenes Antisthenis filius Atheniensis fuit. Dicebatur autem non esse indigena. Quod quum ipsi probro daretur, dixisse fertur, Et Deum mater Phrygia est Ferebatur enim illius mater esse ex Thracia: unde quum in Tanagrensi pugna fortiter se gessisset, dedit Socrati occasionem dicendi, ex duobus Atheniensibus ita fortem nunquam nasci potuisse. Ipse quoque Atheniensibus, quod indigenæ essent gloriantibus, illudens dicebat illos cochleis et locustis nihilo nobiliores. Hic initio quidem Gorgiam audivit oratorem: unde et in dialogis oratorum dicendi genus exprimit, maximeque in Veritate et in Exhortationibus. (2) Hermippus autem ait illum in celebritate Isthmiorum et vituperare et laudibus efferre voluisse Athenienses, Thebanos, Lacedæmonios; deinde id devitasse, conspecto plurimos ex istis civitatibus confluisse. Postmodum Socrati sese addixit, in tantumque cum illo profecit, ut moneret discipulos, ut sui sub Socrate essent condiscipuli. Commoransque in Piræo quotidie quadraginta stadiis emensis audiebat Socratem, a quo et tolerantiam addiscens et tranquillitatis illius imitator effectus Cynicam primus sectam instituit princepsque ejus fuit. Laborem esse bonum in magno Hercule et Cyro ostendit, illud exemplum a Græcis, hoc a barbaris mutuatus. (3) Primusque definivit sermonem, dicens, Sermo est qui quod quid fuerit aut sit exprimit. Dicebat autem identidem, Insania potius quam voluptate afficiar; et illud, Cum ejusmodi mulieribus consuetudo habenda, quæ gratiam sunt habituræ. Pontico adolescenti, quum se ipsi in disciplinam dare vellet rogaretque quanam re sibi opus esset, Libro, inquit, novo et stilo novo et tabella nova, dispertiendo vocem καινοῦ (novo) in και νοῦ, et mente. Interroganti cujusmodi uxorem duceret, Si, inquit, formosam duxeris, communem habiturus es; si deformem, pœnam. Quum audisset aliquando Platonem ipsi maledicere, Regium, inquit, est male audire quum bene feceris. (4) Quumque aliquando Orphicis mysteriis initiaretur diceretque sacerdos ejusmodi initiatos bonis plurimis apud inferos perfrui, Cur igitur, ait, ipse non moreris? Probro ei dabatur aliquando, quod non esset ex duobus liberis genitus: Neque, inquit, ex duobus luctatoribus, et tamen luctator sum. Interrogatus cur paucos haberet discipulos, Quod, inquit, argentea illos virga ejicio. Rogatus item cur in discipulos acriter invehetur, Et medici, inquit, in aegrotos. Quum vidisset

τοῖς κάμουσιν. » ἰδὼν ποτε μοιχὸν φεύγοντα, « ὦ
 δυστυχής, εἶπε, πηλίκον κίνδυνον ὀβολοῦ διαφυγεῖν
 ἴσχυες. » κρείττον ἔλεγε, καθὰ φησιν Ἐκάτων ἐν ταῖς
 Χρειαῖς, εἰς κόρακας ἢ εἰς κόλακας ἐμπροσθῖν' οἱ μὲν γὰρ
 5 νεκρούς, οἱ δὲ ζῶντας ἐσθίουσιν. (5) ἐρωτηθεὶς τί μα-
 καριώτατον ἐν ἀνθρώποις, ἔφη, « τὸ εὐτυχοῦντα ἀποθα-
 νεῖν. » γνωρίζου ποτὲ πρὸς αὐτὸν ἀποδυρομένου ὡς εἴη
 τὰ ὑπομνήματα ἀπολωλεκώς, « ἔδει γάρ, ἔφη, ἐν
 τῇ ψυχῇ αὐτὰ καὶ μὴ ἐν τοῖς χαρτίοις καταγράφειν. »
 10 ὡςπὲρ ὑπὸ τοῦ ἰοῦ τὸν σίδηρον, οὕτως ἔλεγε τοὺς φθο-
 νεροὺς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἤθους κατεσθίεσθαι. τοὺς βουλο-
 μένους ἀθανάτους εἶναι ἔφη δεῖν εὐσεβῶς καὶ δικαίως
 ζῆν. τότε ἔφη τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι, ὅταν μὴ δύνων-
 ται τοὺς φαύλους ἀπὸ τῶν σπουδαίων διακρίνειν. ἐπαι-
 15 νούμενός ποτε ὑπὸ πονηρῶν, ἔφη, « ἀγωνιῶ μὴ τι κα-
 χὸν εἰργασμαί. » (6) ὁμονοούντων ἀδελφῶν συμβίωσιν
 παντὸς ἔφη τείχους ἰσχυροτέραν εἶναι. τοιαῦτ' ἔφη δεῖν
 ποιῆσθαι ἐφόδια ἃ καὶ ναυαγήσαντι συγκολυμθήσει.
 ὄνειδιζόμενός ποτ' ἐπὶ τῷ πονηροῖς συγγενέσθαι, « καὶ
 20 οἱ ἱατροί, φησὶ, μετὰ τῶν νοσούντων εἰσίν, ἀλλ' οὐ
 πυρέττουσιν. » ἄπονον ἔφη τοῦ μὲν σίτου τὰς αἴρας ἐκλέ-
 γειν καὶ ἐν τῷ πολέμῳ τοὺς ἀχρείους, ἐν δὲ πολιτείᾳ
 τοὺς πονηροὺς μὴ παραιτεῖσθαι. ἐρωτηθεὶς τί αὐτῷ
 περιγέγονεν ἐν φιλοσοφίᾳ, ἔφη, « τὸ δύνασθαι ἑαυτῷ
 25 ὁμιλεῖν. » εἰπόντος αὐτῷ τίνος παρὰ πότον, « ἄσον, »
 « σὺ δέ μοι, φησὶν, αὐλήσον. » Διογένηι χιτῶνα αἰ-
 τῶντι πτύξαι προσεταξέε θοιμάτιον. (7) ἐρωτηθεὶς τί
 τῶν μαθημάτων ἀναγκαϊότατον, « τὸ περιαιρεῖν, ἔφη, τὸ
 ἀπομακρῆναι. » παρεκελεύετό τε κακῶς ἀκούοντας καρ-
 30 τερεῖν μᾶλλον ἢ εἰ λίθοις τις βάλλοιτο. ἔσχωπέ τε
 Πλάτωνα ὡς τετυφωμένον. πομπῆς γούν γενομένης ἵπ-
 πον θεασάμενος φρουακτὴν φησὶ πρὸς τὸν Πλάτωνα,
 « ἐδόκει μοι καὶ σὺ ἵππος ἂν εἶναι λαμπρυντής. » τοῦτο
 δὲ ἐπεὶ καὶ συνεχὲς ὁ Πλάτων ἵππον ἐπήγει. καὶ ποτ'
 35 ἔλθων πρὸς αὐτὸν νοσούντα καὶ θεασάμενος λεκάνην
 ἔθη ὁ Πλάτων ἐμημέκει ἔφη, « γολὴν μὲν ὄρω ἐνταῦθα,
 ἔψον δὲ οὐχ ὄρω. » (8) συνεβούλευεν Ἀθηναίους τοὺς
 ὄνους ἵππους ψηφίσασθαι· ἄλογον δὲ ἡγουμένων, « ἀλλὰ
 μὴν καὶ στρατηγοί, φησὶ, φαίνονται παρ' ὑμῖν μηδὲν
 40 μαθόντες, μόνον δὲ χειροτονηθέντες. » πρὸς τὸν εἰπόν-
 τα, « πολλοὶ σε ἐπαινοῦσι, » « τί γάρ, ἔφη, κακὸν
 πεποίηκα; » στρέψαντος αὐτοῦ τὸ διερρωγὸς τοῦ τρί-
 βωνος εἰς τὸ προφανές, Σωκράτης ἰδὼν φησιν, « ὄρω
 σου διὰ τοῦ τρίβωνος τῆν φιλοδοξίαν. » ἐρωτηθεὶς ὑπὸ
 45 του, καθὰ φησὶ Φανίας ἐν τῷ περὶ τῶν Σωκρατικῶν,
 τί ποιῶν καλὸς καγαθὸς ἔσσιτο, ἔφη, « εἰ τὰ κακὰ ἃ
 ἔχεις ὅτι φευκτὰ ἔστι μάθοις παρὰ τῶν εἰδόντων. » πρὸς
 τὸν ἐπαινοῦντα τρυφήν, « ἐχθρῶν παῖδες, ἔφη, τρυφή-
 σιαν. » (9) πρὸς τὸ παρασχηματίζον αὐτὸ τῷ πλά-
 50 στη μειράκιον, « εἰπέ μοι, φησὶν, εἰ φωνὴν λάβοι
 ὁ γαλκός, ἐπὶ τίνι ἂν οἶε σεμνυθῆναι; » τοῦ δ' εἰπόν-
 τος, « ἐπὶ κάλλει, » « οὐκ αἰσχύνῃ οὖν, ἔφη, τὰ
 ὅμοια γεγηθῶς ἀψύχῳ; » Ποντικῷ νεανίσκῳ πολυω-
 ρήσειν αὐτοῦ ἐπαγγελλομένου, εἰ τὸ πλοῖον ἀφίκοιτο

aliquando fugientem mœchum, O miserum, inquit, quan-
 tum periculum uno obolo vitare potuisti. Præstare dicebat,
 ut Hecaton ait in Chriis, in corvos quam in assentatores in-
 cidere: hos quippe mortuos, istos viventes devorare. (5)
 Rogatus quidnam apud homines esset beatissimum, Feli-
 cem, inquit, mori. Familiari quodam apud se deplorante
 quod perdidisset commentaria, Oportebat, inquit, ista animo
 potius quam chartis inscribere. Sicuti rubigine ferrum, ita
 invidios propria consumi aiebat affectione. Eos qui cuperent
 immortales esse, oportere dicebat pie vivere ac iuste. Civita-
 tes tunc interire aiebat, quum bonos discernere nequeant a
 malis. Quum aliquando a malis laudaretur, Misere, inquit,
 metuo ne forte mali quippiam fecerim. (6) Fratrum qui es-
 sent concordēs convictum omni muro dixit esse fortiorem.
 Ea dicebat paranda viatica, quæ cum naufrago simul ena-
 tarent. Probro illi dabatur aliquando, quod congredederetur
 cum improbis: Etiam medici, inquit, inter ægrotos versan-
 tur, neque tamen febricitant. Absurdum esse dicebat triti-
 cum purgare lolio bellumque inutili milite, sed a re publi-
 ca gerenda improbos non arcere. Rogatus quidnam ex phi-
 losopnia iucratus esset, Mecum, ait, colloqui posse. Cuidam
 ipsi in convivio dicenti, Cane, Tu mihi, inquit, tibias infla.
 Diogenem tunicam petentem pallium complicare jussit. (7)
 Interrogatus quænam esset disciplina maxime necessaria,
 Hoc agere, inquit, ne dediscas quæ didiceris. Eos hortaba-
 tur qui maledictis incesserent, tolerare magis quam si la-
 pidibus ipsos quispiam ageret. Platonem insimulabat ut fastu
 turgidum. Quum ergo fieret pompa, inspicientes hinnientem
 frementemque equum, ad Platonem conversus, Tu, inquit,
 iudicio meo equus fuisses ad pompam ornatissimus: idque
 propterea quod identidem Plato equum laudaret. Vene-
 rat aliquando ad eum mala valetudine affectum, et quum
 vas cerneret ubi Plato vomuerat, Bilem, inquit, hic video,
 fastum vero non video. (8) Suadebat Atheniensibus, ut
 asinos equos esse decernerent: quod quum illi ab omni ra-
 tione alienum dicerent, At, inquit, apud vos duces sunt qui
 nihil didicerunt solumque designati sunt. Dicenti ipsi cui-
 dam, Multi te laudant, Quidnam, ait, mali feci? Quum
 pallii discissam partem conversam in conspectum dedisset,
 intuitus Socrates, Video, inquit, per pallium tuam gloriolæ
 cupiditatem. Interrogatus a quodam, ut ait Phánias in li-
 bro de Socraticis, quidnam faciendo bonus et honestus eva-
 deret, Si mala, inquit, quæ habes ab iis qui noverunt di-
 diceris esse fugienda. Cuidam delicias laudanti, Inimicorum,
 ait, filii delicate vivant. (9) Adolescenti qui statuario for-
 am ad imitandum componebat, Dic, ait, si vocem as
 acciperet, quanam re gloriaretur? illo dicente, Pulchritu-
 dine, Non igitur, inquit, erubescis qui cum inaniami gloriaris?
 Pontico adolescente pollicente se curam ipsius habiturum
 quando navis applicaret qua salsamenta vehebantur, sumpto

τῶν ταρίγων, λαβὼν αὐτὸν καὶ θύλακον κενὸν πρὸς ἀλφειόπολιν ἤκε καὶ σαξάμενος ἀπῆει· τῆς δὲ αἰτούσης τὸ διάφορον, « ὁ νεανίσκος, ἔφη, δώσει ἐὰν τὸ πλοῖον αὐτοῦ τῶν ταρίγων ἀφίκηται » αὐτὸς δὲ καὶ Ἄνυτος τῆς φυχῆς αἰτίας γενέσθαι δοκεῖ καὶ Μελήτω τοῦ θανάτου. (10) Ποντικοῖς γὰρ νεανίσκοις κατὰ κλέος τοῦ Σωκράτους ἀφιγμένοις περιτυχῶν ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὴν Ἄνυτον, εἰπὼν ἐν ἤθει σοφώτερον εἶναι τοῦ Σωκράτους· ἐρ' ὃ διαγανακτήσαντας τοὺς περιεστῶτας ἐκδιώξει αὐτόν. εἰ δὲ ποθὶ θεάσαιο γύναιον κεκοσμημένον, ἀπῆει ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς καὶ ἐκέλευε τὸν ἄνδρα ἐξαγαγεῖν ἵππον καὶ ὄπλα, ὥστ' εἰ μὲν ἔχοι ταῦτα, ἔαν τρυφᾶν ἀμύνεσθαι γὰρ τούτοις· εἰ δὲ μὴ, περιαιρεῖν τὸν κόσμον. Ἦρσεν αὐτῷ καὶ τάδε διδακτὴν
15 ἀπεδείκνυε τὴν ἀρετὴν. τοὺς αὐτοὺς εὐγενεῖς τοὺς καὶ ἐναρέτους· (11) αὐτάρκη δὲ τὴν ἀρετὴν πρὸς εὐδαιμονίαν, μηδενὸς προσδεομένην ὅτι μὴ Σωκρατικῆς ἰσχύος. τὴν τ' ἀρετὴν τῶν ἔργων εἶναι, μήτε λόγων πλείστον δεομένην μήτε μαθημάτων. αὐτάρκη τ' εἶναι τὸν σοφόν πάντα γὰρ αὐτοῦ εἶναι τὰ τῶν ἄλλων. τὴν τ' ἀδοξίαν ἀγαθὸν καὶ ἴσον τῷ πόνῳ. καὶ τὸν σοφὸν οὐ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους πολιτεύεσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὸν τῆς ἀρετῆς. γαμήσειν τε τεκνοποιίας χάριν, ταῖς εὐφροσύναις συνιόντα γυναῖκι. καὶ ἐρασθήεσθαι δὲ μόνον
25 γὰρ εἰδέναι τὸν σοφὸν τίτων χρῆ ἔρᾶν. (12) ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ Διοκλῆς ταυτί. τῷ σοφῷ ξένον οὐδὲν οὐδ' ἄπορον. ἀξίεραστος ὁ ἀγαθός· οἱ σπουδαῖοι φίλοι· συμμάχους ποιεῖσθαι τοὺς εὐψύχους ἅμα καὶ δικαίους· ἀναφαίρετον ὄπλον ἡ ἀρετὴ· κρείττον ἔστι μετ' ὀλίγων
30 ἀγαθῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς κακοὺς ἢ μετὰ πολλῶν κακῶν πρὸς ὀλίγους ἀγαθοὺς μάχεσθαι. προσέχειν ταῖς ἐχθροῖς· πρῶτοι γὰρ τῶν ἀμαρτημάτων αἰσθάνονται. τὸν δίκαιον περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοῦ συγγενοῦς· ἄνδρός καὶ γυναικὸς ἢ αὐτῆ ἀρετῆ· τὰ κατὰ κακά
35 αἰσχρά· τὰ πονηρὰ νόμιζε πάντα ξενικά. (13) τεῖχος ἀσφαλέςτατον φρόνησιν· μήτε γὰρ καταρρεῖν μήτε προδίδοσθαι. τεῖχη κατασκευαστέον ἐν τοῖς αὐτῶν ἀναλώτοις λογισμοῖς. Διελέγετο δ' ἐν τῷ Κυνοςάργει γυμνασίῳ μικρὸν ἀποθῆν τῶν πυλῶν· ὅθεν τινὲς καὶ τὴν κυνικήν ἐντεῦθεν ὀνομασθῆναι αὐτὸς τ' ἐπεκαλεῖτο Ἀπλοκῶν. Καὶ πρῶτος ἐόιπλωσε τὸν τρίβωνα, καθά φησι
40 Διοκλῆς, καὶ μόνῳ αὐτῷ ἐχρήτο· βάρκτρον τ' ἀνέλαβε καὶ πήραν. πρῶτον δὲ καὶ Νεάνθης φησὶ διπλώσαι θοιμάτιον. Σωσικράτης δ' ἐν τρίτῃ Διαδοχῶν Διόδωρον τὸν
45 Ἀσπένδιον. καὶ πώγωνα καθεῖναι καὶ πήρα καὶ βάρκτρον χρῆσθαι. (14) Τοῦτον μόνον ἐκ πάντων Σωκρατικῶν Θεοπόμπος ἐπαινεῖ καὶ φησὶ δεινόν τ' εἶναι καὶ δι' ὁμιλίαις ἐμμελοῦς ὑπάγεσθαι πάνθ' ὄντινῶν. δῆλον δ' ἐκ τῶν συγγραμμάτων καὶ τοῦ Ξενοφῶντος Συμποσίου.
50 δοκεῖ δὲ καὶ τῆς ἀνδρωδεσπότης στωικῆς κατάρξεαι· ὅθεν καὶ Ἀθήναιος ὁ ἐπιγραμματικοὺς περὶ αὐτῶν φησὶν οὕτως·

Ὡ στωικῶν μύθων εἰδῆμονες, ὧ πανάριστα
 δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνθήμενοι σελίσις,

illo et sacco vacuo abiit ad eam quæ farinam venundabat, eoque impleto abibat : illa vero pretium petente, Hic, inquit, adolescens dabit, quando salsamentorum ipsius navis applicuerit. Ipse et Anyto exili et Melito mortis auctor fuisse fertur. (10) Namque Ponticis juvenibus quos Socratis fama Athenas adduxerat quum incidisset, eos ad Anytum abduxit, dicens cum ironia, illum sapienter esse quam Socratem : qua ex re indignatos circumstantes ejecisse illum.

Sicubi vero ornatam offendisset mulierem, ad domum illius proficiscebatur jubebatque virum ejus equum proferre et arma, ut si quidem hæc illi essent, deliciis vacare sineret : his enim injurias propellere : sin alias, cultum amoveret. Placida autem ejus hæc sunt : Doceri posse virtutem ; eosdem esse nobiles ac virtute præditos ; (11) sufficere virtutem ad beatam vitam, nullo indigentem nisi Socratis viribus ; virtutem esse operum, neque verbis multis neque disciplinis indigentem ; sapientemque sibi ipsi sufficere : ipsius enim esse quæ aliorum sunt omnia ; nominis obscuritatem bonum esse et labori simile ; sapientem non secundum constitutas leges rem publicam administraturum, sed juxta virtutis normam ; ducturumque uxorem procreandorum liberorum causa, formosissimis quibusque congregientem mulieribus ; præterea amaturum : solum quippe scire sapientem quænam sint amore dignæ. (12) Inscritbit illi Diocles et ista : sapienti nil novum nec arduum : dignus est qui ametur vir bonus ; virtute præditi amici ; propugnatores faciendos qui animosi et justii sunt ; virtutem arma esse quæ tolli non possint ; præstat cum paucis bonis adversus malos omnes quam cum multis malis adversus paucos bonos pugnare ; sollicite observandos inimicos : primi enim peccata sentiunt ; justum virum pluris faciendum quam propinquum ; viri ac mulieris virtus eadem ; bona pulchra, mala esse turpia ; prava omnia aliena puta atque peregrina ; (13) murum tutissimum prudentiam esse : neque enim decidere neque prodi ; mœnia struenda in nostris animi cogitationibus quæ expugnari nequeunt. Disserebat autem in gymnasio quod Cynosarges appellatur, non longe a porta : unde quidam Cynicam sectam appellatam volunt. Ipseque cognominabatur Purus putus canis. Ac primus pallium, ut ait Diocles, duplicavit, ipsoque solo utebatur vestimento : baculumque sumpsit ac peram. Hunc etiam Neanthes primum refert duplicasse pallium : contra Sosicrates in Successionum tertio Diodorum ait Aspendium : et barbam promississe et baculo et pera usum esse ait. (14) Hunc solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicens fuisse acutissimum et ex suavitate colloquii quemlibet capere ac ducere quo vellet. Liquet id autem ex libris ipsius atque ex illo Xenophontis Symposio. Videturque et gravioris sectæ Stoicæ princeps fuisse : quocirca et Athenæus poeta epigrammatum sic de illis ait :

O Stoicæ gnari sectæ, quam insignia vestra
 dogmata, quæ sacris scribitis in tabulis :

τὰν ἀρετὰν ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον· ἅδε γὰρ ἀνδρῶν
 μούνα καὶ βιοτὰν ῥύσατο καὶ πόλιας.
 σάρκος δ' ἠδυπάθημα, φίλον τέλος ἀνδράσιν ἄλλοις,
 ἢ μία τῶν Μνήμησις ἦνυσε θυγατέρων.

esse bonum unam animi virtutem, sola tuetur
 quod validas urbes, quodque ea sola homines.
 Carnis at illecebras, posuerunt quem sibi finem
 relicui, celebrat filia Mnemosynes.

5 (16) οὗτος ἠγάθησεν καὶ τῆς Διογένους ἀπαθείας καὶ τῆς
 Κράτητος ἐγκρατείας καὶ τῆς Ζήνωνος καρτερίας, ἀ-
 τὸς ὑποθέμενος τῇ πόλει τὰ θεμέλια. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἤδι-
 στον μὲν εἶναι περὶ τὰς ἑκατὰ φησὶν αὐτόν, ἐγκρατέ-
 στατον δὲ περὶ τὰλλα. Φέρονται δ' αὐτοῦ συγγράμματα 9
 10 τόμοι δέκα· πρῶτος ἐν ᾧ περὶ λέξεως ἢ περὶ χαρακτή-
 ρων, Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος, Ὀδυσσεὺς ἢ περὶ Ὀδυσ-
 σέως, Ὀρέστου ἀπολογία ἢ περὶ τῶν δικογράφων, Ἰσο-
 γραφῆ ἢ Λυσίας καὶ Ἰσοκράτης, πρὸς τὸν Ἰσοκράτους
 Ἀμαρτυρον· τῆμος δεύτερος ἐν ᾧ περὶ ζῶων φύσεως,
 15 περὶ παιδοποιίας ἢ περὶ γάμου ἑρωτικῶς, περὶ τῶν σο-
 φιστῶν φυσιογνωμονικός, (16) περὶ δικαιοσύνης καὶ
 ἀνδρείας προσηπτικός πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, περὶ
 Θεογένιδος δ' ε' τόμος τρίτος ἐν ᾧ περὶ ἀγαθοῦ, περὶ
 ἀνδρείας, περὶ νόμου ἢ περὶ πολιτείας, περὶ νόμου ἢ
 20 περὶ καλοῦ καὶ δικαίου, περὶ ἐλευθερίας καὶ δουλείας,
 περὶ πίστεως, περὶ ἐπιτρόπου ἢ περὶ τοῦ πείθεσθαι,
 περὶ νίκης οἰκονομικός· τῆμος τέταρτος ἐν ᾧ Κῦρος, Ἡ-
 ρακλῆς ὁ μείζων ἢ περὶ ἰσχύος· τῆμος πέμπτος ἐν ᾧ
 Κῦρος ἢ περὶ βασιλείας, Ἀσπασία· τῆμος ἕκτος ἐν ᾧ
 25 Ἀλήθεια, περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ἀντιλογικός, Σάθων ἢ
 περὶ τοῦ ἀντιλέγειν α' β' γ', περὶ διαλέκτου· (17) τόμος
 ἕβδομος ἐν ᾧ περὶ παιδείας ἢ ὀνομάτων α' β' γ' δ' ε', περὶ
 ὀνομάτων χρήσεως ἐριστικός, περὶ ἐρωτήσεως καὶ ἀπο-
 κρίσεως, περὶ δόξης καὶ ἐπιστήμης α' β' γ' δ', περὶ τοῦ
 30 ἀποθανεῖν, περὶ ζῶης καὶ θανάτου, περὶ τῶν ἐν ἄδου, περὶ
 φύσεως α' β', Ἐρώτημα περὶ φύσεως β', Δόξα ἢ ἐριστι-
 κός, περὶ τοῦ μανθάνειν προβλήματα· τῆμος ὄγδοος ἐν
 ᾧ περὶ μουσικῆς, περὶ ἐξηγητῶν, περὶ Ὀμήρου, περὶ
 ἀδικίας καὶ ἀσεβείας, περὶ Κάλχαντος, περὶ κατασκό-
 35 που, περὶ ἡδονῆς· τῆμος ἕνατος ἐν ᾧ περὶ Ὀδυσσείας,
 περὶ τῆς βάρβδου, Ἀθηνᾶ ἢ περὶ Τηλεμάχου, περὶ Ἐ-
 λένης καὶ Πηνελόπης, περὶ Πρωτέως, Κύκλιψ ἢ περὶ
 Ὀδυσσεως, (18) περὶ οἴνου χρήσεως ἢ περὶ μέθης ἢ
 περὶ τοῦ Κύκλωπος, περὶ Κίρκης, περὶ Ἀμφιαράου, περὶ
 40 τοῦ Ὀδυσσεως καὶ Πηνελόπης καὶ περὶ τοῦ κυνός· τό-
 μος δέκατος ἐν ᾧ Ἡρακλῆς ἢ Μίδας, Ἡρακλῆς ἢ περὶ
 φρονήσεως ἢ ἰσχύος, Κῦρος ἢ ἐρώμενος, Κῦρος ἢ κα-
 τάσκοποι, Μενέξενος ἢ περὶ τοῦ ἀρχεῖν, Ἀλκιβιάδης,
 Ἀρχέλαος ἢ περὶ βασιλείας καὶ ταῦτα μὲν ἔστιν ἂ συν-
 45 ἔγραψεν. ὁ Τίμων δὲ διὰ τὸ πλῆθος ἐπιτιμῶν αὐτῷ
 παντοφύῃ φλέδονα φησὶν αὐτόν. Ἐτελεύτησε δὲ ἀρρω-
 στία· ὅτε καὶ Διογένης εἰσὶν πρὸς αὐτὸν ἔφη, « μήτι
 χρεια φίλου; » καὶ ποτε παρ' αὐτὸν ζιφίδιον ἔχων εἰς-
 ἦει. τοῦ δ' εἰπόντος, « τίς ἂν ἀπολύσειέ με τῶν πό-
 50 νων; » δειξάς τὸ ζιφίδιον, ἔφη, « τοῦτο » καὶ ὅς, α τῶν
 πόνων, εἶπον, οὐ τοῦ ζῆν. » (19) ἐδόκει γάρ πως μα-
 λακώτερον φέρειν τὴν νόσον ὑπὸ φιλοζωίας καὶ ἔστιν
 ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον·

(15) Hic et Diogeni apathiae et Crateti continentiae et
 Zenoni tolerantiae dux et auctor fuit, qui ipse civitati fun-
 damenta subiecit. Enimvero Xenophon suavissimum in col-
 loquio fuisse ait, atque in ceteris rebus continentissimum.
 Feruntur ipsius scripta tomi decem : primus in quo de di-
 ctione sive de figuris, Ajax sive Ajacis oratio, Ulysses sive
 de Ulysse, Orestis defensio sive de causicidicis, Isographe
 sive Lysias et Isocrates, adversus Isocratis Amartyrum;
 secundus tomus in quo de animalium natura, de procrea-
 tione filiorum sive de nuptiis amatorius, de sophistis phy-
 siognomonicus, (16) de justitia et fortitudine exhortato-
 rius primus, secundus, tertius, de Theognide quartus et
 quintus; tomus tertius in quo de bono, de fortitudine, de
 lege sive de republica, de lege sive de honesto et justo, de
 libertate et servitute, de fide, de curatore sive de obediendo,
 de victoria aeconomicus; quartus tomus in quo Cyrus,
 Hercules major sive de robore; quintus tomus in quo
 Cyrus sive de regno, Aspasia; sextus tomus in quo Veritas,
 de disserendo antilogicus, Sathon sive de contradictione
 tres, de dialecto; (17) septimus tomus in quo de disci-
 plina sive de nominibus quinque, de usu nominum conten-
 tiosus, de interrogatione et responsione, de opinione et
 scientia quattuor, de moriendo, de vita et morte, de iis quae
 sunt apud inferos, de natura duo, Interrogatio de natura
 duo, Opiniones sive contentiosus, de addiscendo problema-
 ta; octavus tomus in quo de musica, de interpretibus, de
 Homero, de injustitia et impietate, de Calchante, de explo-
 ratore, de voluptate; nonus tomus in quo de Odyssea, de
 virga, Minerva sive de Telemacho, de Helena et Penelope,
 de Proteo, Cyclops sive de Ulysse, (18) de vini usu sive de
 ebrietate sive de Cyclope, de Circe, de Amphiarao, de
 Ulysse et Penelope et de cane; decimus tomus in quo Hercu-
 les sive Midas, Hercules sive de prudentia vel robore, Cyrus
 sive amasius, Cyrus sive exploratores, Menexenus sive de
 imperio, Alcibiades, Archelaus sive de regno. Atque haec sunt
 quae scripsit. Timon autem ob multitudinem eorum quae
 scripsit increpans illum, omnigenum nugatorem eum dixit.
 Obiit morbo : quo tempore Diogenes ingressus ad illum dixit,
 Num amico opus est? Aliquando item intraverat sicam ha-
 bens : ad quem ille quum diceret, Quis me doloribus ab-
 solvet? ille ostensa sica, Haec, ait : et ille, Doloribus, dixi,
 non vita. (19) Videbatur enim ferme mollius perferre mor-
 buram praee amore vitae. Est autem nostrum epigramma in
 Antisthenem ita se habens :

Τὸν βίον ἦσθα κύων, Ἀντίσθενης, ὃδε περυκῶς
ὥστε δακεῖν κραδίην βήμασιν, οὐ στόμασιν·
ἀλλ' ἔθανεσ φθισικός, τάχ' ἔρει τις ἴσως· τί δὲ τοῦτο;
πάντως εἰς Ἀθήνην δεῖ τιν' ὀδηγὸν ἔχειν.

Ε Γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλοι Ἀντισθένεις τρεῖς, Ἡρακλεί-1 I
τειος εἷς, ἕτερος Ἐφέσιος, καὶ Ῥόδιός τις ἱστορικός.
Ἐπειδὴ δὲ τοὺς ἀπ' Ἀριστίππου διεληλύθαμεν καὶ Φαί-
λωνος, νῦν ἐλκύσωμεν τοὺς ἀπ' Ἀντισθένους κυνικούς
τε καὶ στωικούς. καὶ ἐγέτω ὧδε.

In vita canis acer eras, Antisthenes, ut tu
morderes verbis, haud tamen ore, homines.
mortuus es phthisicus, dicet quis forte, Quid ad rem?
ductore omnino ad limina Ditis opus.

Fuerunt autem et alii Antisthenes tres, unus de schola He-
racliti, alius Ephesius, tertius Rhodius quidam historicus.
Quoniam vero eos qui ab Aristippo fluxere ac Phaedone
transegimus, age nunc illos qui ab Antisthene venerunt Cy-
nicos ac Stoicos hoc ordine adjiciamus.

ΚΕΦ. Β'.

CAP. II.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

DIOGENES.

20. Διογένης Ἰκεσίου τραπεζίτου Σινωπέως. φησὶ I
δὲ Διοκλῆς, δημοσίαν αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἔχοντος τοῦ
πατρὸς καὶ παραχαράξαντος τὸ νόμισμα, φυγεῖν. Εὐ-
βουλίδης δ' ἐν τῷ περὶ Διογένους αὐτὸν φησὶ Διογένην
τοῦτο πράξει καὶ συναλαῖσθαι τῷ πατρί. οὐ μὴν ἀλλὰ
15 καὶ αὐτὸς περὶ αὐτοῦ φησὶν ἐν τῷ Πορδάλῳ ὡς παρα-
χαράξει τὸ νόμισμα. ἔνιοι δ' ἐπιμελετήν γενόμενον
ἀναπεισθῆναι ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐλθόντα εἰς Δελφούς
ἢ εἰς τὸ Δῆλιον ἐν τῇ πατρίδι Ἀπόλλωνος πυνθάνεσθαι
εἰ ταῦτα πράξει ἄπερ ἀναπειθεται· τοῦ δὲ συγχωρή-
20 σαντος τὸ πολιτικὸν νόμισμα, οὐ συνείς, τὸ κέρμα
ἐπιβόηλευσε καὶ φωραθείς, ὡς μὲν τινες, ἐφυγαδεύθη,
ὡς δὲ τινες, ἐκὼν ὑπεξῆλθε φοβηθείς. (21) ἔνιοι δὲ
φασὶ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτὸν λαβόντα τὸ νόμισμα δια-
φθεῖραι· καὶ τὸν μὲν δεθέντα ἀποθάνειν, τὸν δὲ φυ-
25 γεῖν ἔλθειν τ' εἰς Δελφούς καὶ πυνθανόμενον οὐκ εἰ πα-
ραχαράξει, ἀλλὰ τί ποιήσας ἐνδοξότατος ἔσται, οὕτω
λαθεῖν τὸν χρησμὸν τοῦτον. Γενόμενος δὲ Ἀθηνησιν
Ἀντισθένην παρέβαλε. τοῦ δὲ διωθουμένου διὰ τὸ μη-
δὲνα προξίσθαι, ἐξεβιάζετο τῇ προσεδρία. καὶ ποτε τὴν
30 βακτηρίαν ἐπανατειναμένου αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑπο-
σχών, « παῖε, εἶπεν· οὐ γὰρ εὐρήσεις οὕτω σκλη-
ρὸν ξύλον ὃ με ἀπείρξεις ἕως ἂν τι φαίνη λέγων. »
τοῦντεῦθεν διήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἄτε φυγὰς ὡν ὠρμησεν
ἐπὶ τὸν εὐτελεῖ βίον. (22) Μῦν θεασάμενος διατρέ- 3
35 χοντα, καθὰ φησὶ Θεόφραστος ἐν τῷ Μεγαρικῷ, καὶ
μῆτε κοίτην ἐπιζητοῦντα μῆτε σκότος εὐλαβούμενον ἢ
ποθοῦντά τι τῶν δοκουμένων ἀπολαυστῶν, πόρον ἐξεῦρε
τῆς περιστάσεως. τρίβωνα διπλώσας πρῶτος κατὰ
τινας διὰ τὸ ἀνάγκην ἔχειν καὶ ἐνευδεῖν αὐτῷ, πήραν
40 τ' ἐκομίσατο, ἔθνα αὐτῷ τὰ σιτία ἦν, καὶ παντὶ τόπῳ
ἐχρήτο εἰς πάντα, ἀριστῶν τε καὶ καθευδῶν καὶ δια-
λεγόμενος, ὅτε καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἔφασκε, δεικνύς
τὴν τοῦ Διὸς στοᾶν καὶ τὸ Πομπεῖον, αὐτῷ κατεσχευα-
λέναι ἐνδιαίτῃσθαι. (23) βακτηρίᾳ δ' ἐπεστηρίζετο
45 ἀσθενήσας· ἔπειτα μέντοι καὶ διὰ παντὸς ἐψόρει, οὐ
μὴν ἐν ἄστει, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν αὐτῇ τε καὶ τῇ πήρᾳ,
καθὰ φησὶν Ἀθηνόδορος ὁ Ἀθηναίων προστατήσας καὶ
Πολύευκτος ὁ ῥήτωρ καὶ Λυσανίας ὁ Αἰσχρίωνος. ἐπι-

20. Diogenes Hicesii mensularii filius Sinopensis. Ex-
ulasse illum, quum pater ejus publice mensam haberet ac
pecuniam adulteraret, Diocles auctor est. Sed Eubulides
in libro de Diogene Diogenem sponte hoc fecisse ait et cum
patre una vagatum esse. Ipse quoque in Pordalo de se
ipso ait falso signasse monetam. Quidam vero eum quum
curator factus esset, persuasum ab opificibus aiunt ven-
nisse Delphos aut ad templum Apollinis in patria, ibique
Apollinem percontatum esse an id acturus esset quod ei
suaderetur : qui quum illi instituta patriæ mutare permi-
sisset, non intellecta re, numos adulteravit ac deprehensus,
ut quidam auctores sunt, in exilium ejectus est, secun-
dum alios, ultro præ metu aufugit. (21) Sunt qui dicant il-
lum a patre acceptam pecuniam adulterasse : atque illum
quidem in carcere diem obiisse, hunc autem effugisse pro-
fectumque Delphos sciscitantem esse non utrum pecuniam
falso signaret, verum quid faciens clarissimus futurus esset,
2 atque ita hoc oraculum cepisse. Quum vero Athenas con-
cessisset, convenit Antisthenem. Eum ille quum repelle-
ret — quippe ex constituto suo neminem recipiebat — vicit
perseverantia sua. Illo ipsi aliquando intentante baculum,
subjecto capite, Feri, inquit; non enim ita durum baculum
reperies, qui me abs te, quam diu aliquid dixeris, arcere
possit. Hinc jam auditor illius factus est et, utpote profugus
ex patria, se ad victum simplicem contulit. (22) Conspecto,
ut Theophrastus ait in Megarico, mure discurrente, qui
neque cubiculum inquireret, neque tenebras revereretur,
neque aliquid eorum quæ ad luxum idonea viderentur ap-
peteret, remedium invenit inopie suæ. Pallium, ut qui-
dam volunt, primum duplicatum in usu habuit, ob neces-
sarium usum utque illo se dormiens obvolveret. Peramque
tulit, in qua cibos ferebat, omnique ad omnia utebatur
loco, et prandens et dormiens et loquens. Quocirca et
Athenienses aiebat, Jovis porticum ostendens et Pompeum,
sibi condidisse habitaculum. (23) At baculo quidem primum
innitèbatur ægrotans, deinceps autem eum semper ferebat,
non quidem in urbe, sed iter agens, una cum pera, ut
refert Athenodorus Atheniensium aliquando magistra-
tus et Polyuctus rhetor et Lysanias Æschronis filius.

στείλας δέ τινη οἰκίδιον αὐτῷ προνοήσασθαι, βραδύ-
 νοντος, τὸν ἐν τῷ Μητρώῳ πίθον ἔσχεν οἰκίαν, ὡς καὶ
 αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς διασαφεῖ. καὶ θέρους μὲν
 ἐπὶ ψάμμου ζεστίης ἐκυλινδεῖτο, χραιμῶνος δ' ἀνδριά-
 5 τας χειρωνακίαν περιελάμβανε, παντᾶ χρόνον ἑαυτὸν
 συνασκῶν. (24) Δεινός τ' ἦν κατασοβαρεύσασθαι τῶν ἄλ-
 λων. καὶ τὴν μὲν Εὐκλείδου σχολὴν ἔλεγε χολήν, τὴν δὲ
 Πλάτωνος διατριβὴν κατατριβήν. τοὺς δὲ Διονυσιακοὺς
 ἀγῶνας μεγάλα θαύματα μωροῖς ἔλεγε καὶ τοὺς δημα-
 10 γωγούς ὄχλου διακόνους. ἔλεγε δὲ καὶ ὡς ἕτε μὲν
 ἴδιοι κυβερνήτας ἐν τῷ βίῳ καὶ ἱατροὺς καὶ φιλοσόφους,
 συνετώτατον εἶναι τῶν ζῶων νομίζειν τὸν ἀνθρώπον· ὅτε
 δὲ πάλιν ὄνειροκρίτας καὶ μάντιεις καὶ τοὺς προσέχοντας
 τούτοις ἢ τοὺς ἐπὶ δόξῃ καὶ πλούτῳ περυστημένους, οὐδὲν
 15 ματαίωτερον νομίζειν ἀνθρώπου. συνεχές τε ἔλεγεν εἰς
 τὸν βίον παρεσκευασθαι δεῖν λόγον ἢ βρόχον. (25) καὶ
 ποτε Πλάτωνα ἐν δαίπνῳ πολυτελεῖ κατανοήσας ἑλάας
 ἀφάμενον, « τί, φησίν, ὁ σοφὸς εἰς Σικελίαν πλεύσας
 τῶν τραπεζῶν τούτων χάριν, νῦν παρακειμένων οὐκ
 20 ἀπολαύεις; » καὶ ὅς, « ἀλλὰ νῆ τοὺς θεοὺς, φησί, Διό-
 γονες, κακεῖ τὰ πολλὰ πρὸς ἑλάας καὶ τὰ τοιαῦτα ἐγι-
 νόμην. » ὁ δὲ, « τί οὖν ἔδει πλεῖν εἰς Συρακούσας; ἢ
 τότε ἡ Ἄττικὴ οὐκ ἔφερον ἑλάας; » Φαβωρίνος δὲ φη-
 σιν ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ Ἀριστιππον εἰπεῖν τοῦτο. καὶ
 25 ἄλλοτε ἰσχυράς ἐσθίων ἀπήντητ' αὐτῷ φησί τε, « ἔξεστι
 σοι μετασχεῖν »· τοῦ δὲ λαθόντος καὶ φαγόντος, ἔφη,
 « μετασχεῖν εἶπον, οὐ καταφαγεῖν. » (26) πατῶν αὐ-
 τοῦ ποτε τὰ στρώματα κεκληχότος φίλους παρὰ Διονυ-
 σίου, ἔφη, « πατῶ τὴν Πλάτωνος κενοδοσιαν. »
 30 πρὸς δὲ τὸν Πλάτωνα, « ὅσον, ὦ Διόγενες, τοῦ τύφου
 διαφραίνεις, δοκῶν μὴ τετυφῶσθαι. » οἱ δὲ φασὶ τὸν
 Διογένην εἰπεῖν, « πατῶ τὸν Πλάτωνος τύφον· τὸν δὲ
 φάναι, « ἑτέρῳ γε τύφῳ, Διόγενες. » Σωτίων δ' ἐν τῷ
 τετάρτῳ φησὶ τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν τὸν Πλάτωνα τὸν
 35 κύνα. Διογένης οἶνόν ποτ' ἤτησεν αὐτόν, τοτὲ δὲ καὶ
 ἰσχυράς. ὁ δὲ κεράμιον διόν ἐπεμψεν αὐτῷ· καὶ ὅς, « σύ,
 φησίν, ἐὰν ἐρωτηθῆς δύο καὶ δύο πόσα ἐστίν, Εἴκοσι
 ἀποκρίνη; οὕτως οὔτε πρὸς τὰ αἰτούμενα διδως
 οὔτε πρὸς τὰ ἐρωτώμεν ἀποκρίνη. » ἔσχωψε δὲ ὡς
 40 ἀπεραντολόγον. (27) ἐρωτηθεὶς ποῦ τῆς Ἑλλάδος ἴδοι
 ἀγαθοὺς ἀνδρας, « ἀνδρας μὲν, » εἶπεν, « οὐδαμοῦ,
 παιδας δ' ἐν Λακεδαίμονι. » σπουδαιολογουμένην ποτὲ
 ὡς οὐδεὶς προσήει, ἐπέβαλε τερετίζειν· ἀθροισθέντων
 δέ, ὠνειδίσειεν ὡς ἐπὶ μὲν τοὺς φληνάφους ἀφικνουμένων
 45 σπουδαίως, ἐπὶ δὲ τὰ σπουδαία βραδύνοτων [ὀλιγώ-
 ρως]. ἔλεγε τε περὶ μὲν τοῦ παρορύττειν καὶ λακτί-
 ζειν ἀγωνίζεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, περὶ δὲ καλοκάγαθίας
 μηδένα. τοὺς τε γραμματικοὺς ἐθαύμαζε τὰ μὲν τοῦ
 Ὀδυσσεὺς κακὰ ἀναζητούντας, τὰ δ' ἴδια ἀγνοοῦντας.
 50 καὶ μὴν καὶ τοὺς μουσικοὺς τὰς μὲν ἐν τῇ λύρᾳ χορδὰς
 ἀρμόττεσθαι, ἀνάρμοστα δ' ἔχειν τῆς ψυχῆς τὰ ἦθη· (28)
 τοὺς μαθηματικοὺς ἀποδλέπειν μὲν πρὸς τὸν ἥλιον καὶ
 τὴν σελήνην, τὰ δ' ἐν ποσὶ πράγματα παρορᾶν· τοὺς ῥή-
 τορας λέγειν μὲν ἐσπουδακέναι τὰ δίκαια, πράττειν δὲ

Quum autem ad quendam scripsisset, ut sibi aediculum pro-
 spiceret, et ille tardius id exsequeretur, dolium quod in Me-
 troo erat, pro domo habuit, sicut et ipse in epistolis testa-
 tur. Atque aetate quidem sese in fervida arena volutabat,
 hieme vero statuas nive perfusas complectebatur, omni ex
 parte se ipsum ad laborum tolerantiam exercens. (24) Acer
 item erat in despiciendis aliis. Unde et Euclidis scholam
 (alludens ad nomen χολή, bilis) bilem appellabat, et Pla-
 tonis consuetionem consumptionem. Dionysiaca certamina
 magna miracula stultorum dicebat, oratores turbæ mini-
 stros. Dicebat autem: quum intueretur in vita gubernatores,
 medicos atque philosophos, animalium omnium sapientis-
 simum hominem videri; quum autem contra inspiceret som-
 niorum interpretes, vates atque his animum advertentes,
 vel qui gloria aut divitiis inflati essent, tunc demum nihil
 se stultius existimare homine. Dictabat saepius homini-
 bus praesto esse oportere aut sanam mentem aut laqueum.
 (25) Quum vidisset aliquando Platonem in lauto convivio
 olivis vescentem, Quid, inquit, sapiens vir in Siciliam hu-
 jusmodi mensarum gratia profectus, appositis modo non
 frueris? Et ille, At hercle, inquit, Diogenes, et illic oleis
 et reliquis ejusmodi ut plurimum vescebar. Et ille, Quid
 igitur, inquit, Syracusas navigare oportebat? an tunc Attica
 oleas non ferebat? Favorinus in Omnigena historia Aristip-
 pum hoc dixisse tradit. Et praeterea aliquando caricas com-
 edens eum habuit obvium dixitque, Licet tibi partem sum-
 mere: qui quum acceptas edisset, Partem sumere dixi, non
 comedere. (26) Calcans aliquando stratum ejus, quum ami-
 cos a Dionysio missos invitasset, dixit, Calco Platonis inane
 studium; ad quem Plato, Quantum, inquit, o Diogenes,
 tu fastum conspiciendum praebes, dum te superbia carere
 putas. Alii Diogenem hoc dixisse ferunt, Calco Platonis
 fastum; illumque respondisse, At fastu alio, Diogenes. Porro
 Sotium in quarto refert hoc ipsi dixisse Platoni Cynicum
 Vinum aliquando postularat ab eo Diogenes, aliquando car-
 ricas; at ille lagenam integram ei misit: ad quem Diogenes,
 Num, inquit, si quidem rogatus es duo et duo quot sint,
 respondebis Viginti? ita neque secundum ea quae posceris
 das, neque ad quae rogaris respondes. Notabat autem illum
 ut verbosum. (27) Interrogatus ubinam Graeciae viros vidis-
 set bonos, Viros quidem, ait, nusquam, sed pueros vidi
 Lacedaemone. Quum serio dissereret aliquando nemoque
 ipsi intenderet, avium cantum voce imitari coepit: congre-
 gatis autem ad se plurimis, exprobravit quod ad ineptias
 studiose concurrerent, ad res gravissimas negligerent mo-
 rarentur. Dicebatque de fodiendo (*supplantando in fos-
 sam arenae deturbantes*) et calcitrando certare homines,
 ut autem boni et probi fierent, curare neminem. Gramma-
 ticos mirabatur, quod quum Ulyssis mala requirerent, sua
 ignorarent. Item musicos, quod lyrae chordas congrue apta-
 rent, animi mores inconcinnos haberent; (28) sed et mathe-
 maticos carpebat, quod solem et lunam intuentes, quae
 ante pedes essent negligerent; oratores item, quod stude-

μηδαιμῶς· ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς φιλαργύρους ψέγειν μὲν τὸ ἀργύριον, ὑπεραγαπᾶν δέ. κατεγίνωσκε δὲ καὶ τῶν ἐπαινούντων μὲν τοὺς δικαίους, ὅτι χρημάτων ἐπάνω εἶεν, ζηλούντων δὲ τοὺς πολυχρημάτων. ἐκίνει δ' αὐτὸν καὶ τὸ θύειν μὲν τοῖς θεοῖς ὑπὲρ υγιείας, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ θυσίᾳ κατὰ τῆς υγιείας δειπνεῖν. ἀγασθαι δὲ καὶ τῶν δούλων οἱ λαβροραγούντας ὀρώντες τοὺς δεσπότης μὴδὲν ἀρπάζοιεν τῶν ἐσθιομένων. (28) ἐπῆναι τοὺς μέλλοντας γαμεῖν καὶ μὴ γαμεῖν, καὶ τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν καὶ μὴ καταπλεῖν, καὶ τοὺς μέλλοντας πολιτεύεσθαι καὶ μὴ πολιτεύεσθαι, καὶ τοὺς παιδοτροφεῖν καὶ μὴ παιδοτροφεῖν, καὶ τοὺς παρασκευαζομένους συμβιοῦν τοῖς δυνάσταις καὶ μὴ προσιόντας. ἔλεγε δὲ καὶ δεῖν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς φίλους ἐκτείνειν μὴ συγκακαμμένοις τοῖς δακτύλοις. φησὶ δὲ Μένιππος ἐν τῇ Διογένους Πράσει ὡς ἀλοῦς καὶ πωλούμενος ἠρωτήθη τί οἶδε ποιεῖν. ἀπεκρίνατο, « ἀνδρῶν ἄρχειν. » καὶ πρὸς τὸν κήρυκα, « κήρυσσε, ἔφη, εἴ τις ἐθέλει δεσπότην αὐτῷ πριάσθαι. » κωλυθεὶς καθίζεσθαι, « οὐδὲν δέν, ἔφη, διαφέρει· καὶ γὰρ τοὺς ἰγθύς ὅπως ἀν κείντο πιπράσκεσθαι. » (30) θαυμάζειν τ' ἔφη εἰ χύτραν μὲν καὶ λοπάδα ὠνούμενοι κομποῦμεν· ἄνθρωπον δέ, μόνη τῇ ὄψει ἀρκούμεθα. ἔλεγε τῷ Ξενιάδῃ τῷ πριαμένῳ αὐτόν, δεῖν πείθεσθαι αὐτῷ, εἰ καὶ δούλος εἴη· καὶ γὰρ εἰ ἱατρὸς ἢ κυβερνήτης ἦν δούλος, πεισθῆναι ἀν αὐτῷ. Εὐθύλους δὲ φησιν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Διογένους Πράσις οὕτως ἄγειν τοὺς παῖδας τοῦ Ξενιάδου, μετὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα ἱππεύειν, τοξεύειν, σφενδονᾶν, ἀκοντίζειν· ἔπειτ' ἐν τῇ παλαιστρᾷ οὐκ ἐπέτρεπε τῷ παιδοτρίβῃ ἀθλητικῶς ἄγειν, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐρωτήματος χάριν καὶ εὐεξίας. (31) κατεῖχον δὲ οἱ παῖδες πολλὰ ποιητῶν καὶ συγγραφέων καὶ τῶν αὐτοῦ Διογένους, πᾶσάν τ' ἐφοδον σύντομον πρὸς τὸ εὐμνημόνευτον ἐπήσκει. ἐν οἴκῳ τ' ἐδίδασκε διακονεῖσθαι λιτῇ τροφῇ γρωμένους καὶ ὕδωρ πίνοντας, ἐν χρῶ κουρίας τε καὶ ἀκαλλωπίστους εἰργάζετο καὶ ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδήτους καὶ σιωπηλοὺς καὶ καθ' αὐτοὺς βλέποντας ἐν ταῖς ὁδοῖς. ἐξῆγε δ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ κυνηγέσια. οἱ δὲ καὶ αὐτοῦ Διογένους ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο καὶ πρὸς τοὺς γονέας αἰτητικῶς εἶχον. ὁ δ' αὐτός φησι παρὰ τῷ Ξενιάδῃ καὶ γηράσαι αὐτόν καὶ θανόντα ταρῆναι πρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ἔνθα καὶ πυνθανομένου τοῦ Ξενιάδου πῶς αὐτὸν θάψειεν, ἔφη, « ἐπὶ πρόσωπον. » (32) τοῦ δ' ἐρομένου « διὰ τί »; « ὅτι μετ' ὀλίγον, εἴπε, μέλλει τὰ κάτω ἄνω στρέφεσθαι. » τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπικρατεῖν ἤδη τοὺς Μακεδόνας ἢ ἐκ ταπεινῶν ὑψηλοῦς γίνεσθαι. εἰσαγαγόντος τινὸς αὐτὸν εἰς οἶκον πολυτελεῖ καὶ κωλύοντος πτύσαι, ἐπειδὴ ἐγρέμψατο, εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἔπτυσεν, εἰπὼν χείρωνα τόπον μὴ εβρηκέναι. οἱ δὲ τοῦτο Ἀριστίππου φασί. φωνήσας ποτὲ, « ἰὼ ἄνθρωποι, » [καὶ] συνελθόντων, καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰπὼν, « ἀνθρώπους ἐκάλεσα, οὐ καθάρματα, » ὡς φησιν Ἐκάτων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Χρειῶν. φασὶ δὲ καὶ Ἀλέξανδρον εἰπεῖν ὡς εἶπερ Ἀλέξανδρος μὴ ἐγεγόνειν, ἠθέλησα ἀν

rent justa dicere, non autem et facere; avaros quoque quod pecuniam vituperarent, et iidem summe diligent. Reprehendebat eos quoque qui justos quidem, quod pecunias contemnerent, laudabant; pecuniosos vero beatos existimabant. Stomachabatur eis qui pro bona valetudine sacra facerent, inter sacrificia contra sanitatem cœnerent. Servos mirabatur, qui quum edaces dominos cernerent, nihil diriperent ciborum. (29) Laudabat eos qui uxores duncturi fuissent et non ducerent, et qui navigaturi non navigarent, quique accessuri ad rempublicam minime accederent, et qui pueros alituri non alerent, et qui se componerent ad convivendum regibus, neque tamen accederent. Dicebat manus ad amicos non complicatis digitis extendi oportere. Refert Menippus in Venditione Diogenis, quod captus ac venditus, quum roicaretur quid sciret agere, responderit, Scire se viris imperare; atque ad præconem, Prædica, inquit, Ecquis dominum sibi emere vult? Sedere prohibitus, Nihil, inquit, refert: nam et pisces, quocumque modo jaceant, emi. (30) Mirari dicebat, quum ollam quidem et operculum non sine tactu ac tinnitu emamus, solo in homine emendo aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniadæ emptori suo, ipsum sibi, quamvis esset servus, obtemperare oportere: nam si medicus aut gubernator servus esset, ipsi obtemperatum iri. Eul ulus in libro qui inscribitur Diogenis Venditio, ita filios Xeniadæ instituisse ait, post disciplinas reliquas equitare, arcus intendere, fundas rotare atque jaculari. Deinde in palæstra non permittebat pædotribæ eos in morem athletarum exercere, sed tantummodo ruboris et bonæ valetudinis gratia. (31) Tenebant vero pueri poetarum ac scriptorum aliorum ipsiusque Diogenis multa memoriter, omnemque illis doctrinæ rationem, ut facile memoria teneretur, breviter collectam insinuabat. Domi quoque sibimet ipsis ministrare docebat, simplici cibo contentos et aqua. Tonderi ad cutem faciebat, incompositosque deducebat ac sine tunicis et calceis, tacitos ac se tantum in via intuentes Educabatque eos et ad venationes. Contra illi Diogenis curam habebant parentibusque commendabant. Senuisse eum apud Xeniadem idem ipse auctor est, ac vita functum a filiis ejus fuisse sepultum. Ubi percontante Xeniadæ quomodo se sepeliri vellet, In faciem, inquit: (32) illo causam interrogante, Quoniam, inquit, paulo post futurum est ut inferiora sursum convertantur. Dixit autem hoc quia Macedones jam potentiam obtinebant atque ex humilibus sublimes fiebant. Quum eum quispiam in domum magnifico instructam apparatu induxisset et spueret vetaret, posteaquam excraevit, in illius faciem sputa conjecit, deteriorem locum ubi spueret se non invenisse dicens. Alii Aristippo id applicant. Quum clamasset aliquando, Heus homines! convenissentque plurimi, baculo illos ferit, exclamans, Homines vocavi, non furciferos. Ait hoc Hecato in primo de Sententiis. Alexandrum etiam dixisse ferunt quod nisi

Διογένης γενέσθαι. (33) ἀναπήρους ἔλεγεν οὐ τοὺς κωφούς καὶ τυφλοὺς, ἀλλὰ τοὺς μὴ ἔχοντας πῆραν. εἰσελθὼν ποτε ἡμιζύρηντος εἰς νέων συμπόσιον, καθάφησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρειαῖς, πληγὰς ἔλαβε· μετὰ δὲ ἐγγράφας τὰ δνόματα εἰς λεύκωμα τῶν πληγῶντων περιγίει ἐξημμένους, ἕως αὐτοὺς ὕβρει περιέθηκε καταγινωσκομένους καὶ ἐπιπληττομένους. ἔλεγεν ἑαυτὸν κύναι εἶναι τῶν ἐπαινουμένων, ἀλλὰ μηδένα τολμαῖν τῶν ἐπαινουμένων συνεξίναει ἐπὶ τὴν θήραν. πρὸς τὸν εἰπόντα,

10 • Πύθια νικῶ ἄνδρας, » « ἐγὼ μὲν οὖν, εἶπεν, ἄνδρας, σὺ δ' ἀνδράποδα. » (34) πρὸς τοὺς εἰπόντας, « γέροντες εἶ καὶ λοιπὸν ἄνες, » « τί δέ, » ἔφη, εἰ δόλιχον ἔτρεχον, πρὸς τῷ τέλει ἔδει με ἀνείναι καὶ μὴ μάλλον ἐπιτείναι; » κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον οὐκ ἔφη παρέσεσθαι· μηδὲ

15 γὰρ πρόηεν αὐτῷ χάριν ἐγνωκέναί. γυμνοὶς ποσὶ χιόνα ἐπάτει καὶ τᾶλλα ὅσα ἄνω προεῖρηται· καὶ ὠμά δὲ κρέα ἐπεχειρήσε φαγεῖν, ἀλλ' οὐ διώκησε. κατέλαβέ ποτε Δημοσθένην τὸν ῥήτορα ἐν πανδοκείῳ ἀριστώντα. τοῦ δ' ὑποχωροῦντος, « τοσοῦτω μάλλον, ἔφη, ἔση ἐν

20 τῷ πανδοκείῳ. » ξένων δέ ποτε θεάσασθαι θελούντων Δημοσθένην, τὸν μέσον δάκτυλον ἐκτείνας, « οὗτος ὑμῖν, ἔφη, ἐστὶν ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός. » (35) ἐκβαλόντος δ' ἄρτον τινὸς καὶ αἰσχυνομένου ἀνελέσθαι, βουλόμενος αὐτὸν νοθεῖσθαι, κεράμου τράχηλον δῆσας

25 ἔσυρε διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ. μιμῆσθαι ἔλεγε τοὺς χοροδιδασκάλους· καὶ γὰρ ἐκείνους ὑπὲρ τόνων ἐνδιδόναι ἔνεκα τοῦ τοὺς λοιποὺς ἀψάσθαι τοῦ προσήκοντος τόνου. τοὺς πλείστους ἔλεγε παρὰ δάκτυλον μαίνεσθαι· ἔάν οὖν τις τὸν μέσον προτείνας πορευῆται, ὀδῆσι τῷ μαίνεσθαι,

30 θηαι, ἔάν δὲ τὸν λιχανόν, οὐκέτι. τὰ πολλοῦ ἄξια τοῦ μηδενὸς ἔλεγε πιπράσκεσθαι καὶ ἔμπαλιν· ἀνδριάντα γοῦν τριςχιλίῳν πιπράσκεσθαι, χοίνικα δ' ἀλφίτων ὄου χαλκῶν. (36) τῷ πριαμένῳ αὐτὸν Ξενιάδῃ φησί, « ἄγε ὅπως τὸ προσταττόμενον ποιήσεις. » τοῦ δ' εἰπόντος,

35 Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί,

« εἰ δὲ ἱατρὸν ἐπρίω νοσῶν, οὐκ ἂν, ἔφη, αὐτῷ ἐπιέθου, ἀλλ' εἶπες ἂν ὡς ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί; » ἤθελέ τις παρ' αὐτῷ φιλοσοφεῖν· ὁ δὲ σὺ σαπέρδην δοὺς ἐκέλευσεν ἀκολουθεῖν. ὡς δ' ὑπ' αἰδοῦς ῥίψας ἀπῆλθε, μετὰ χρόνον ὑπαντήσας αὐτῷ καὶ γελάσας λέγει, « τὴν σὴν καὶ ἐμὴν φιλίαν σαπέρδης διέλυσε. » Διοκλῆς δ' οὕτως ἀναγράφει. εἰπόντος τινὸς αὐτῷ, « ἐπίταττε ἡμῖν, Διόγετες, » ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιβολίου τυρὸν ἐδίδου φέρειν· ἀρνησαμένου δέ, « Τὴν σὴν,

45 ἔφη, καὶ ἐμὴν φιλίαν ἡμιβολίου τυρίδιον διαλέλυκε. » (37) θεασάμενός ποτε παιδίον ταῖς χερσὶ πίνον ἐξέριψε τῆς πῆρας τὴν κοτύλην, εἰπὼν, « παιδίον με νενίκηκεν εὐτελεία. » ἐξέβαλε δὲ καὶ τὸ τρυβλίον, ὁμοίως παιδίον θεασάμενος, ἐπειδὴ κατέαξε τὸ σκεῦος,

50 τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίτου τὴν φακὴν ὑποδεχόμενον. συνελογίζετο δὲ καὶ οὕτως· Τῶν θεῶν ἐστὶ πάντα· φίλοι δὲ οἱ σοφοὶ τοῖς θεοῖς· κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων. πάντ' ἄρα ἐστὶ τῶν σοφῶν. θεασάμενός ποτε γυναῖκα ἀσχημονέστε-

Alexander esset, Diogenem se esse voluisset. (33) Ἀναπήρους (mutilos) appellabat non surdos aut cæcos, sed qui peram non haberent. Ingressus aliquando semitonso capite convivium juvenum, quemadmodum scribit Metrocles in Sententiis, plagas retulit : postea nomina illorum qui se ceciderant inscribens in albo circuibat, ea præ se ferens, donec iis vicem contumeliæ reddidit, dum reprehendendos et objurgandos omnibus exposuit. Dicebat se canem esse e præstantioribus qui ab omnibus laudarentur, sed eorum qui laudarent neminem secum ad venandum exire audere. Dicente quodam viros se in Pythicis vincere, Imo vero, inquit, ego viros, tu mancipia. (34) Quum diceretur ipsi, Senex es, jam quiesce a labore, Quid enim, ait, si in stadio currerem, ad finem oporteret cursum remittere et non magis intendere? Vocatus ad cœnam affuturum se negavit : neque enim sibi paullo ante gratiam habitam. Nudis pedibus calcabat nivem et alia quæ prædicta sunt : crudas item carnes edere conatus est, sed digerere non potuit. Offendit aliquando Demosthenem oratorem in diversorio prandentem : illo autem in partem interiorē se recipiente, Tanto, inquit, magis in diversorio futurus es. Peregrinis aliquando Demosthenem videre cupientibus, medium intendens digitum, Hic, ait, vobis est ille Atheniensium orator. (35) Quum quis elapsus sibi de manibus panem tollere erubesceret, castigare illum volens urcei collum alligatum per Ceramicum trahebat. Imitari se dicebat chori magistrōs; illos enim tonum excedere, ut reliqui congruum tonum arripere. Pendere ab uno digito dicebat, ut plurimum homines insanire viderentur : nempe si quis medium digitem prætendens pergat, insanire videbitur, sin autem indicem, non ita. Quæ sunt pretiosissima, ea minimo venire, et contra : nam statuan tribus millibus emi, farinae vero chœnicem duobus æreis. (36) Ei qui emerat ipsam Xeniadæ dixit : Age ut quod præcipitur facias : dicente illo,

Amnium refluent fontes ad ortus;

At si medicum, ait, æger emisses, non illi obtemperares potius quam diceres, Amnium refluent fontes ad ortus? Volebat quispiam apud eum philosophari, cui ille saperdam dedit ac sequi se jussit : ut autem ille præ verecundia abecto quod ferebat abscessit, post aliquantulum occurrens illi ridens ait, Tuam et meam amicitiam saperda dissolvit. Enimvero Diocles eam rem ita describit : dixerat illi quidam, Moderare nos, Diogenes : at ille abducto casei teruncium ferendum dedit; isto renuente, Meam, inquit, ac tuam amicitiam teruncium casei dissolvit. (37) Intuitus aliquando puerum concava bibentem manu, cotylam pera productam abjecit, dicens, Puer me simplicitate victus superavit. Projecit et catinum; quum similiter vidisset puerum vasculo fracto concavo frustuli lenticulam excipientem. Ratiocinabatur autem in hunc modum : Omnia deorum sunt : diis autem amici sunt sapientes : sunt autem amicorum cuncta communia : omnia igitur sapientum sunt. Inspexerat mu

ρον τοῖς θεοῖς προσπίπτουσαν, βουλόμενος αὐτῆς περι-
λεῖν τὴν δεισιδαιμονίαν, καθά φησι Ζωῖλος ὁ Περγαῖος,
προσελθὼν εἶπεν, « οὐκ εὐλαβῆ, ὦ γύναι, μὴ ποτε θεοῦ
ἄσχημονήσῃς; » (38) τῷ Ἀσκληπιῷ ἀνέθηκε πλήκτην,
ὃς τοὺς ἐπὶ στόμα πίπτοντας ἐπιτρέχων συνέτριβεν.
εἰώθει δὲ λέγειν τὰς τραγικὰς ἀρὰς αὐτῷ συνηνηκῆναι
εἶναι γοῦν

Ἄπολις, ἄοικος, πατριδος ἐστερημένος,
10 πτωχός, πλανήτης, βίον ἔχων τοῦφ' ἡμέραν.

ἔφασκε δ' ἀντιτιθέναι τύχῃ μὲν θάρσος, νόμῳ δὲ φύσιν,
πάθει δὲ λόγον. ἐν τῷ Κρανείῳ ἡλιουμένῳ αὐτῷ Ἀλέ-
ξανδρος ἐπιστάς φησιν, « αἰτήσόν με ὁ θέλεις. » καὶ ὁς,
« ἀποσκότῃσόν μου, » φησί. μακρὰ τινος ἀναγινώσκον-
15 τος καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βιβλίου ἀγραφόν τι παραδεί-
ξαντος « θαρρεῖτε, ἔφη, ἄνδρες· γῆν ὄρω. » πρὸς τὸν
συλλογισάμενον ὅτι κέρατα ἔχει, ἀψάμενος τοῦ με-
τώπου, « ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὐχ ὄρω. » (39) ὁμοίως καὶ
πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι κίνησις οὐκ ἔστιν, ἀναστὰς πε-
20 ριεπάττει. πρὸς τὸν λέγοντα περὶ τῶν μετεώρων,
« ποσταῖος, » ἔφη, « πάρει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ; » εὐνού-
χου μοχθηροῦ ἐπιγράφαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν, « μὴδὲν
εἰσάτω κακὸν », « ὁ οὐν κύριος, ἔφη, τῆς οἰκίας ποῦ
εἰσελθῆ; » τῷ μύρω τοὺς πόδας ἀλειψάμενος ἔφη ἀπὸ
25 μὲν τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν ἀέρα ἀπιέναι τὸ μύρον, ἀπὸ
δὲ τῶν ποδῶν εἰς τὴν ἄσφραξιν. ἀξιούτων Ἀθη-
ναίων μυθηθῆναι αὐτὸν καὶ λεγόντων ὡς ἐν ἄδου προε-
δρίας οἱ μεμυημένοι τυγχάνουσι, « γελοῖον, ἔφη, εἰ Ἀγη-
σilaος μὲν καὶ Ἐπαιμείωνδας ἐν τῷ βορβόρῳ διάζου-
30 σιν, εὐτελεῖς δὲ τινες μεμυημένοι ἐν ταῖς μαχάρων νή-
σοις ἔσονται. » (40) πρὸς τοὺς ἐρπύσαντας ἐπὶ τὴν
τράπεζαν μῦς, « ἰδοῦ, φησί, καὶ Διογένης παρασίτους
τρέφει. » Πλάτωνος εἰπόντος αὐτὸν κύνα, « ναί, ἔφη,
ἐγὼ γὰρ ἐπανῆλλον ἐπὶ τοὺς στεπρακότας. » ἐκ τοῦ
35 βλαναίου ἐξίων τῷ μὲν πυθομένῳ εἰ πολλοὶ ἀνθρω-
ποι λούνται, ἡρνήσατο· τῷ δ' εἰ πολλὸς ὄχλος, ὠμολό-
γησε. Πλάτωνος ὀρισσαμένου, Ἀνθρωπός ἐστι ζῶν
δίπουν ἄπτερον, καὶ εὐδοκιμοῦντος, τίλας ἀλεκτρούνα
εἰσῆγεγεν αὐτοῦ εἰς τὴν σχολὴν καὶ φησιν, « οὗτός
40 ἐστὶν ὁ Πλάτωνος ἀνθρωπος. » ὅθεν τῷ ὄρω προσετέθη
τὸ πλατυνόχον. πρὸς τὸν πυθόμενον ποῖα ὄρα δεῖ ἀρι-
στᾶν, « εἰ μὲν πλούσιος, ἔφη, ὅταν θέλῃ· εἰ δὲ πέ-
νης, ὅταν ἔλῃ. » (41) ἐν Μεγάροις ἰδὼν τὰ μὲν πρό-
θατα τοῖς δέρμασιν ἐσκαπασμένα, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν
45 γυμνοὺς, ἔφη, « λουσιτελέστερόν ἐστι Μεγαρέως κριὸν
εἶναι ἢ υἷόν. » πρὸς τὸν ἐντινάξαντα αὐτῷ δοκόν, εἶτα
εἰπόντα, « φύλαξαι », « πάλιν γάρ με, ἔφη, παιεῖν
μέλλεις; » ἔλεγε τοὺς μὲν δημαγωγούς ὄχλου διακόνους,
τοὺς δὲ στεφάνους δόξης ἐξανθήματα. λύχων μεθ'
50 ἡμέραν ἄψα περιήγει λέγων « ἀνθρωπὸν ζῆτῶ. » εἰστήκει
ποτε κατακρουνιζόμενος· τῶν δὲ περιεστώτων ἐλεού-
των, παρὼν Πλάτων ἔφη, « εἰ βούλεσθ' αὐτὸν ἐλεῆσαι,
ἀπόστητε, » ἐνδεικνύμενος φιλοδοξίαν αὐτοῦ. ἐντρί-

lierem inhonestius diis procidentem : ejus superstitionein
auferre volens, ut Zoilus Pergæus ait, accurrit dicens,
Non vereris, mulier, ne forte stante post tergum deo—
cuncta enim plena ipso sunt — inhoneste te habeas? (38)
Æsculapio percussorem sacravit, qui procumbentes in fa-
ciem accurrens contereret. Solebat etiam dicere impreca-
tiones tragicas sibi evenisse : nempe se esse

Extorrem; sine foco, patriis ejectum sedibus,
palantem, egentem, victum quærere in diem.

Aiebat se objicere fortunæ quidem confidentiam, naturam
legi, perturbationi rationem. Apricanti in Craneo supervenit
Alexander, et, Quod vis, inquit, a me pete; cui ille : Decede
mihi, inquit, de sole. Legerat quidam diutissime, quumque
ad finem libri nihil ultra scriptum esse ostenderet, Bono, in-
quit, este animo, viri : terram conspici cor. Ratiocinanti cuidam
et concludenti illum habere cornua, manu frontem palpans,
Equidem, inquit, illa non video. (39) Itidem et dicent:
ipsi quodam non esse motum, exurgens ambulabat. Ad
eum qui de cœlestibus disserebat, Quam diu est, inquit,
ex quo de cœlo descendisti? Quum spado quidam nequissi-
mus ædibus suis inscripsisset : Nilil ingrediatur mali, Domi-
nus, ait, domus quanam ingrediatur? Unguento inungens
pedes dixit a capite quidem in aerem ascendere unguentum,
sed a pedibus in olfactum. Volentibus Atheniensibus eum
initiari atque dicentibus quod apud inferos ii qui initiati
sunt president, Perridiculum est, inquit, si quidem Age-
silaus et Epaminondas in cœno degent, viles autem quique
initiati in Beatorum insulis erunt. (40) Muribus ad ipsius
mensam subrepentibus, Ecce, inquit, et Diogenes parasitos
nutrit. Platone canem ipsum appellante, Sane, inquit :
nam equidem ad venditores remeavi. Et balneis exiens
percontanti an multi homines lavarent, negavit; at roganti
num turba multa, affirmavit. Platone item definiente,
Homo est animal bipes sine pennis, quum placeret ista ejus
definitio, nudatum pennis ac pluma gallum gallinaceum in
ejus invexit scholam, dicens, Hic Platonis homo est. Unde
adjectum est definitioni, Latis unguibus. Interroganti qua-
nam hora prandere oporteret, Si dives, inquit, es, quando
vis; si pauper, quum potes. (41) Apud Megarenses intuitus
oves pellibus tectas, illorum autem filios nudos, ait, Pre-
stat Megarensis arietem esse quam filium. Ad eum qui trabe
ipsum concusserat ac postea dicebat, Cave, Num, inquit,
iterum me ferire vis? Aiebat oratores quidem plebis mini-
stros, coronas autem gloriæ bullas. Lucerna die accensa
ambulans, Hominem, aiebat, quæro. Stabat aliquando de-
fluentem imbrem nudo corpore excipiens : miserantibus au-
tem qui circumstabant Plato dixit : Si vos hujus miseret,
discedite; gloriæ illius cupiditatem significans. Colaphum

ψαντος αὐτῷ κόνδυλον τινος, « Ἡράκλεις, ἔφη, ὅδόν με
 χρῆμ' ἐλάνθανε τὸ μετὰ περικεφαλαίας περιπατεῖν. »
 (42) ἀλλὰ καὶ Μειδίου κονδυλίσαντος αὐτὸν καὶ εἰπόν-
 τος, « τρις χιλιάδι σοὶ κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ, » τῇ ἐξῆς
 5 πυκτικὸς λαθῶν ἱμάντας καὶ καταλοήσας αὐτὸν ἔφη,
 « τρις χιλιάδι σοὶ κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ » Λυσίου τοῦ
 φαρμακοπώλου πυθομένου εἰ θεοὺς νομίζει, « πῶς δέ,
 εἶπεν, οὐ νομίζω, ὅπου καὶ σὲ θεοῖς ἐχθρὸν ὑπολαμ-
 βάνω; » οἱ δὲ, Θεόδωρον εἰπεῖν τοῦτο. ἰδὼν τινα πε-
 10 ριρραίνόμενον ἐπεῖπεν, « ὦ καχόδαίμον, οὐκ ἐπίστασαι
 ὅτι ὡς περ τῶν ἐν γραμμαικῇ ἀμαρτημάτων περιρραι-
 νόμενος οὐκ ἂν ἀπαλλαγίης, οὕτως οὐδὲ τῶν ἐν τῷ
 βίῳ; » ἐνεκάλει τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῆς εὐχῆς, αἰτεῖσθαι
 λέγων αὐτοὺς ἀγαθὰ τὰ αὐτοῖς δοκοῦντα καὶ οὐ τὰ κατ'
 15 ἀλήθειαν. (43) πρὸς δὲ τοὺς περὶ τὰ ὄνειρατα ἐπιση-
 μένους ἔλεγεν ὡς ὑπὲρ ὧν μὲν πράττουσιν ὕπαρ, οὐκ
 ἐπιστρέφονται, ὑπὲρ ὧν δὲ καθεδόντες φαντασιῶνται,
 πολυπραγμονοῦσιν. Ὀλυμπίας τοῦ κήρυκος ἀνειπόν-
 τος, « νικᾷ Διῶξιππος ἄνδρας », « οὔτος μὲν δὴ ἀν-
 20 δράποδα, ἄνδρας δ' ἐγώ. » ἡγαπᾶτο δὲ καὶ πρὸς Ἀθη-
 ναίων μειρακίου γοῦν τὸν πίθον αὐτοῦ συντρέψαντος,
 τῷ μὲν πληγὰς ἔδοσαν, ἐκείνῳ δὲ ἄλλον παρέσχον. φησὶ
 δὲ Διονύσιος ὁ στοικὸς ὡς μετὰ Χαίρωνειαν συλληφθεὶς
 ἀπήχθη πρὸς Φίλιππον καὶ ἐρωτηθεὶς ὅστις εἶη, ἀπεκρί-
 25 νατο, « κατασκοπος τῆς σῆς ἀπληστίας; » ὅθεν θαυμα-
 σθεὶς ἀφείθη. (44) Ἀλεξάνδρου ποτὲ πέμψαντος ἐπι-
 στολὴν πρὸς Ἀντίπατρον εἰς Ἀθήνας διὰ τινος Ἀθλίου,
 παρὼν ἔφη·

ἄθλιος παρ' ἀθλίου δι' ἀθλίου πρὸς ἄθλιον.

30 Περδίκκου ἀπειλήσαντος, εἰ μὴ ἔλθοι πρὸς αὐτόν, ἀπο-
 κτενεῖν, ἔφη, « οὐδὲν μέγα· καὶ γὰρ κἀναρῶς καὶ φαλάγγι-
 γον τοῦτ' ἂν πράξειεν. » ἐκείνο δὲ μᾶλλον ἀπειλεῖν ἠξίου
 ὡς « εἰ καὶ χωρὶς ἐμοῦ ζῆσαι, εὐδαιμόνως ζήσοιτο. » ἔθθα
 35 πολλὰς λέγων τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον βῆδιον ὑπὸ τῶν
 θεῶν δεδῶσθαι, ἀποκεκρυφθαι δ' αὐτῶν ζητούντων με-
 λίπηκτα καὶ μύρα καὶ τὰ παραπλήσια. ὅθεν πρὸς τὸν
 ὑπὸ τοῦ οἰκέτου ὑποδόμενον, « οὐπω, εἶπε, μακάριος
 εἶ, ἂν μὴ σε καὶ ἀπομύξῃ· τοῦτο δ' ἔσται πηρωθέντι
 σοὶ τὰς χεῖρας. » (45) θεασάμενός ποτε τοὺς ἱερομνή-
 40 μονας τῶν ταμιῶν τινα φάλην ὑψηρῆμενον ἀπάγοντας
 ἔφη, « οἱ μεγάλοι κλέπται τὸν μικρὸν ἀπάγουσι. » θεα-
 σάμενός ποτε μειράκιον λίθους βᾶλλον ἐπὶ σταυρῷ,
 « εὐγε, εἶπε, τεύξη γὰρ τοῦ σκοποῦ. » πρὸς τὰ πε-
 ριστάντα μειράκια καὶ εἰπόντα, « βλέπωμεν μὴ δάκη
 45 ἡμᾶς », « θαρρεῖτε, ἔφη, παιδία· κύων τευτλία οὐκ
 ἐσθίει. » πρὸς τὸν ἐπὶ τῇ λεοντῇ θρυπτόμενον, « παῦ-
 σαι, ἔφη, τὰ τῆς ἀρετῆς στρώματα κατασχύνων. »
 πρὸς τὸν μακαρίζοντα Καλλισθένην καὶ λέγοντα ὡς
 πολυτελῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ μετέχει, « καχοδαίμων
 50 μὲν οὖν ἐστιν, εἶπεν, ὅς καὶ ἀριστᾶ καὶ δειπεῖ ὅταν
 Ἀλεξάνδρῳ δόξῃ. » (46) χρημάτων δεόμενος ἀπαιτεῖν
 ἔλεγε τοὺς φίλους, οὐκ αἰτεῖν. ἐπ' ἀγορᾶς ποτε χει-
 ρουργῶν, « εἶθε, ἔφη, καὶ τὴν κοιλίαν ἦν παρατρί-

a quopiam accipiens, Hercule, ait, nesciebam mihi galea
 armato capite ambulandum. (42) Midia quoque ipsum co-
 laphis cædente ac dicente, Tria millia tibi in mensa posita
 sunt, postridie sumpto pugilum castu caesoque ipso dixit,
 Tria millia tibi in mensa sunt posita. Lysia pharmacopola
 sciscitante an deos esse crederet, Quomodo, inquit, non
 credo, qui te diis invisum censeo? Alii Theodorum hoc
 dixisse ferunt. Quendam intuitus se religionis causa unlis
 abludentem, O miser, ait, an nescis te, quemadmodum erro-
 ribus in grammatica non potes aspersione aquæ liberari,
 sic neque iis, quos in vita commiseris, ita liberari posse?
 Culpatat preces hominum, dicens eos quæ ipsis bona vide-
 rentur, non quæ re vera bona essent, postulare. (43) Eis
 vero qui terrentur ad somnia dicebat, Ea quidem quæ vi-
 gilantes agitis, non moramini; quæ vero dormientes imagi-
 namini, ea curiose disquiritis. In Olympicis ludis pronun-
 tiantie præcone, Dioxippus viros vicit, Hic, ait, mancipia,
 sed ego viros. Amabat autem et ab Atheniensibus: nam
 adolescenti, quum dolium illius contrivisset, plagas intule-
 runt, illique aliud dederunt. Refert Dionysius Stoicus illum
 post pugnam ad Cheroneam captivum abductum esse ad
 Philippum: a quo quis esset interrogatus, Explorator, in-
 quit, insatiabilis aviditatis tuæ. Ex quo admirationi ha-
 bitus liber dimissus est. (44) Miserat aliquando Alexander
 epistolam Athenas ad Antipatrum per Athliam (sive Athlium,
 quod sonat Miserum) quendam, quum adesset Diogenes:
 Athlius, inquit, ab Athlia per Athlium ad Athlium. Perdicca
 comminante nisi ad se veniret, illum se occisurum, Nihil,
 inquit, magni facies: nam et cantharus et phalangium id fa-
 cerent. Illud potius minitandum prædicabat: ipsum etiam
 sine me beate vivere posse. Sæpe magna voce clamabat,
 deos hominibus dedisse victum facilem ac parabilem: sed
 nunc difficulter reperiri quarentibus mellita liba, unguenta
 et his similia. Unde et ei qui a famulo calciabatur, Nondum,
 ait, beatus es, nisi tibi etiam nares emungat: hoc autem fiet,
 quum mancus sis manibus. (45) Quum vidisset aliquando
 magistratus qui ἱερομνήμονες dicebantur, quendam ab ærario
 phialam furatum in carcerem ducentes, Magni, inquit, fures
 parvum ducunt. Intuens aliquando adolescentem lapides in
 crucem jactentem, Euge, inquit, scopo poteris. Circum-
 stantibus ipsam adolescentibus, atque dicentibus, Caveamus
 ne nos mordeat, Bono, inquit, estote animo, filii: canis
 betis non vescitur. Glorianti cuidam quod leonis pelle tege-
 retur, Desine, inquit, virtutis stramenta dedecorare. Beatus
 dicebatur Callisthenes, quod magnificis ab Alexandro appa-
 ratibus exciperetur: at ille, Imo vero miser est, inquit,
 quod tum prandet ac cœnat quum Alexandro videtur. (46)
 Quum pecuniis egeret, eas se ab amicis repetere, non petere
 dicebat. Quum aliquando in foro masturbaret, Utinam,
 aiebat, liceret sic perfricato ventre non esurire. Adole-

ψαντα μὴ πεινῆν. » μειράκιον θεασάμενος μετὰ σατραπῶν ἐπὶ δειπνῶν ἀπίον, ἀποσπᾶσας πρὸς τοὺς οἰκεῖους ἀπήγαγε καὶ ἐκέλευσε τηρεῖν. πρὸς τὸ κεκοσμημένον μειράκιον πυθόμενον τι ἔφη οὐ πρότερον λέξειν αὐτῷ, εἰ μὴ ἀνασυράμενος δεῖξειε πότερον γυνή ἐστιν ἢ ἀνὴρ.

^b πρὸς τὸ κοτταβίζον ἐν τῷ βαλανείῳ μειράκιόν φησιν, « ὅσω βέλτιον, τοσούτῳ χεῖρον. » ἐν δειπνῳ προσερρίπτουν αὐτῷ τινες ὀστάρια ὡς κυνί· καὶ δὲ ἀπαλλαττόμενος προσεούρησεν αὐτοῖς ὡς κύων. (47) τοὺς ῥήτορας καὶ πάντας τοὺς ἐνδοξολογοῦντας τριξανθρώπους ἀπεκάλει

¹⁰ ἀντὶ τοῦ τρισαθλίους. τὸν ἀμαθῆ πλούσιον πρόβατον εἶπε χρυσόμαλλον. θεασάμενος ἐπὶ ἀσώτου οἰκίᾳ ἐπιγεγραμμένον, « πράσιμος », « ἦδειν, εἶπεν, ὅτι οὕτω κραιπαλώσα βραδύως ἐξεμείσεις τὸν κεκτημένον. » πρὸς τὸ καταιτιώμενον μειράκιον τὸ πλῆθος τῶν ἐνοχλοῦντων,

¹⁵ « παῦσαι γάρ, ἔφη, καὶ σὺ τὰ δείγματα τοῦ πασητιῶντος περιφέρων. » πρὸς τὸ ῥυπαρὸν βαλανεῖον, « οἱ ἐνθάδε, ἔφη, λουσάμενοι ποῦ λούνται; » παχῆος κιθαρωδοῦ πρὸς πάντων μεμφομένου αὐτὸς μόνος ἐπήνευ ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί, ἔφη, « ὅτι τηλικούτος ὢν κιθαρωδεὶ καὶ οὐ ληστεύει. » (48) τὸν κιθαρωδὸν αἰε καταλειπόμενον ὑπὸ τῶν ἀχροατῶν ἠσπᾶσατο, « χαίρε ἀλέκτερ· » τοῦ δὲ εἰπόντος, « διὰ τί »; « ὅτι, ἔφη, ἔδωκ' ἀπάντας ἐγείρεις. » μειράκιον ἐπιδεικνυμένου πληρώσας τὸ προκόπιον θέρμων ἀντικρὺ ἔκαπτε· τοῦ δὲ

²⁰ πλῆθους εἰς αὐτὸν ἀφροῦντος θαυμάζειν ἔφη πῶς ἐκεῖνον ἀφέντες εἰς αὐτὸν ὀρώσι. λέγοντος δ' αὐτῷ τινος ἰσχυρῶς ὀνειδιζόμενος, « μιᾶ πληγῇ τὴν κεφαλὴν σου διαρρήξω », « ἐγὼ δὲ γε, εἶπε, πταρὸν ἐξ ἀριστερῶν τρέμειν σε ποιήσω. » Ἠγησίου παρακαλοῦντος χρῆσαι

³⁰ τι αὐτῷ τῶν συγγραμμάτων, « μάταιος, ἔφη, τυγχάνεις, ὦ Ἠγησία, δὲ ἰσθάδας μὲν γραπτὰς οὐχ αἰρήν, ἀλλὰ τὰς ἀληθινὰς ἀσκησιν δὲ παριδὼν τὴν ἀληθινὴν ἐπὶ τὴν γεγραμμένην ὀρυζᾶς. » (49) πρὸς τε τὸν ὀνειδιζόμενα αὐτῷ τὴν φυγὴν, « ἀλλὰ τούτου γ' ἔνεκεν, εἶπεν, ὦ κηκόδαμον, ἐφιλοσόφησα. » καὶ πάλιν εἰπόντος τινός, « Σινωπεῖς σου φυγὴν κατέγνωσαν, » « ἐγὼ δὲ γε, εἶπεν, ἐκεῖνον μονήν. » ἰδὼν ποτ' Ὀλυμπιονίκην πρόβατα νέμοντα, « ταχέως, εἶπεν, ὦ βέλτιστε, μετέβης ἀπὸ τῶν Ὀλυμπίων ἐπὶ τὰ Νέμεα. »

⁴⁰ ἐρωτηθεὶς διὰ τί οἱ ἀθληταὶ ἀναίσθητοὶ εἰσιν, ἔφη, « ὅτι χρέασιν βεῖοις καὶ βοεῖοις ἀνυκοδόμηται. » ἤτει ποτὲ ἀνδριάντα· ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί τοῦτο ποιεῖ, « μελετῶ, εἶπεν, ἀποτυγχάνειν. » αἰτῶν τινα — καὶ γὰρ τοῦτο πρῶτον ἐποιεῖ διὰ τὴν ἀπορίαν — ἔφη, « εἰ μὲν καὶ

⁴⁵ ἄλλω δέδωκας, δὸς καμόι· εἰ δὲ μὴ, ἀπ' ἐμοῦ ἄρξαι. » (50) ἐρωτηθεὶς ποτε ὑπὸ τυράννου ποῖος εἶη ἀμείων χαλκὸς εἰς ἀνδριάντα, ἔφη, « ἀφ' οὗ Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ἐχαλκεύθησαν. » ἐρωτηθεὶς πῶς χρῆται Διοσκρίσιος τοῖς φίλοις, ἔφη, « ὡς θυλάκοις, τοὺς μὲν πλήρεις κρημνῶν, τοὺς δὲ κενούς ῥίπτων. » νεογάμου ἐπιγράψαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν,

Ὁ τοῦ Διὸς παῖς καλλίνικος Ἡρακλῆς
ἐνθάδε κατοικεῖ. μηδὲν εἰσὶτω κακόν· »

scntem intuitus cum satrapis ad cenam abeuntem, abstractum ad suos reduxit observarique jussit. Elegantius exornato adolescenti quippiam roganti non prius se affirmavit responsurum, quam sublata veste ostenderet virne esset an mulier. Adolescenti in balneo cottabo ludenti, Quanto inquit, melius, tanto deterius. Inter cenandum ossa illi quidam ut cani jactabant : at ille discedens urina eos contaminabat ut canis. (47) Oratores atque omnes in dicendo gloriam quærentes Ter-homines pro eo quod est Ter-infelices appellabat. Divitem indoctum ovem aureo vellere tectam dicebat. Quum vidisset prodigi cujusdam domui inscriptum, Venalis, Sciebam, inquit, quod præ nimia crapula facile dominum evomeres. Querenti adolescentulo de multitudine eorum qui pudicitiae suæ molesti essent, Desiste, inquit, et tu prurientis indicia circumferre. Ingressus sordidum balneum, Qui hic se lavarunt, ait, ubi abluuntur? Quum rudem pinguemque citharædum omnes carperent, solus ipse laudabat : rogatus quamobrem, ait, Quod talis quum sit, cithara se, non latrociniis exercet. (48) Citharædum, qui semper ab auditoribus deserebatur, ita salutabat, Salve galle : illo autem dicente, Cur ita? Quia, inquit, canens omnes excitas. Quum adolescentulus coram populo disereret, exadversum ille sinum lupinis complens comedere cœpit : multitudine in ipsum conversa mirari se dixit quomodo illo dimisso se intuerentur. Dicente ipsi quodam valde superstitioso, Uno ictu caput tibi perfringam, At ego, inquit, a sinistris sternutans te tremere faciam. Hegesia ipsum precante ut sibi librorum aliquid commodaret, Stultus, inquit, es, Hegesia, qui caricas quidem non pictas eligis, sed veras; vera autem exercitatione neglecta te ad scriptam confers. (49) Ei qui ipsi exilium exprobrabat, At hujus, inquit, miser, causa philosophatus sum. Alio rursus dicente, Si-nopenses te exilii condemnant, Et ego illos, inquit, mansionis. Intuitus aliquando Olympionicen oves pascentem, Quam cito, inquit, o præclare, ab Olympiis ad Nemea quod pascua (significat) te contulisti? Rogatus cujus rei gratia athletæ sint stupidi, Quia, inquit, suillis ac bubulis carnibus exstructi sunt. Petebat aliquando stipem a statua : rogatus cur hoc faceret, Ut me, inquit, repulsam ferre assuefaciam. Quum stipem peteret a quopiam — quippe hoc primum agebat ob inopiam — dicebat, Si quidem et alii dedisti, mihi da; si vero nemini, a me incipe. (50) Interrogatus aliquando a tyranno cujusmodi ære præstaret statuam sculpere, Quo, inquit, Harmodius et Aristogiton fusi sunt. Rogatus quomodo Dionysius amicis uteretur, Ut sacculis, ait : dum pleni sunt suspendit et abjicit vacuos. Inscripterat quidam domui suæ, uxore nuper ducta,

Ex Jove prognatus Callinicus Hercules
in hac domo habitat. Nihil ingreditur mali!

ἐπέγραψε· « μετὰ τὸν πόλεμον ἢ συμμαχία. » τὴν φιλαργυρίαν εἶπε μητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν. ἄσ-
 5 τὸν θεασάμενος ἐν πανδοκείῳ ἐλάας ἐσθίων' ἔφη, « εἰ οὕτως ἤριστας, οὐκ ἂν οὕτως ἐδείπνεις. » (51) τοὺς ἀγα-
 10 θοὺς ἀνδρας θεῶν εἰκόνας εἶναι τὸν ἔρωτα σχολαζόντων ἀσχολίαν· ἐρωτηθεὶς τί ἄθλιον ἐν βίῳ, ἔφη, « γέρων ἄπορος. » ἐρωτηθεὶς τί τῶν θηρίων κάκιστα δάκνει, ἔφη, « τῶν μὲν ἀγρίων συκοράντης, τῶν δὲ ἡμέρων κόλαξ. » ἰδὼν ποτε δύο κενταύρους κάκιστα ἐζωγραφη-
 15 μένους ἔφη· « πότερος τούτων Χείρων ἐστί; » τὸν πρὸς χάριν λόγον ἔφη μελιτινὴν ἀγρόνην εἶναι. τὴν γαστέρα Χάρυβδιν ἔλεγε τοῦ βίου. ἀκούσας ποτὲ ὅτι Διδύμων ὁ αὐλητὴς μοιχὸς ἐάλω, « ἄξιος, ἔφη, ἐκ τοῦ ὀνόματος κρέμασθαι. » ἐρωτηθεὶς διὰ τί τὸ χρυσίον χλωρόν ἐστιν,
 20 ἔφη, « ὅτι πολλοὺς ἔχει τοὺς ἐπιβουλεύοντας. » ἰδὼν γυναῖκα ἐν φορείῳ; « οὐ κατὰ τὸ θηρίον, ἔφη, ἢ γαλαέγρα. » (52) ἰδὼν ποτε δραπέτην ἐπὶ φρέατι καθήμενον ἔφη, « μεираκίον, βλέπε μὴ ἐμπέσης. » ἰδὼν [μεираκύλλιον] ἱματιοκλέπτην ἐν τῷ βαλανείῳ ἔφη,
 25 « ἐπ' ἀλειμμάτιον ἢ ἐπ' ἀλλ' ἱμάτιον; » ἰδὼν ποτε γυναῖκα ἀπ' ἐλαίας ἀπηγγονισμένης, « εἴθε γάρ, ἔφη, πάντα τὰ δένδρα τοιοῦτον καρπὸν ἤνεγκεν. » ἰδὼν λωποδύτην ἔφη,

Τίπτε σὺ ὧδε, φέριστε;

25 ἢ τίνα συλήσων νεκρῶν κατατεθνηῶτων;

ἐρωτηθεὶς εἰ παιδισκάριον ἢ παιδάριον ἔχοι, ἔφη, « οὐ. » τοῦ δὲ εἰπόντος, « ἐάν οὖν ἀποθάνης, τίς σε ἐξοίσει; » ἔφη, « Ὁ χρῆζων τῆς οἰκίας. » (53) μεираκίον εὐμορφον ἀφυλάκτως ἰδὼν κοιμώμενον, νύξας, « ἐπέγειραι, »
 30 ἔφη,

Μὴ τίς τοι εὐδοντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξῃ.

πρὸς τὸν πολυτελεῶς ὀψωνοῦντα,

Ἐκύμορος δὴ μοι, τέκος, ἔσσειαι, οἶ' ἀγοράζεις;

Πλάτωνος περὶ ἰδεῶν διαλεγόμενος καὶ ὀνομάζοντος
 35 τραπέζοτητα καὶ κυαθότητα, « ἐγώ, εἶπεν, ὦ Πλάτων, τράπεζαν μὲν καὶ κύαθον ὀρῶν τραπέζοτητα δὲ καὶ κυαθότητα οὐδαμῶς » καὶ ὅς, « κατὰ λόγον, ἔφη· οἷς μὲν γὰρ κύαθος καὶ τράπεζα θεωρεῖται, ὀρθαλμοὺς ἔχεις· ὃ δὲ τραπέζοτης καὶ κυαθότης βλέπεται, οὐδὲν
 40 οὐκ ἔχεις. » (54) [ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, « ποῖός τις σοι Διογένης δοκεῖ; » « Σωκράτης, εἶπε, μαινόμενος. »] ἐρωτηθεὶς ποῖω καιρῷ δεῖ γαμεῖν, ἔφη; « τοὺς μὲν νέους μηδέπω, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους μηδεπώποτε. » ἐρωτηθεὶς τί θέλοι κονδύλου λαβεῖν, « περικεφαλαίαν, »
 45 ἔφη. μεираκίον ἰδὼν καλλωπιζόμενον ἔφη, « εἰ μὲν πρὸς ἀνδρας, ἀτυχεῖς εἰ δὲ πρὸς γυναῖκας, ἀδικεῖς. » ἰδὼν ποτε μεираκίον ἐρυθριῶν, « θάρρει, ἔφη· τοιοῦτόν ἐστι τῆς ἀρετῆς τὸ χροῖμα. » δυοῖν ποτε νομικοῖν ἀκούσας τοὺς δύο κατέκρινεν, εἰπὼν τὸν μὲν κεκλοφέναι,
 50 τὸν δὲ μὴ ἀπολωλεκέναι. ἐρωτηθεὶς ποῖον οἶνον ἠδέως πίνει, ἔφη, « τὸν ἀλλότριον. » πρὸς τὸν εἰπόντα, « πολ-

DIOGENES.

inscripsit ipse, Post bellum auxilium. Pecuniæ cupiditatem arcem omnium malorum dixit. Prodigum quendam intuitus oleas in diversorio edentem, Si sic prandisses, ait, non ita cœnares. (51) Bonos viros imagines deorum esse; amorem vacantium occupationem. Rogatus quidnam esset in vita miserum, Senex, ait, egens. Quænam perniciosissime morderet bellua, Ex feris, inquit, obtrectator; ex cicuribus autem adulator. Intuitus aliquando centauros duos pessime pictos ait, Uter horum Chiron (quod significat deterior) est? Sermonem ad gratiam instructum melleum esse laqueum dixit. Ventrem vitæ Charybin appellabat. Audiens Didymonem mœchum fuisse comprehensum, Dignus est, inquit, ex ipso nomine (ex didymis, id est testiculis) suspendi. Rogatus cur pallens esset aurum, Quia, inquit, multos habet insidiatores. Mulierem in lectica intuens non pro bellua dixit esse caveam. (52) Fugitivum servum super puleum (græce φρέαρ, quod dicasterii nomen est) sedentem quum vidisset, Cave, inquit, adolescens, ne incidas. Cernens [puerulum] vestimentorum furem in balneis, Num, inquit, ad unguentulum (aleimination) an vero ad aliud vestimentum (allhimation)? Quum vidisset aliquando mulieres ex olivæ arbore pendere suffocatas, Utinam, inquit, arbores omnes fructum hujusmodi ferrent. Intuitus vestium furem ait,

Hic quid, vir bone, quæris?

anne aliquem e vita functis spoliare laboras?

Rogatus num ancillam aut servulum haberet, negavit: dicente, Si ergo mortem obieris, quisnam te ad sepulcrum efferet? Qui domo, inquit, indiget. (53) Quum animadvertet formosum adolescentem sine custodia obdormientem, manu pungens, Surge, inquit,

Ne quis te a tergo stertentem cuspide figat.

Ad eum qui pretiosa parabat obsonia,

Haud longævus eris, fili, mihi: tantus es emptor.

Platone de ideis disserente et nominante mensalitatem et et cyathitatem, Equidem, inquit, o Plato, mensam et cyathum video, mensalitatem vero et cyathitatem non video. Et ille, Recte, inquit: quibus enim cyathus mensaque conspicitur, oculos habes; qua autem mensalitas et cyathitas intelligitur, mentem non habes. (54) [Interroganti cuidam qualis ipsi videretur Diogenes (imo Plato), respondit: Socrates insaniens.] Rogatus a quodam quo tempore ducenda sit uxor, Juvenibus, inquit, nondum, senibus vero nunquam. Interrogatus quidnam vellet merere colaphi, Galeam inquit. Adolescentem intuens sese exornantem: Si ad viros captandos ita facis, inquit, miser es; si ad mulieres, nequam. Videns adolescentulum rubore perfusum, Confide, ait, fili: hujusmodi est virtutis color. Quum duos aliquando audisset legis peritos, ambos damnavit, dicens alterum quidem furatum esse, alterum vero non perdidisse. Rogatus cujusmodi vinum libentius biberet, Alienum, inquit. Di-

λοι σου καταγελωσιν », « ἀλλ' ἐγώ, ἔφη, οὐ καταγε-
 λῶμαι. » (55) πρὸς τὸν εἰπόντα κακὸν εἶναι τὸ ζῆν,
 « οὐ τὸ ζῆν, εἶπεν, ἀλλὰ τὸ κακῶς ζῆν. » πρὸς τοὺς
 συμβουλευόντας τὸν ἀποδράντα αὐτοῦ δοῦλον ζητεῖν,
 « γελοῖον, ἔφη, εἰ Μάνης μὲν χωρὶς Διογένους ζῆ,
 Διογένης δὲ χωρὶς Μάνου οὐ δυνήσεται. » ἀριστῶν ἐλάας,
 πλακοῦντος ἐπειξενεχθέντος, βίψας φησίν,

Ἔζένε, τυράννοις ἐκποδῶν μεθίστασο·

καὶ ἄλλοτε,

10 Μάστιξεν δ' ἐλάαν.

ἔρωτηθεὶς ποταπὸς εἶη κύων, ἔφη « πεινῶν μὲν Μελιταῖος,
 χρυτασθεὶς δὲ Μολοττικὸς, τούτων οὐς ἐπαινοῦντες οἱ
 πολλοὶ οὐ τολμῶσι διὰ τὸν πόνον συνεξίναί αὐτοῖς ἐπὶ
 τὴν θήραν· οὕτως οὐδ' ἐμοὶ δύνασθε συμβιοῦν διὰ τὸν
 15 φόβον τῶν ἀληθόνων. » (56) ἔρωτηθεὶς εἰ οἱ σοφοὶ πλα-
 κοῦντα ἐσθίουσι, « πάντα, εἶπεν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ
 ἄνθρωποι. » ἔρωτηθεὶς διὰ τί προσκίταις μὲν ἐπιδιδόασι,
 φιλοσόφοις δὲ οὐ, ἔφη, « οἱ γὰρ ἄλλοι μὲν καὶ τυφλοὶ
 γενέσθαι ἐλπίζουσι, φιλοσοφῆσαι δ' οὐδέποτε. » φιλάρ-
 20 γυρον ἤτει· τοῦ δὲ βραδύνοντος, « ἄνθρωπε, εἶπεν,
 εἰς τροφὴν σε αἰτῶ, οὐκ εἰς ταφὴν. » ὀνειδιζόμενός
 ποτε ἐπὶ τῷ παραχαράξει τὸ νόμισμα ἔφη, « ἦν ποτε
 χρόνος ἐκείνος ὅτ' ἤμην ἐγὼ τοιοῦτος ὁποῖος σὺ νῦν·
 25 ὁποῖος δ' ἐγὼ νῦν, σὺ οὐδέποτε. » καὶ πρὸς ἄλλον ἐπὶ
 τῷ αὐτῷ ὀνειδίσαντα, « καὶ γὰρ ἐνεούρουον θάττον, ἀλλὰ
 νῦν οὐ. » (57) εἰς Μύνδον ἐλθὼν καὶ θεασάμενος με-
 γάλας τὰς πύλας, μικρὰν δὲ τὴν πόλιν, « ἄνδρες
 Μύνδιοι, ἔφη, κλείσατε τὰς πύλας, μὴ ἡ πόλις ὑμῶν
 ἐξέλθῃ. » θεασάμενός ποτε πορφυροκλέπτῃν πεφωραμέ-
 30 νον ἔφη,

Ἐλλαβε πορφυρεὸς θάνατος καὶ Μοῖρα κραταίη.

Κρατέρου ἀξιοῦντος πρὸς αὐτὸν ἀπιέναι, « ἀλλὰ βού-
 λομαι, ἔφη, ἐν Ἀθήναις ἄλα λείχειν ἢ παρὰ Κρατέρῳ
 τῆς πολυτελοῦς τραπέζης ἀπολαύειν. » Ἀναξιμένει τῷ
 35 ῥήτορι παχεῖ ὄντι προσελθὼν, « ἐπίδος καὶ ἡμῖν, ἔφη,
 τοῖς πτωχοῖς τῆς γαστρὸς· καὶ γὰρ αὐτὸς κουφισθήσῃ
 καὶ ἡμᾶς ὠφελήσῃ. » διαλεγόμενος ποτὲ τοῦ αὐτοῦ τάρ-
 ριχος προτείνας περιέσπασε τοὺς ἀχροτάς· ἀγανακ-
 κτούντος δὲ, « τὴν Ἀναξιμένους, ἔφη, διάλεξιν ὀδο-
 40 λου τάρριχος διαλέλυκεν. » (58) ὀνειδιζόμενός ποτε ὅτι
 ἐν ἀγορᾷ ἔφαγεν, « ἐν ἀγορᾷ γὰρ, ἔφη, καὶ ἐπει-
 νησα. » ἔνοιος δὲ τούτου φασὶν εἶναι κάκεινο, ὅτι
 Πλάτων θεασάμενος αὐτὸν λάχανα πλύνοντα, προσελ-
 θὼν ἡσυχῇ εἶποι αὐτῷ· « εἰ Διονύσιον ἐθεράπευες,
 45 οὐκ ἂν λάχανα ἔπλυνες· τὸν δ' ἀποκρίνασθαι ὁμοίως
 ἡσυχῇ, « καὶ σὺ εἰ λάχανα ἔπλυνες, οὐκ ἂν Διονύσιον
 ἐθεράπευες. » πρὸς τὸν εἰπόντα, « οἱ πλείους σου κα-
 ταγελοῦσι », « κάκεινον τυγόν, εἶπεν, οἱ ὄνοι· ἀλλ' οὐτ'
 50 ἐκείνοι τῶν ὄνων ἐπιστρέφονται, οὐτ' ἐγὼ ἐκείνων. »
 θεασάμενός ποτε μειράκιον φιλοσοφῶν, « εὖγε, εἶ-
 πεν, ὅτι τοὺς τοῦ σώματος ἐραστὰς ἐπὶ τὸ τῆς ψυχῆς
 κάλλος μετάρχει. » (59) θαυμάζοντός τινος τὰ ἐν Σα-

cente ipsi quodam, Multi te irrident, At ego, inquit, non
 irrideor. (55) Dicenti malum esse vivere, Non, inquit, vi-
 vere malum est, sed male vivere. Suadentibus ut fugi-
 tivum quaereret servum, Ridiculum, inquit, est, si Manes
 absque Diogene vivat, Diogenes absque Mane non possit.
 Quum olivis in prandio vesceretur, allata placenta, abjecit,
 dicens:

Hospes, tyrannis e via decedito.

Et alias:

Flagellavit autem oleam (ἐλάαν, quod est etiam ut cur-
 [reret]).

Rogatus cujas esset canis, Esuriens, inquit, Melitæus, sa-
 tiatus vero Molossicus, ex eorum numero, quos permulti
 laudant, neque tamen ob laborem audent cum eis una ad
 venationem egredi: ita ne mihi quidem ob dolorum metum
 congredi atque una vivere potestis. (56) Rogatus an sa-
 pientes placentis vescerentur, Omnibus, inquit, sicut et ho-
 mines ceteri. Interrogatus cur mendicis largiretur ho-
 mines, non autem philosophis, Quia claudos, inquit,
 se fieri posse et caecos opinantur et ipsos; at philosophos
 nunquam. Poscebat quiddam ab avaro: illo autem moras
 necente, Ad cibum, inquit, homo, te postulo, non ad
 sepulcrum. Exprobranti quod aliquando falso pecuniam
 signasset, Tempus, inquit, fuit quum talis eram qualis tu
 modo; qualis autem ego modo sum, nunquam tu eris. Al-
 teri sibi idem exprobranti, Atqui, inquit, fuit etiam tem-
 pus quum immieerem, jam vero non ita. (57) Myndum
 profectus quum videret amplas portas et urbem modi-
 cam, Viri, inquit, Myndii, portas claudite, ne urbs vestra
 egrediatur. Quum vidisset aliquando hominem in purpurae
 furto deprehensum, inquit;

Purpureum cepit fatum violentaque Parca.

Cratero precante ut ad se proficisceretur, At malo, in-
 quit, sal Athenis lingere quam apud Craterum frui magni-
 ifice instructa mensa. Anaximenem conveniens oratorem
 pinguem et obesum, Impertire, inquit, et nobis pauperi-
 bus ventrem: quippe et ipse ab onere levaberis et nobis
 emolumento eris. Dissidente illo aliquando, salsamentum
 protendens auditores in se convertit: indignante illo, Dis-
 putationem, inquit, Anaximenis unius oboli salsamentum
 dissolvit. (58) Quum illi probro daretur quod in foro man-
 ducaret, In foro enim, ait, esurivi. Quidam et illud hujus esse
 aiunt, quod intuitus illum Plato lavantem olera, accedens
 ad aurem illi dixerit, Si Dionysio obsequeris, olera pro-
 fecto non laveres: illum que ad aurem item respondisse, Et
 tu si laveres olera, Dionysio non obsequeris. Dicenti
 cuidam, Multi te irrident, Et illos, inquit, fortasse asini: sed
 non illi asinos curant, neque ego illos, respondit. Conspecto
 adolescentulo philosophante, Eia, inquit, qui amatores
 corporis ad animæ pulchritudinem traducas. (59) Admirante

μοθράκη ἀναθήματα, ἔφη, « πολλῶ ἂν ἦν πλείω εἰ καὶ οἱ μὴ σωθέντες ἀνετίθεσαν· » οἱ δὲ τοῦτο Διαγώρου φασὶ τοῦ Μηλίου. εὐμόρφῳ μειρακίῳ ἀπίοντι εἰς συμπόσιον ἔφη, « χείρων ἐπανήξεις· » τοῦ δ' ἐπανελθόντος
 5 καὶ τῆ ἑξῆς εἰπόντος, « καὶ ἀπῆλθον καὶ χείρων οὐκ ἐγενόμην, » ἔφη, « Χείρων μὲν οὐ, Εὐρυτίων δέ. » δύσκολον ᾗτει· τοῦ δ' εἰπόντος, « ἕάν με πείσης. » ἔφη, « εἰ σε ἐδυνάμην πείσαι, ἔπεισα ἄν σε ἀπάγξασθαι. ἐπανήρχετο ἐκ Λακεδαίμονος εἰς Ἀθήνας·
 10 πρὸς οὖν τὸν πυθόμενον, « ποῖ καὶ πόθεν; » « ἐκ τῆς ἀνδρωνίτιδος, εἶπεν, εἰς τὴν γυναικωνίτιν. » (60) ἐπανῆγε ἀπ' Ὀλυμπίων· πρὸς οὖν τὸν πυθόμενον εἰ ὄχλος εἶη πολὺς, « πολὺς μὲν, εἶπεν, ὁ ὄχλος, ὀλίγοι δ' οἱ ἄνθρωποι. » τοὺς ἀσώτους εἶπε παραπλησίους εἶναι
 15 συκαῖς ἐπὶ κρημνῷ πεφυκυίας, ὧν τοῦ καρποῦ ἄνθρωπος μὲν οὐκ ἀπογεύεται, κόρακες δὲ καὶ γῦπες ἐσθίουσι. Φρύνης Ἀφροδίτην χρυσοῦν ἀναθείσης ἐν Δελφοῖς (φασὶ) τοῦτον ἐπιγράψαι, « ἀπὸ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας. » Ἀλεξάνδρου ποτὶ ἐπιστάτους αὐτῶν
 20 καὶ εἰπόντος, « ἐγὼ εἰμι Ἀλέξανδρος ὁ μέγας βασιλεύς, » « κἀγὼ, φησί, Διογένης ὁ κύνων. » ἐρωτηθεὶς τί ποῶν κύνων καλεῖται, ἔφη, « τοὺς μὲν διδόντας σαίνων, τοὺς δὲ μὴ διδόντας ὑλακτῶν, τοὺς δὲ πονηροὺς δάκνων. » (61) ἀπὸ συκῆς ὠπώριζε· τοῦ δὲ φυλάττοντος εἰπόντος, « αὐτόθεν πρῶν ἄνθρωπος ἀπήρξατο, »
 25 « ἐγὼ οὖν, φησίν, αὐτὴν καθαροῦ. » ἰδὼν Ὀλυμπιονίκην εἰς ἑταίραν πυκνότερον ἀνεκίζοντα, « ἴδε, ἔφη, κριὸν Ἀρειμάνιον ὡς ὑπὸ τοῦ τυχόντος κορασίῳ τραχηλίζεταί. » τὰς εὐπρεπεῖς ἑταίρας ἔλεγε θανασίμῳ μελι-
 30 κράτῳ παραπλησίαις εἶναι. ἀριστῶντι αὐτῶ ἐν ἀγορᾷ οἱ περιεστῶτες συνεχῆς ἔλεγον, « κύων· » ὁ δὲ, ὕμεις, εἶπεν, ἐστὲ κύνες, οἱ μὲ ἀριστῶντα περιεστήκατε. » δύο μαλακῶν περικρυπτομένων αὐτὸν ἔφη, « μὴ εὐλαθεῖσθε· κύων τευτλίαοῦ τρώγει. » περὶ παιδὸς πε-
 35 πορνευκότος ἐρωτηθεὶς πόθεν εἶη, « Τεγεάτης, » ἔφη. (62) ἀφῶη παλαιστὴν θεασάμενος ἰατρεύοντα ἔφη, « τί τοῦτο; ἦ ἵνα τοὺς ποτὲ σε νικήσαντας νῦν καταβάλης; » θεασάμενος υἱὸν ἑταίρας λίθον εἰς ὄχλον βάλλοντα, « πρόσεχε, ἔφη, μὴ τὸν πατέρα πλήξῃς. » δεῖξαντος
 40 αὐτῶ παιδαρίου μάχαιραν ἣν εἰλήφει παρ' ἐραστοῦ, « ἦ μὲν μάχαιρα, ἔφη, καλή, ἣ δὲ λαβὴ αἰσχρά· » ἐπαινούντων τινῶν τὸν ἐπιδόντα αὐτῶ ἔφη, « ἐμὲ δ' οὐκ ἐπαινεῖτε τὸν ἄξιον λαβεῖν. » ἀπαιτούμενος ὑπὸ τινος τρίβωνα ἔφη, « εἰ μὲν ἐχαρίσω, ἔχω· εἰ δ' ἔχρησας, ἔχω· ἔχω. » ὑποβολιμαίου τινὸς εἰπόντος αὐτῶ ὅτι χρυσὸν ἔχει ἐν τῷ ἱματίῳ, « ναί, ἔφη, διὰ τοῦτο αὐτὸ ὑποβεβλημένος κοιμᾷ. » (63) ἐρωτηθεὶς τί αὐτῶ περιέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, « εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, τὸ γοῦν πρὸς πᾶσαν τύχην παρεσκευάσθαι. » ἐρωτηθεὶς
 45 πόθεν εἶη, « κοσμοπολίτης, » ἔφη. θυόντων τινῶν τοῖς θεοῖς ἐπὶ τῶ υἱὸν γενέσθαι, ἔφη, « περὶ δὲ τοῦ ποδαπὸς ἐκβῆ ἢ οὐ θύετε; » ἔρανόν ποτ' ἀπαιτούμενος πρὸς τὸν ἑρανάρχην ἔφη,
 50

Τοὺς ἄλλους ἐράνιζ', ἀπὸ δ' Ἐκτορος ἴσχεο χεῖρας.

quodam ea quæ in Samothracia sunt donaria, Longe, ait, plura essent, si et qui servati non sunt, dedicassent. Alii Diagoræ Melio hoc assignant. Formoso adolescenti ad convivium eunti, Deterior (χείρων), inquit, remeabis: illo redeunte et postridie ipsi dicente, Et abii et deterior effectus non sum, Non tu quidem, inquit, Chiron (deterior), sed Eurytion (laxior). Postulabat quiddam ab homine moroso: quo dicente, Si mihi persuaseris, Equidem, inquit, si persuadere possem, suasissem ut te suspenderes. Revertetur Lacedæmone Athenas: interrogatus igitur quo et unde veniret, A viris, inquit, ad mulieres. (60) Rediens ab Olympiis quum rogaretur an multa ibi turba fuerit, Turba, inquit, sane multa, sed homines pauci. Luxuriosos dicebat similes ficibus quæ per præcipitia nascuntur, quarum fructus homo non gustat, corvæ autem et vultures comedunt. Phryne scortum Venerem auream Delphis dedicavit, cui ille inscripsit: De Græcorum luxuria. Alexandro quondam illi assistente et dicente, Ego sum Alexander magnus ille rex, At ego, inquit, Diogenes canis. Rogatus quidnam faciens canis vocaretur, Quod eis inquit, blandior qui dant, in eos vero qui non dant oblatro, malos autem mordeo. (61) Ex ficu quadam poma legebatur: custode dicente, Hic ante paucos dies homo suspensus est, Ego igitur, inquit, illam purgabo. Olympionicen intuens in scortum frequenter intendentem, Ecce, inquit, ut aries Martius a puella vulgari per collum captus abducitur. Formosa scorta letali mulso non dissimilia dicebat. Prudenti in foro qui circumstabant identidem acclamabant, Canis: at ille, Vos, ait, canes estis, qui prudentem me circumstatis. Quum duo molles se ipsi subducerent, Nolite, inquit, vereri: canis betas non comedit. De puero stuprato cujas esset rogatus, Tegeates (e lupanari), inquit. (62) Quum vidisset ignavum lactatorem medicinam profitentem, Quid hoc? inquit, num ut eos qui te aliquando vicerunt nunc ipse dejicias? Quum scorti filium in turbas jactantem lapides cerneret, Cave, ait, ne patrem ferias. Puero ostentanti ipsi gladium quem ab amatore acceperat, Gladius, inquit, pulcher est, sed capulus (quod græce est etiam occasio muneris) fœdus. Laudantibus quibusdam eum qui illi erogaverat, Me autem, inquit, non laudatis qui accipere merui? Quum a quodam pallium repeteretur, Si quidem, ait, donasti, habeo; sin autem commodasti, utor. Suppositio quodam ei dicente, Aurum habes in pallio, Ita sane, inquit: idcirco illo supposito obdormis. (63) Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset, Etiamsi nihil aliud, inquit, vel hoc ipsum quod ad omnem fortunam paratus sum. Interrogatus cujas esset, Mundi civis, ait. Sacrificantibus quibusdam ut filium a diis impetrarent, Ut, inquit, bonum impetretis, non immolatis? Quum stipem aliquando rogaretur, collectoris ait, Rellicos spolia, cohibe sed ab Hectore dextram.

τὰς εἰταίρας ἔφη βασιλέων εἶναι βασιλίσσας· πράττειν γὰρ ὅ τι ἂν ὀφείλῃ αὐταῖς. ψηφισαμένων Ἀθηναίων Ἀλέξανδρον Διόνυσον, « κάμῃ, ἔφη, Σάραπι ποιήσατε. » πρὸς τὸν ὀνειδιζόμενον ὅτι εἰς τόπους ἀκαθάρτους εἰσίοι, « καὶ γὰρ ὁ ἥλιος, ἔφη, εἰς τοὺς ἀποπάτους, ἀλλ' οὐ μαιίνεται. » (64) ἐν ἱερῷ δεῖπνῶν, μεταξὺ ῥυπαρῶν ἄρτων παρατεθέντων, ἄρας αὐτοὺς ἔρριψεν, εἰπὼν εἰς ἱερὸν μηδὲν δεῖν ῥυπαρὸν εἰσιέναι. πρὸς τὸν εἰπόντα, « οὐδὲν εἰδὼς φιλοσοφεῖς, » ἔφη, « εἰ καὶ πρὸς ποιῶμαι σοφίαν, καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἔστι. » πρὸς τὸν συμιστάντα τὸν παῖδα καὶ λέγοντα ὡς εὐφρέστατός ἐστι καὶ τὰ ἤθη κράτιστος, « τί οὖν, εἶπεν, ἐμοῦ χροῖζε; » τοὺς λέγοντας μὲν τὰ σπουδαῖα, μὴ ποιούντας δέ, ἔλεγε μηδὲν διαφέρειν κηθάρας· καὶ γὰρ ταύτην μήτ' ἀκούειν μήτ' αἰσθάνεσθαι. εἰς θεάτρον εἰσῆει ἐναντίος τοῖς ἐξιούσιν· ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί, « τοῦτο, ἔφη, ἐν παντὶ τῷ βίῳ ἐπιτηδεύω ποιεῖν. » (65) ἰδὼν ποτε νεανίσκον θηλυνόμενον, « οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, χείρονα τῆς φύσεως περὶ σεαυτοῦ βουλευόμενος; ἢ μὲν γὰρ σε ἄνδρα ἐποίησε, οὐ δὲ σεαυτὸν βιάζῃ γυναῖκα εἶναι. » ἰδὼν ἄφρονα ψαλτήριον ἀρμολόμενον « οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, τοὺς μὲν φθόγγους τῷ ξύλῳ προσαρμόστων, τὴν δὲ ψυχὴν εἰς τὸν βίον μὴ ἀρμόστων; » πρὸς τὸν εἰπόντα, « ἀνεπιτήδειός εἰμι πρὸς φιλοσοφίαν, » « τί οὖν, ἔφη, ζῆς, εἰ τοῦ καλῶς ζῆν μὴ μέλει σοι; » πρὸς τὸν καταφρονοῦντα τοῦ πατρός, « οὐκ, αἰσχύνῃ, ἔφη, καταφρονοῦν τούτου δι' ὃν μέγα φρονεῖς; » ἰδὼν εὐπρεπῆ νεανίσκον ἀπρεπῶς χλωρῶντα, « οὐκ αἰσχύνῃ, ἔφη, ἐξ ἑλεφαντίνου κολοῦ μολυβδίνην ἔλκων μάχαιραν; » (66) ὀνειδιζόμενος ὅτι ἐν καπηλείῳ πίνει, « καὶ γὰρ ἐν κουρείῳ, φησί, κείρομαι. » ὀνειδιζόμενος ὅτι παρ' Ἀντιπάτρου τριβώνιον ἔλαβεν, ἔφη,

Οὗτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.

πρὸς τὸν ἐνσεύσαντα αὐτῷ δοκόν, εἶτα εἰπόντα, « φύλαξαι, » πληγὰς αὐτὸν τῆ βακτηρίας εἶπε, « φύλαξαι. » πρὸς τὸν λιπαροῦντα τῇ εἰταίρα, « τί θέλεις, ἔφη, τυχεῖν, ὃ ταλαίπωρε, οὐδ' ἂν ἀποτυχεῖν ἀμεινόν ἐστι; » πρὸς τὸν μυριζόμενον, « βλέπε, εἶπε, μὴ ἡ τῆς κεφαλῆς σου εὐωδία δυσωδίαν σου τῷ βίῳ παράσχη. » τοὺς μὲν οἰκέτας ἔφη τοῖς δεσπότηταις, τοὺς δὲ φαύλους ταῖς ἐπιθυμίαις δουλεύειν. (67) ἐρωτηθεὶς διὰ τί ἀνδράποδα ἐκλήθη, « ὅτι, φησί, τοὺς πόδας ἀνδρῶν εἶγον, τὴν δὲ ψυχὴν ὁποῖαν σὺ νῦν ὀξετάζων. » ἄσωτον ἤτει μὲν πυθόμενον δὲ διὰ τί τοὺς μὲν ἄλλους ὀβολὸν αἰτεῖ, αὐτὸν δὲ μὲν, « ὅτι, εἶπε, παρὰ μὲν τῶν ἄλλων πάλιν ἐλπίζω λαθεῖν, παρὰ δὲ σοῦ θεῶν ἐν γούνασι κεῖται εἰ πάλιν λήψομαι. » ὀνειδιζόμενος ὅτι αὐτὸς αἰτεῖ, Πλάτωνος μὴ αἰτοῦντος, « χᾶκείνος, εἶπεν, αἰτεῖ, ἀλλ'

Ἄγχι σχῶν κεφαλῆν, ἵνα μὴ πευθοῖσθ' οἱ ἄλλοι.

ἰδὼν τοξότην ἀφυῆ παρὰ τὸν σκοπὸν ἐκάθισεν, εἰπὼν, « ἵνα μὴ πληγῶ. » τοὺς ἐρῶντας ἔφη πρὸς ἡδονὴν ἀτυχεῖν. (68) ἐρωτηθεὶς εἰ κακὸς ὁ θάνατος, « πῶς,

Scorta dicebat regum esse reginas : namque illos ad istarum arbitrium facere omnia. Atheniensibus Alexandrum Dionysum decernentibus, Et me, inquit, Serapin facite. Exprobranti quod loca immunda introiret, Et sol, inquit, in secessus abit, neque inquinatur. (64) In fano cœnans, quum panes sordidi appositi essent, sublato abiecit, dicens in templum nihil oportere sordidum ingredi. Dicente quodam cur nihil sciens philosopharetur, Etsi, inquit, sapientiam simulo, hoc ipsum philosophari est. Laudabatur puer ad illum adductus, quod ingenio excelleret essetque optimis moribus : Quid ergo, inquit, me indiget? Qui recta dicerent, sed non facerent, eos citiare similes aiebat : hanc enim nihil audire neque sentire. Theatrum ingrediebatur ex adverso exeuntium : rogatus cur ita faceret, Hoc, ait, in omni vita facere studeo. (65) Videns aliquando adolescentulum effeminari, Non pudet, ait, deterius quam naturam ipsam de te ipso statuere? illa enim te virum fecit, tu te cogis mulierem fieri. Intuens quendam parum cordatum aptare psalterium, Non erubescis, inquit, qui sonos ligno aptes, animum ad vitam non componas? Dicenti cuidam, Idoneus ad philosophiam non sum, Quid ergo, inquit, vivis, si ut bene vivas nulla tibi cura est? Contemnente quodam patrem, Non pudet, ait, eum contemnere, qui tibi ut magnos spiritus geras est auctor? Videns decorum adolescentem indecore loquentem, Non erubescis, ait, ex eburnea vagina plumbeum educere gladium? (66) Quum illi probro daretur, quod in caupona biberet, Et in tonstrina tondeor, inquit. Vitio vertebatur ei quod ab Antipatro accepisset palliolum : tum ille inquit,

Rejicienda deum non sunt insignia dona.

Quum ei quidam trabem impigisset ac diceret, Cave, baculo illum cædens ait, Cave. Supplicante quodam meretrici, Quid, ait, vis, miser, ab illa impetrare, quod non impetrare præstet? Unguentis delibuto, Vide, ait, ne fragrantia capitis fustorem vitæ præstet. Servos quidem dominis, malos autem cupiditatibus servire dicebat. (67) Rogatus cur mancipia ἀνδράποδα sint appellata, Quia pedes (πόδας) inquit, habent virorum (ἀνδρῶν), animum autem qualem tu nunc habes qui hoc interrogas. A prodigo petebat minam : a quo quum rogaretur cur ab aliis obolum, ab se peteret minam, Quia, inquit, ab aliis omnibus denuo me accepturum spero, abs te vero an rursus accepturus sim, in deorum gremio situm est. Quum probro ei daretur quod, Platone non petente, ipse peteret, Etiam ille, inquit, petit,

Sed capite admoto, reliqui ne forte resciscant.

Sagittarium intuitus imperitum juxta scopum consedit, dicens, Ne forte me feriat. Amoribus deditos dictabat ex ærumnis sibi querere voluptatem. (68) Interrogatus an

εἶπε, κακός, οὐ παρόντος οὐκ αἰσθανόμεθα ; » πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστάντα καὶ εἰπόντα, « οὐ φοβῆ με » ; « τί γάρ, εἶπεν, εἶ; ἀγαθὸν ἢ κακόν; » τοῦ δὲ εἰπόντος, « ἀγαθόν, » « τίς οὖν, εἶπε, τὸ ἀγαθόν φοβεῖται; » τὴν παιδείαν εἶπε τοῖς μὲν νέοις σωφροσύνην, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις παραμυθίαν, τοῖς δὲ πένησι πλοῦτον, τοῖς δὲ πλουσίοις κόσμον εἶναι. πρὸς Διδύμωνα τὸν μοιχὸν ἰατροῦντά ποτε κόρης ὀφθαλμόν, « ὄρα, φησί, μὴ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς παρ-
 10 θένου θεραπεύων τὴν κόρην φθείρης. » εἰπόντος τινὸς ὅτι ὑπὸ τῶν φίλων ἐπιβουλεύεται, « καὶ τί δαί πράττειν, ἔφη, εἰ δέησει τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἐχθροῖς ὁμοίως χρῆσθαι; » (69) ἐρωτηθεὶς τί κάλλιστον ἐν ἀνθρώποις, ἔφη, « παρρησία. » εἰσελθὼν εἰς διδασκάλου καὶ Μούσας
 15 μὲν ἰδὼν πολλὰς, μαθητὰς δὲ ὀλίγους, « σὺν θεοῖς, ἔφη, διδάσκαλε, πολλοὺς μαθητὰς ἔχεις. » εἰώθει δὲ πάντα ποιεῖν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ τὰ Δήμητρος καὶ τὰ Ἀφροδίτης καὶ τοιούτους τινὰς ἠρώτα λόγους. Εἰ τὸ ἀριστᾶν μηδὲν ἔστιν ἄτοπον, οὐδ' ἐν ἀγορᾷ ἔστιν ἄτοπον οὐκ ἔστι δ'
 20 ἄτοπον τὸ ἀριστᾶν οὐδ' ἐν ἀγορᾷ ἄρα ἔστιν ἄτοπον. χειρουργῶν ἐν τῷ μέσῳ συνεχές, « εἶθε ἦν, ἔλεγε, καὶ τὴν κοιλίαν παρατριψάμενον τοῦ λιμοῦ παύσασθαι. » ἀναφέρεται δὲ καὶ ἄλλα εἰς αὐτόν, ἃ μακρὸν ἂν εἴη καταλέγειν πολλὰ ὄντα. (70) Διττὴν δ' ἔλεγεν εἶναι τὴν ἀσκησιν, τὴν μὲν
 25 ψυχικὴν τὴν δὲ σωματικὴν ταύτην καθ' ἣν ἐν γυμνασίᾳ συνεχεῖς γινόμεναι φαντασίαι εὐλύσιαν πρὸς τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα παρέχονται. εἶναι δ' ἀτελεῖ τὴν ἑτέραν χωρὶς τῆς ἑτέρας, οὐδὲν ἤττον εὐεξίας καὶ ἰσχύος ἐν τοῖς προσ-
 30 ηκουσι γενομένης, ὡς περὶ τὴν ψυχὴν καὶ περὶ τὸ σῶμα. παρτίθετο δὲ τεκμήρια τοῦ βραδύως ἀπὸ τῆς γυμνασίας ἐν τῇ ἀρετῇ καταγίνεσθαι ὅρᾶν τε γὰρ ἐν τε ταῖς τέχναις ταῖς βαναύσοις καὶ ταῖς ἄλλαις οὐ τὴν τυχοῦσαν ὄξυχειρίαν τοὺς τεχνίτας ἀπὸ τῆς μελέτης περιπεποιημένους τοὺς τ' ἀλλήλους καὶ τοὺς ἀλλήλους ὅσον ὑπερφέρουσιν ἑκά-
 35 τεροι τῇ ἰδίᾳ πονήσει τῇ συνεχεῖ, καὶ ὡς οὗτοι εἰ μετῆνεγκαν τὴν ἀσκησιν καὶ ἐπὶ τὴν ψυχὴν, οὐκ ἂν ἀνωφελῶς καὶ ἀτελῶς ἐμόχθουν. (71) οὐδὲν γε μὴν ἔλεγε τὸ παράπαν ἐν τῷ βίῳ χωρὶς ἀσκήσεως κατορθοῦσθαι, δυνατὴν δὲ ταύτην πᾶν ἐκνικῆσαι. δέον οὖν
 40 ἀντὶ τῶν ἀχρήστων πόνων τοὺς κατὰ φύσιν ἐλομένους ζῆν εὐδαιμόνως, παρὰ τὴν ἀνοιαν κηκοδαίμονοῦσι. καὶ γὰρ αὐτὴ τῆς ἡδονῆς ἢ καταφρόνησις ἡδυτάτη προμελετηθεῖσα καὶ ὡς περ οἱ συνεθισθέντες ἡδέως ζῆν, ἀηδῶς ἐπὶ τούναντίον μετίασιν, οὕτως οἱ τούναντίον
 45 ἀσκηθέντες ἡδίων αὐτῶν τῶν ἡδονῶν καταφρονοῦσι. τοιαῦτα διελέγετο καὶ παιῶν ἐφάνετο, ὄντως νόμισμα παραχαράττων, μηδὲν οὕτω τοῖς κατὰ νόμον ὡς τοῖς κατὰ φύσιν διδοῦς τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα τοῦ βίου λέγων διεξάγειν ὅνπερ καὶ Ἡρακλῆς, μηδὲν ἐλευθερίας προ-
 50 κρινῶν. (72) πάντα τῶν σοφῶν εἶναι λέγων καὶ τοιούτους λόγους ἐρωτῶν οἷους ἄνω προειρηγάμεν. Πάντα τῶν θεῶν ἔστι· φίλοι δὲ τοῖς σοφοῖς οἱ θεοί· κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων. πάντα ἄρα τῶν σοφῶν. περὶ τε τοῦ νόμου ὅτι χωρὶς αὐτοῦ οὐχ οἴοντε πολιτεύεσθαι· οὐ γὰρ φησιν ἄνευ

mala esset mors, Quonam, inquit, modo mala, quam praesentem non sentimus? Alexandro astante atque interrogante, Num me times? Quid enim, inquit, es? bonum an malum? dicente, Bonum, Quis ergo, ait, bonum timet? Disciplinam juvenibus quidem moderationem, senioribus solatium, pauperibus divitias, divitibus ornatum esse dixit. Didymoni moecho curanti aliquando puellae oculum, Vide, inquit, ne virginis oculum curans puellam (quod graece est etiam pupillam) corrumpas. Dicente quodam amico illi insidiari, Et quid, ait, agere oportet, si amicis et inimicis aequae utendum erit? (69) Rogatus quid esset inter homines optimum, Libertas loquendi, inquit. Ingressus aliquando scholam quum videret Musas multas paucosque discipulos, Cum diis, inquit, praceptor, multos habes discipulos. Solebat autem omnia palam facere, et quae ad Cererem et quae ad Venerem pertinent. Atque hujusmodi conclusiunculis utebatur: Si prandere nihil mali est, neque in foro prandere malum est; non est autem malum prandere: ergo neque in foro prandere malum est. Quumque ante ora omnium masturbaret, Utinam sic, inquit, ventre perfricato, famem placare possemus. Referuntur ad eum et alia, quae quum sint multa, prolixum esset omnia persequi. (70) Dicebat autem duplicem esse exercitationem, alteram animi, alteram corporis: hanc secundum quam in exercitio perpetuae quae fiunt imaginationes praestant ad virtutis opera quaedam admicula. Porro alteram sine altera esse imperfectam, nihilominus bono habitu et robore inter ea quae competunt adnumerata, quippe quae veluti circa corpus, ita et circa animam sint. Adjiciebatque argumenta, quod ad virtutem facile proficiatur exercitio: cernere enim se in artibus mechanicis et aliis opifices ex consuetudine operis non minimam operandi celeritatem fuisse consecutos; athletas item et tibicines inter sese eminere tanto intervallo, quanto majore studio et labore versati fuissent, atque si quidem ita isti exercitationem ad animum transtulissent, nequaquam inutiliter et sine fine laborasse. (71) Nihil dicebat in vita omnino absque exercitatione perfici, eam vero omnia exsuperasse posse. Quum igitur repudiatis inutilibus laboribus naturales sequi ac vivere beate debeamus, per summam dementia infelices sumus. Namque ipse ille contemptus voluptatis, si nos assuefecerimus, jucundissimus fit, et sicut hi qui consueverunt voluptuose vivere, moleste inde se in contrarium avelli patiuntur, ita qui diversum in modum exercitati sunt, facillime ipsas contemnant voluptates. Talia docebat atque etiam re ipsa praestabat, monetam revera adulerans et constitutos mores mutans, quod nihil minus naturalibus quam legitimis deferret, eandem vitae formam quam Hercules se vivere affirmans, nihil libertati praeferebat, (72) omniaque sapientum esse dicens, ejusmodi rationibus quas supra allegavimus, usus, Omnia, inquit, deorum sunt: amici autem sunt sapientibus dii: sunt autem amicorum omnia communia: omnia igitur sapientum sunt. Ac de lege, quod sine ipsa geri respublica non possit: namque

πόλεως ὄφελός τι εἶναι ἀστείου· ἀστεῖον δὲ ἡ πόλις· νόμου δὲ ἄνευ πόλεως οὐδὲν ὄφελος· ἀστεῖον ἄρα ὁ νόμος. εὐγενεῖας δὲ καὶ δόξας καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα διέπειρε, προκοσμήματα κακίας εἶναι λέγων· μόνην 5 τε ὀρθὴν πολιτείαν εἶναι τὴν ἐν κόσμῳ. ἔλεγε δὲ καὶ κοινὰς εἶναι δεῖν τὰς γυναῖκας, γάμον μηδένα νομίζων, ἀλλὰ τὸν πείσαντα τῇ πεισθείσῃ συνεῖναι κοινούς· δὲ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς υἱάδας. (73) μηδὲν τε ἀτοπον εἶναι ἐξ ἱεροῦ τι λαβεῖν ἢ τῶν ζώων τινὸς γεύσασθαι· 10 μηδ' ἀνόσιον εἶναι τὸ καὶ τῶν ἀνθρωπιῶν κρεῶν ἀψάσθαι, ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν ἐθῶν· καὶ τῷ ὀρθῷ λόγῳ πάντ' ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντων εἶναι λέγων. καὶ γὰρ ἐν τῷ ἄρτῳ κρέας εἶναι καὶ ἐν τῷ λαχάνῳ ἄρτον, καὶ τῶν σωματίων τῶν λοιπῶν ἐν πᾶσι 15 διὰ τιῶν ἀδύλων πόρων καὶ ὄγκων εἰςχρηνομένων καὶ συνατμιζομένων, ὡς δῆλον ἐν τῷ Θυέστη ποιεῖ, εἴ γ' αὐτοῦ αἱ τραγῳδίαί καὶ μὴ Φιλίσκου τοῦ Αἰγινήτου ἐκείνου γνωρίμου ἢ Πασιφῶντος τοῦ Λουκιανοῦ, ὃν φησι Φαβωρίνος ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ μετὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συγγραφήν. μουσικῆς τε καὶ γεωμετρικῆς 20 καὶ ἀστρολογίας καὶ τῶν τοιοῦτων ἀμελεῖν, ὡς ἀγρήστον καὶ οὐκ ἀναγκαῖον. (74) Εὐστοργώτατος δ' ἐγένετο ἐν ταῖς ἀπαντήσεσι τῶν λόγων, ὡς δῆλον ἐξ ὧν προειρήκαμεν. καὶ πρᾶσιν ἤνεγκε γενναϊότατα· 25 πλέων γὰρ εἰς Αἴγιναν καὶ πειραταῖς ἀλόους ὧν ἦρχε Σκίρπαλος, εἰς Κρήτην ἀπαχθεὶς ἐπιπράσκετο· καὶ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος τί οἶδε ποιεῖν, ἔφη, « ἀνθρώπων ἄρχειν. » ὅτε καὶ δεῖξας τινὰ Κορίνθιον εὐπάρυφον, τὸν προειρημένον Ξενιάδην, ἔφη, « τούτῳ με πώλει· 30 οὗτος δεσπότης χρήζει. » ὀνειταὶ δὲ αὐτὸν ὁ Ξενιάδης καὶ ἀπαγαγὼν εἰς τὴν Κορίνθον ἐπέστησε τοῖς ἐκαστοῦ παιδίοις καὶ πᾶσαν ἐνεχείρισε τὴν οἰκίαν. ὁ δὲ οὕτως αὐτὴν ἐν πᾶσι διέτιθει, ὥστε ἐκεῖνος περιῶν ἔλεγεν· « ἀγαθὸς δαίμων εἰς τὴν οἰκίαν μου εἰσελήλυθε. » (75) 35 φησι δὲ Κλεομένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ παιδαγωγικῷ τοὺς γνωρίμους λυτρώσασθαι αὐτὸν θελήσει, τὸν δ' εὐθήεις αὐτοὺς εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ τοὺς λέοντας δούλους εἶναι τῶν τρεφόντων, ἀλλὰ τοὺς τρέφοντας τῶν λεόντων. δούλου γὰρ τὸ φοβεῖσθαι, τὰ δὲ θηρία φοβερά τοῖς ἀνθρώποις εἶναι. Θαυμαστὴ δὲ τις ἦν περὶ τὸν ἄνδρα 40 πειθῶ, ὥστε πάντ' ὄντινῶν βραδίως αἰρεῖν τοῖς λόγοις. λέγεται γοῦν Ὀνησίκριτον τινα Αἰγινήτην πέμψαι εἰς τὰς Ἀθήνας δυοῖν ὄντινῶν υἱῶν τὸν ἕτερον Ἀνδρῶσθένην, ὃν ἀκούσαντα τοῦ Διογένους αὐτόθι προσμεῖναι· τὸν δ' 45 ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν ἕτερον ἀποστεῖλαι τὸν πρεσβύτερον Φιλίσκον τὸν προειρημένον, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Φιλίσκον κατασχέθηναι· (76) τὸ τρίτον αὐτὸν ἀφιγμένον μηδὲν ἤττον συνεῖναι τοῖς παῖσι συμφιλοσοφῶντα. τοιαύτη τις προσῆν ἰσχυρῶς τοῖς Διογένους λόγοις. ἤκουσε 50 δ' αὐτοῦ καὶ Φωκίων ὁ ἐπίκλην γρησπὸς καὶ Στίλπων ὁ Μεγαρεὺς καὶ ἄλλοι πλείους ἄνδρες πολιτικοί. Λέγεται δὲ πρὸς τὰ ἐνενηχόντα ἔτη βίου τελευτῆσαι. περὶ δὲ τοῦ θανάτου διάφοροι λέγονται λόγοι· οἱ μὲν γὰρ πολυπόδα φαγόντα ὤμῳν χολερικῆ ἠφροῦσιν καὶ

aliter nihil conferre ait civitati quod urbanum est : urbanum vero civitas : lex vero absque civitate ad nihilum utilis : estigitur urbana lex. Nobilitatem vero et gloriam et huiusmodi cetera ridebat, dicens malitiæ esse velamenta : solamque rectam esse rempublicam quæ esset in mundo. Dicebat et mulieres communes esse oportere, nuptias nullas statuens, sed ut quisque cuique persuasisset, ita illi coiret : communesque idcirco filios esse debere. (73) Nihil esse iniquum dixit ex templo quippiam auferre aut quodvis gustare animal : neque nefas esse humanis vesci carnibus, idque ex peregrinarum gentium consuetudine liquere : atque recta ratione omnia in omnibus et per omnia esse dicens. Namque et in pane carnes esse et in olere panem, quum et reliqua corpora in omnibus per occultos quosdam meatus ac tumores ingerantur atque una evaporent, sicut in Thyeste declarat, si quidem ipsius sunt tragædiæ et non Philisci Æginetæ ipsius familiaris sive Pasiphontis Luciani filii, quem scribit Favorinus in Omni-gena historia post obitum ejus scripsisse. Musicam vero et geometriam et astrologiam ceteramque similia negligenda esse ut inutilia et quæ minime sint necessaria. (74) Fuit autem promptissimus ad dicteria reponendumque aliquid lacescentibus, ut ex superioribus liquet. Quin et sui auctionem fortissime pertulit : nam quum in Æginam navigaret atque a piratis comprehensus, quorum princeps erat Scirpalus, in Cretam deductus veniret, præcone interrogante quid sciret facere, respondit, scire se hominibus imperare. Unde quum indicasset digito Corinthium quendam splendido vestitu prætereuntem, Xeniadem quem prædiximus, Huic, inquit, me vende : hic enim domino indiget. Emit igitur illum Xeniadem, Corinthumque secum adductum filii præceptorem dedit et toti domui præfecit. Is vero ita se gessit in omnibus, ut omnibus ubique ille diceret, Bonus genius domum meam ingressus est. (75) Refert Cleomenes in libro qui Pædagogicus inscribitur, necessarios suos eum redimere voluisse, ipsum vero eos fatuos dixisse : neque enim leones servos esse nutrientium, sed contra illos servire leonibus. Nam servi esse timere, feras vero hominibus terrori esse. Erat autem viro mirabilis persuadendi vis, adeo ut quemlibet oratione facile caperet. Sic fertur Onesicritus quidam Ægineta Athenas misisse alterum ex duobus filiis suis, Androsthenem nomine, eumque, quum audisset Diogenem, illic perstitisse ; misisse itidem postea alterum, eum quem prædiximus Philiscum, qui erat major natu, ipsumque itidem detentum fuisse ; (76) postremo vero ipsum advenisse atque una cum filiis philosophatum esse. Tanta Diogenis sermonibus suavitas inerat. Audivit ipsum et Phocio qui cognominatus est Probus, et Stilpo Megarensis et complures alii, qui in republica administranda versabantur. Fertur nonaginta ferme annorum obiisse diem. Sed de ipsius morte varia habetur opinio : sunt enim qui dicant illum quum crudum polyppum devorasset, cholera

ὄδε τελευτήσαι· οἱ δὲ τὸ πνεῦμα συγκρατήσαντα, ὧν ἔστι καὶ Κερκιδᾶς ὁ Μεγαλοπολίτης [ἢ Κρής] λέγων ἐν τοῖς μελιάμβοις οὕτως·

Οὐ μὲν ὁ πάρος γε Σινωπεὺς
 5 τήνος ὁ βακτροφόρος, διπλοεϊματος, αἰθεριδόςκας,
 (77) ἀλλ' ἀνέβα χεῖλος ποτ' ὀδόντας ἐρέισας
 [καὶ τὸ πνεῦμα συνδακῶν]. ἤς γὰρ ἀλαθέως
 Διογένης Ζανὸς γόνος οὐράνιός τε κύων.

ἄλλοι φασὶ πολὺπον κυσὶ συμμερίσασθαι βουλόμενον
 10 οὕτω δηχθῆναι τοῦ ποδὸς τὸν τένοντα καὶ καταστρέφαι.
 οἱ μέντοι γνώριμοι αὐτοῦ, καθὰ φησιν Ἀντισθένης ἐν
 διαδοχαῖς, εἰκαζόν τὴν τοῦ πνεύματος συγκράτησιν.
 ἐτύγχανε μὲν γὰρ διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ τῷ πρὸ τῆς
 Κορίνθου γυμνασίῳ· κατὰ δὲ τὸ ἔθος ἤκον οἱ γνώριμοι
 15 καὶ αὐτὸν καταλαμβάνουσι ἐγκεκαλυμμένον καὶ εἴ-
 κασαν αὐτὸν κοιμάσθαι· οὐδὲ γὰρ ἦν τις νυσταλέος καὶ
 ὑπνηλός. ἔθεν, ἀποπετάσαντες τὸν τρίβωνα ἔκνουσι
 αὐτὸν καταλαμβάνουσι καὶ ὑπέλαβον τοῦτο πράξαι
 βουλόμενον λοιπὸν ὑπεξελθεῖν τοῦ βίου. (78) ἐνθα
 20 καὶ στάσις, ὡς φασιν, ἐγένετο τῶν γνωρίμων, τίνες αὐ-
 τὸν θάψουσιν· ἀλλὰ καὶ μέχρι χειρῶν ἦλθον. ἀφι-
 κομένον δὲ τῶν πατέρων καὶ τῶν ὑπερχόντων, ὑπὸ
 τούτοις ταφῆναι τὸν ἄνδρα παρὰ τῇ πύλῃ τῆ φερούσῃ
 εἰς τὸν Ἴσθμόν. ἐπέστησάν τ' αὐτῷ κίονα καὶ ἐπ' αὐτῷ
 25 λίθου Παρίου κύνα. ὕστερον δὲ καὶ οἱ πολῖται αὐτοῦ
 χαλκαῖς εἰκόσιν ἐτίμησαν αὐτὸν καὶ ἐπέγραψαν οὕτω.

Γηράσκει καὶ χαλκὸς ὑπὸ χρόνου, ἀλλὰ σὸν οὐτι
 κύθος ὁ πᾶς αἰὼν, Διόγενης, καθελεῖ·
 30 μόνος ἐπεὶ βιωτᾶς αὐτάρκεια δόξαν ἔδειξας
 θνατοῖς καὶ ζωᾶς οἴμων ελαφροτάταν.

(79) ἔστι καὶ ἡμῶν ἐν τῷ προκελευσματικῷ μέτρῳ·

A. Διόγενης, ἄγε λέγε τίς ἔλαβέ σε μύρος
 ἐς Αἴδος. Δ. ἔλαβέ με κύνος ἄγριον δόαξ.

ἐνιοὶ δὲ φασὶ τελευτῶντα αὐτὸν[καὶ] ἐντεῖλασθαι ἄτα-
 35 φον βίφαι ὡς πᾶν θηρίον αὐτοῦ· μετὰ χοί, ἢ εἰς γε
 βόθρον συνῶσαι καὶ ὀλίγην κόνιν ἐπαμῆσαι· οἱ δὲ, εἰς
 τὸν Ἴλισσον ἐμβαλεῖν, ἵνα τοῖς ἀδελφοῖς χρήσιμος γέ-
 νηται. Δημήτριος δ' ἐν τοῖς Ὀμωνύμοις φησὶ τῆς αὐτῆς
 ἡμέρας Ἀλέξανδρον μὲν ἐν Βαβυλώνι, Διογένην δ' ἐν
 40 Κορίνθῳ τελευτήσαι. ἦν δὲ γέρων κατὰ τὴν τρίτην
 καὶ δεκάτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα. (80) Φέρεται
 δ' αὐτοῦ βιβλία τὰδε· διάλογοι, Κεφαλίων, Ἰχθύας,
 Κολοῖός, Πόρδαλος, Δῆμος Ἀθηναίων, Πολιτεία, Τέχνη
 ἠθική, περὶ πλοῦτος, Ἐρωτικός, Θεόδωρος, Ὑψίας,
 45 Ἀρίσταρχος, περὶ θανάτου· Ἐπιστολαί· τραγωδαί
 ἑπτὰ, Ἐλένη, Θυέστης, Ἡρακλῆς, Ἀχιλλεύς, Μήδεια,
 Χρυσίππος, Οἰδίπους. Σωσιακράτης δ' ἐν τῷ πρώτῳ
 τῆς διαδοχῆς καὶ Σάτυρος ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν βίων
 οὐδὲν εἶναι Διογένης φασὶ· τὰ τε τραγωδιάρια φησιν ὁ
 50 Σάτυρος Φιλίσκου εἶναι τοῦ Αἰγινήτου, γνωρίμου τοῦ
 Διογένης. Σωτίων δ' ἐν τῷ ἐβδόμῳ ταῦτα μόνον

morbo correptum esse atque ita periisse; alii quum animam
 continuisset, ex quibus est Cercidas Megalopolita sive Cre-
 tentis, dicens in Meliambis sic :

At non baculi ille Sinopeus
 gestator, duplicata veste, sub æthere pascens :

(77) mordicus hic labiis compressis scandit in altum,
 [spiritumque continens] : vere etenim fuit
 Diogenes Jovi filius et canis Uranius.

Alii dicunt, quum polyphi partem canibus eripere voluisset,
 morsum in cruris nervo accepisse atque ex eo defunctum
 esse. Conjiciebant autem ejus discipuli, spiritum conti-
 nendo mortuum esse, ut scribit Antisthenes in Successioni-
 bus. Degebat enim in Cranio, quod erat gymnasium in
 suburbano Corinthi : quum vero ex more familiares adii-
 sent pallioque obvolutum deprehenderent, hinc illum dor-
 mire arbitrati (erat quippe minime sommolentus), reve-
 lato pallio animam efflante invenerunt, suspicatique sunt
 illum hoc fecisse desiderio migrandi ex vita. (78) Hinc,
 ut aiunt, inter familiares de eo, qui illum sepelirent oborta
 seditio, ut fere ad manus ventum sit. Advenientibus au-
 tem patribus atque primatibus, ita illorum auctoritate se-
 pultum esse juxta portam quæ in Isthum fert. Atque
 erecta super illius tumulo columna, canem ex lapide Pario
 sculptum imposuerunt. Postea et cives ipsius æreis illum
 stautis honorarunt, et hæc inscribere :

Æra quidem absunit tempus, sed tempore nunquam
 interitura tua est gloria, Diogenes :
 solus enim vitæ quæ se contenta sit amplam
 monstrasti nobis tu facilemque viam.

(79) Est item nostrum epigramma carmine proceleusma-
 tico :

A. Diogenes, age loquere, quis obitus erat
 tibi? D. Rabida rapuit in Ereba cani vis.

Aiunt quidam illum, dum moreretur, jussisse insepultum
 projici cadaver, ut omnes bestię participes ipsius essent ;
 sive in foveam superjecto modico pulvere injicerent ; alii
 autem in Elissum se immitti voluisse tradunt, ut esset fra-
 tribus utilis. Demetrius autem in Cognominibus ait ead-
 em die Alexandrum Babylone Diogenemque Corinthi vita
 functos esse. Erat autem senex Olympiade centesima
 decima tertia. (80) Feruntur ejus ista volumina : dia-
 logi, Cephalion, Ichthys, Graculus, Pordalus, Populus
 Atheniensium, Respublica, Ars moralis, de divitiis, Ama-
 torius, Theodorus, Hypsias, Aristarchus, de morte ; Epi-
 stolæ ; tragœdiæ septem, Helena, Thyestes, Hercules,
 Achilles, Medea, Chrysippus, Œdipus. Verum Sosicrates
 in primo Successionis et Satyrus in quarto de Vitis nihil
 eorum esse Diogenis affirmant : tragœdiolas autem ait Sa-
 tyrus Philisci Æginetæ esse, Diogenis discipuli. Sotion

φησὶ Διογένοος εἶναι, περὶ ἀρετῆς, περὶ ἀγαθοῦ, Ἑρω-
 τικῶν, Πτωχῶν, Τολμαῖων, Πόρδαλον, Κάσανδρον,
 Κεραλίωνα· Φιλίσκον, Ἀρίσταρχον, Σίσυφον, Γανυ-
 μήδην, Χρείας, Ἐπιστολάς. (81) Γεγόνασι δὲ Διογέ-
 νεις πέντε· πρῶτος Ἀπολλωνιάτης, φυσικός· ἀρχὴ δ'
 αὐτοῦ τοῦ συγγράμματος ἦδε· « Λόγου παντός ἀρχό-
 μενον δοκέει μοι χρεῶν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἀναμφισβήτη-
 τον πηρέεσθαι. » δεύτερος Σικυώνιος, ὁ γράψας τὰ
 περὶ Πελοπόννησον· τρίτος αὐτὸς οὗτος· τέταρτος στωι-
 κός, γένος Σελευκεύς, ὁ καὶ Βαβυλώνιος καλούμενος
 διὰ τὴν γειτονίαν· πέμπτος Ταρσεύς, γεγραφώς περὶ
 ποιητικῶν ζητημάτων ἂν λύσει ἐπιγερεῖ. τὸν δὲ φιλό-
 σοφον Ἀθηνόδωρος φησιν ἐν ὀγδόῃ Περιπάτων· αἰεὶ
 στιλπνὸν φαίνεσθαι διὰ τὸ ἀλείφεσθαι.

autem in septimo hæc sola Diogenis esse dicit : de virtute,
 de bono, Amatorium, Mendicum, Tolmæum, Pordalum,
 Casandrum, Cephalionem; Philiscum, Aristarchum, Sisy-
 3 phum, Ganymedem, Sententias, Epistolas. (81) Fuerunt
 autem quinque Diogenes : primus Apolloniates, physicus :
 ejus autem scripti hoc est initium : *Quodcumque dicere*
aggredienti necesse mihi videtur esse principium irre-
fragabile ponere. Secundus Sicyonius, qui Peloponnesiaca
 scripsit; tertius hic ipse; quartus Stoicus, Seleucia oriun-
 4 dus, appellatus item Babylonius ob vicinitatem; quintus Tar-
 senis, qui de questionibus poeticis scripsit, quas solvere
 5 nititur. Hunc vero philosophum Athenodorus in octavo
 Deambulationum ait, quod ungi solitus esset, nitidum
 semper esse visum.

ΚΕΦ. Γ.

ΜΟΝΙΜΟΣ.

82. Μόνιμος Συρακούσιος μαθητὴς μὲν Διογένοος, οἰκέ-
 15 τής δὲ τινος τραπεζίτου Κορινθίου, καθά φησι Σωσικρά-
 τής. πρὸς τοῦτον συνεχῆς ἀφικνούμενος ὁ Ξενιάδης
 ὁ τὸν Διογένην ἐωνήμενος τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τῶν
 ἔργων καὶ τῶν λόγων διηγούμενος εἰς ἔρωτα τὰνδρός
 20 ἐνέβαλε τὸν Μόνιμον. αὐτίκα γὰρ ἐκεῖνος μανίαν
 προσποιηθεὶς τό τε κέρμα διερρίπτει καὶ πᾶν τὸ ἐπὶ
 τῆς τράπεζης ἀργύριον, ἕως αὐτὸν ὁ δεσπότης παρη-
 τήσατο· καὶ ὁ εὐθέως Διογένοος ἦν. παρηκολούθησε
 δὲ καὶ Κράτης τῷ κυνικῷ συγὰ καὶ τῶν ὁμοίων εἰ-
 25 γετο, ὅτε καὶ μᾶλλον δρῶν αὐτὸν ὁ δεσπότης ἐδόκει
 μαίνεσθαι. (83) Ἐγένετο δ' ἀνὴρ ἐλλόγιμος, ὡς καὶ 2
 Μένανδρον αὐτοῦ τὸν κωμικὸν μεμνησθαι. ἐν τινι
 γοῦν τῶν δραμμάτων ἐν τῷ Ἰπποκόμῳ εἶπεν οὕτως·

Μόνιμός τις ἦν ἄνθρωπος, ὃ Φίλων, σοφός,
 30 ἀδοξότερος μικρῶ δ'. Α. ὁ τὴν πῆραν ἔχων;
 Β. πῆρας μὲν οὖν τρεῖς· ἀλλ' ἐκεῖνος βῆμά τι
 ἐφθέγγατ' οὐδὲν ἐμφερές, μὰ τὸν Δία,
 τῷ γνῶθι σαυτὸν, οὐδὲ τοῖς βουμένοις
 35 τούτοις, ὑπὲρ δὲ ταῦθ' ὁ προσαίτων καὶ ρυπῶν·
 τὸ γὰρ ὑποληφθὲν τύπον εἶναι πᾶν ἔφη.

οὗτος μὲν ἐμβριθέστατος ἐγένετο, ὥστε δόξης μὲν κα-
 ταρροεῖν, πρὸς δ' ἀλήθειαν παρορμαῖν. Γέγραψε δὲ 3
 παίγνια σπουδῆς λεληθυῖα μειμιγμένα καὶ περὶ δούων
 δύο καὶ Προτροπικόν.

CAP. III.

ΜΟΝΙΜΟΣ.

82. Monimus Syracusanus, Diogenis discipulus, fa-
 mulus autem mensarii cujusdam Corinthii, ut Sosicrates
 tradit. Ad eum Xenias qui Diogenem emerat quum
 frequens commearat virtutemque hominis tum in agendo
 tum in dicendo dilaudaret, Monimum in ejus pellexit
 amorem. Ille enim continuo simulata vesania abjicere nu-
 mos omnemque mensæ pecuniam cœpit, donec a domino
 repudiatus esset : tum confestim se ad Diogenem contulit.
 Adhæsit autem et Crateti multum, eadem studia conse-
 ctatus : qua ex re factum est ut eum dominus etiam magis
 insanire putaret. (83) Fuit autem vir ceber, adeo ut
 Menander comicus ipsius mentionem fecerit : in quadam
 enim comœdia quæ Hippocomus (*Equiso*) inscribitur, sic
 de eo loquitur·

Erat homo nuper, Monimus, sapiens, mi Philo,
 paullo sed ignobilior. A. Cum pera ambulans?

B. Imo enimvero tribus : sed effatum edidit
 nihil mehercle simile istis sententiis,
 puta, Te ipsum nosce, et quæ decantata eiusmodi :
 superavit hæc mendicus ille et sordidus :
 opinatum omne nil nisi fastum esse autumat.

Hic homo erat gravissimus, ut contempta gloria solam
 veritatem appeteret. Scripsit autem ludicra seriis quæ
 involvuntur sententiis permixta, de appetitionibus duo et
 Exhortatorium.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV.

ΟΝΗΣΙΚΡΙΤΟΣ.

ONESICRITUS.

84. Ὀνησίκριτος τοῦτον οἱ μὲν Αἰγινήτην, Δημήτριος δ' ὁ Μάγνης Ἀστυπαλαῖα φησὶν εἶναι. καὶ οὗτος τῶν ἔλλογιμων Διογένους μαθητῶν. Ἔοικε δέ τι ὅμοιον 2 πεπονθέναι πρὸς Ξενοφῶντα. ἐκεῖνος μὲν γὰρ Κύρω 5 συνεστράτευσεν, οὗτος δὲ Ἀλεξάνδρῳ· κακείνος μὲν Παιδείαν Κύρου, ὁ δὲ πῶς Ἀλέξανδρος ἤχθη γέγραφε· καὶ ὁ μὲν ἐγκώμιον Κύρου, ὁ δὲ Ἀλεξάνδρου πεποίηκε. καὶ τῇ ἐρμηνείᾳ δὲ παραπλήσιος, πλὴν ὅτι ὡς ἀπόγραφος ἐξ ἀρχετύπου δευτερεύει.

10 Γέγονε καὶ Μένανδρος Διογένους μαθητῆς, ὁ ἐπικα- 3 λούμενος Δρυμός, θαυμαστῆς Ὀμήρου, καὶ Ἡγησίας Σινωπεύς ὁ Κλοῦς ἐπίκλην, καὶ Φιλίσκος ὁ Αἰγινήτης, ὡς προεῖρήκαμεν.

84. Onesicritum quidam Æginetam tradunt, Demetrius autem Magnes Astypalæensem fuisse ait. Et hic inter Diogenis discipulos celebres fuit. Videtur autem quiddam habuisse simile cum Xenophonte. Ille enim cum Cyro, hic cum Alexandro militavit; ille Cyri Institutionem, hic Alexandri scripsit Educationem; ille Cyri, hic Alexandri persecutus est laudes. Est autem et stilus utriusque similimus, nisi in quantum quod transcriptum est inferius est exemplari.

Fuit et Menander Diogenis discipulus, cognomento Drymus, Homeri admirator, et Hegesias Sinopensis Clæus cognominatus, et Philiscus Ægineta, ut prædiximus.

ΚΕΦ. Ε΄.

CAP. V.

ΚΡΑΤΗΣ.

CRATES.

85. Κράτης Ἀσκωνδῶν Θηβαῖος. καὶ οὗτος τῶν ἔλλογιμων τοῦ κυνὸς μαθητῶν. Ἰππόβοτος δὲ φησὶν οὐ Διογένους αὐτὸν μαθητὴν γεγονέναι, ἀλλὰ Βρύσιωνος τοῦ Ἀχαιοῦ. Τούτου παίγνια φέρεται τάδε·

85. Crates Ascondæ filius Thebanus. Ipse quoque inter sapientes Diogenis discipulos fuit. Ceterum Hippobotus non Diogenis ipsum fuisse discipulum ait, sed Brysionis 2 Achivi. Hujus ista feruntur ludicra :

Πῆρῃ τις πόλις ἐστὶ μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι τύφῳ, καλὴ καὶ πείρα, περιρρυπος, οὐδὲν ἔχουσα, εἰς ἣν οὔτε τις εἰσπλεῖ ἀνὴρ μωρὸς παράσιτος, οὔτε λίγνος πόρνης ἐπαγαλλόμενος πυγῆσιν· ἀλλὰ θύμον καὶ σκόρδα φέρει καὶ σῦκα καὶ ἄρτους, ἐξ ὧν οὐ πολεμοῦσι πρὸς ἀλλήλους περὶ τούτων, οὐχ ὅπλα κέκτηται περὶ κέρματος, οὐ περὶ δόξης.

25 (86) ἔστι καὶ ἐφημερίς ἡ θρουλουμένη οὕτως ἔχουσα·

Est quædam' medio constructa urbs Mantica fastu, pulchra quidem pinguisque et sordida, rebus egena, quam nullus parasitus adit stolidusve penetrat, deditus aut quisquam damnosis ganeo scortis : allia sed, panes, ficus, effertque lupinos, quæ rixæ cupidus nunquam præfensa fuere; armorum nec causæ argentum et gloria vana.

(86) Est et ephemeris illa vulgatissima, ita se habens :

Τίθει μαγεῖρω μνάς δέκ', ἱατρῶν δραχμῆν, κολακί τάλαντα πέντε, συμβούλω καπνόν, πόρνη τάλαντον, φιλοσόφῳ τριώβολον.

Pone age coquo minas decem, medico drachmam, blando talenta quinque, caussidico aerem, talentum amicæ, philosopho triobolom.

ἐκαλεῖτο δὲ καὶ θυρεπανοικίτης διὰ τὸ εἰς πᾶσαν εἰσεῖναι οἰκίαν καὶ νουθετεῖν· ἔστιν αὐτοῦ καὶ τὸδε·

Vocabatur autem et ostiorum-apertor, quod in omnem ingrederetur domum et incolas admoneret. Est ejus et hoc :

Ταῦτ' ἔχω ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα καὶ μετὰ Μουσῶν σέμν' ἐδάην· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὀλιβια τύφος ἔμαρψε.

Tantum habeo quantum didici quantumque labore percepi et studio : rapuit sed cetera fastus.

καὶ ὅτι ἐκ φιλοσοφίας αὐτῶν περιγένοιτο

Et illud, quod ipsi ex philosophiæ studio accessisset

Θέρμων τε χοῖνιξ καὶ τὸ μηδενὸς μέλειν.

Modius lupinorum, haud curare quidpiam.

33 φέρεται δ' αὐτοῦ κακείνο·

Fertur ejus et illud :

Ἔρωτα παύει λιμός, εἰ δὲ μή, χρόνος·

Fames amorem sedat; sin minus, dies;

ἔαν δὲ τούτοις μὴ δύνη χρῆσθαι, βρόχος·

quæcis si proficere nequeas, laqueus denique.

(87) Ἦμαρξε δὲ κατὰ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην καὶ ἑκα- 3 τοστὴν Ὀλυμπιάδα. Τοῦτον φησὶν Ἀντισθένης ἐν 4 40 ταῖς Διαδοχαῖς θεασάμενον ἐν τινι τραγῳδίᾳ Τήλεφρον σπυρίδιον ἔχοντα καὶ τάλλα λυπρὸν αἰτῆσαι ἐπὶ τὴν κυνικήν φιλοσοφίαν· ἐξαργυροσάμενον τε τὴν οὐσίαν — καὶ γὰρ ἦν τῶν ἐπιφανῶν — ἀθροίσαντα πρὸς τὰ [ἑκα- τὸν] διακόσια τάλαντα, τοῖς πολίταις διανῆμαι ταῦτα.

(87) Floruit circa centesimam et decimam tertiam Olympiadem. Hunc ait Antisthenes in Successionibus, quum in tragædia quadam spectasset Telephum sportulam tenentem aliasque miserabilem, ad Cynicam philosophiam volasse : et patrimonio vendito — erat quippe vir ex nobilibus — quum ad ducenta talenta (quæ in numis habebat ?) civi-

αὐτὸν δὲ καρτερῶς οὕτω φιλοσοφεῖν ὡς καὶ Φιλήμονα τὸν κωμικὸν αὐτοῦ μεμνήσθαι. φησὶ γοῦν·

Καὶ τοῦ θέρους μὲν εἶχεν ἱμάτιον δασύ,
ἔν' ὡς Κράτης ἦ, τοῦ δὲ χειμῶνος βράκος.

5 φησὶ δὲ Διοκλῆς πείσαι αὐτὸν Διογένην τὴν οὐσίαν
μηλόβοτον ἀνεῖναι καὶ εἶ τι ἀργύριον εἶη, εἰς θάλατ-
ταν βαλεῖν. (88) καὶ Κράτης μὲν, φησὶν, ὁ οἶκος
ὕπ' Ἀλεξάνδρου * * Ἱππαρχίας δὲ ὑπὸ Φιλίππου.
πολλάκις τε τῇ βακτηρίᾳ τῶν συγγενῶν τινὰς προσιόν-
10 τας καὶ ἀποτρέποντας ἐδίωκε καὶ ἦν γενναῖος. Φησὶ δ'
δὲ Δημήτριος ὁ Μάγνης τραπεζίτη τινὲ παρακαταθέ-
σθαι τὰργύριον, συνθέμενον, εἰ μὲν οἱ παῖδες ἰδιώται
γένοντο, αὐτοῖς ἀποδοῦναι· εἰ δὲ φιλόσοφοι, τῷ δήμῳ
διανεῖμαι· μηδὲν γὰρ ἐκείνους δεήσεσθαι φιλοσο-
15 φούντας. Ἐρατοσθένης δὲ φησὶν, ἐξ Ἱππαρχίας,
περὶ ἧς λέζομεν, γενομένου παιδὸς αὐτῷ ὄνομα Πασί-
κλέους, ὅτ' ἐξ ἐφήθων ἐγένετο, ἀγαγεῖν αὐτὸν ἐπ' οἴ-
κῃ μὴ παιδίσκῃ καὶ φάναί τοῦτον αὐτῷ πατρῷον εἶναι
τὸν γάμον. (89) τοὺς δὲ τῶν μοιχευόντων τραγικούς,
20 οὓς φυγὰς καὶ φόνους ἔχειν ἐπαθλα· τοὺς δὲ τῶν ἐταίρας
προσιόντων κωμικούς· ἐξ ἀσυντίας γὰρ καὶ μέθης μ-
νίαν ἀπεργάζεσθαι. Τούτου γέγονε Πασικλῆς ἀδελ-
φός, μαθητὴς Εὐκλείδου. γάριεν δ' αὐτοῦ Φαθωρίνος ἐν
25 δευτέρῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων φέρει. φησὶ γάρ, Πα-
ρακαλῶν περὶ τοῦ τὸν γυμνασίου, τῶν ἰσχυίων αὐτοῦ
ἤπτετο· ἀνανακτοῦντος δέ, ἐφη, « τί γάρ; οὐχὶ καὶ
ταῦτα σά ἐστι καθάπερ καὶ τὰ γόνατα; » ἔλεγε τ' ἀδύ-
νατον εἶναι ἀδιάπτωτον εὐρεῖν, ἀλλ' ὡς περ ἐν ροιᾷ
ἀεὶ καὶ σαπρὸν τινα κόκκον εἶναι. Νικόδρομον ἐξερε-
30 θίσας τὸν κιθαρωδὸν ὑπωπιάσθη· προσθεὶς οὖν πιττά-
κιον τῷ μετώπῳ ἐπέγραψε, « Νικόδρομος ἐποίησεν. »
(90) τὰς πόρνas ἐπίτηδες ἐλοιδορεῖ, συγγυμνάζων ἑα-
τὸν πρὸς τὰς βλασφημίας. Δημήτριον τὸν Φαληρέα
πέμψαντα αὐτῷ ἄρτους καὶ οἶνον ὠνείδισεν εἰπών,
35 « εἶθε γὰρ αἱ κρῆναι καὶ ἄρτους ἔφερον. » δῆλον οὖν
ὡς ὕδωρ ἔπιεν. ὑπὸ τῶν Ἀθηνησιν ἀστυνόμων ἐπι-
τιμηθεὶς ὅτι σινδόνα ἠμφίεστο, ἐφη, « καὶ Θεόφρα-
στον ὑμῖν δεῖξω σινδόνα περιβεβλημένον· » ἀπιστούν-
των δέ, ἀπήγαγεν ἐπὶ κουρεῖον καὶ ἔδειξε κειρόμενον.
40 ἐν Θήβαις ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου μαστιγωθεὶς — οἱ
δέ, ἐν Κορίνθῳ ὑπ' Εὐθυκράτους — καὶ ἐλκόμενος τοῦ
ποδὸς ἐπέλεγεν ἀφροντιστῶν,

Ἔλκε ποδὸς τεταγὼν διὰ βηλοῦ θεσπεσίω.

(91) Διοκλῆς δὲ φησὶν ἐλθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Μενεδήμου
45 τοῦ Ἐρετρικοῦ. ἐπειδὴ γὰρ εὐπρεπῆς ἦν καὶ ἐδόκει
χρησιμεῦν Ἀσκληπιάδῃ τῷ Φλιασίῳ, ἀψάμενος αὐ-
τοῦ τῶν μηρῶν ὁ Κράτης ἐφη, « ἔνδον Ἀσκληπιάδης· »
ἐφ' ᾧ δυσχεράναντα τὸν Μενεδημον ἔλκειν αὐτόν, πόν-
δὲ τοῦτο ἐπιλέγειν. Ζήνων δ' αὐθ' ὁ Κιτιεὺς ἐν ταῖς 8
50 Χρείαις καὶ κώδιον αὐτόν φησὶ ποτε προσράψαι τῷ
τρίβωνι ἀνεπιστρεπτοῦντα. ἦν δὲ καὶ τὴν ὄψιν αἰσχρὸς
καὶ γυμναζόμενος ἐγέλᾳτο. εἰώθει δὲ λέγειν ἐπαίρων

bus ea divisisse. Adeoque constanter philosophatum esse,
ut et Philemon comicus ipsius mentionem fecerit : ait
quippe :

Æstate crassum gestitabat pallium,
sed hieme pannos, alter ut Crates foret.

Refert autem Diocles persuasisse illi Diogenem ut prædia
inculta pecori pascenda permetteret ac si quid pecuniæ ha-
beret, jactaret in mare. (88) Atque Cratetis quidem do-
mus ab Alexandro * * Hipparchiæ vero a Philippo. Sæpe-
numero quosdam ex propinquis ad se venientes atque
avertere ab instituto molientes, baculo persequeretur con-
stansque perdurabat. Porro Demetrius Magnes ait depo-
suisse illum pecuniam apud trapezitam, ea conditione ut,
si filii a philosophia alieni forent, eam illis redderet ; sin au-
tem philosophi, plebi distribueret : nihilo quippe egere phi-
losophos. Eratosthenes autem refert, quum ex Hipparchia,
de qua dicemus, natus ipsi esset filius Pasicles nomine,
eum, quum ex ephēbis excessisset, adduxisse ad lupanar me-
retriculæ, dixissetque has ei patrias nuptias esse ; (89) mæcho-
rum vero nuptias esse tragicas, quæ præmia haberent exsilia
et cædes : eorum nuptias autem qui meretrices sectarentur,
6 comicas esse ; nam ex luxu et ebrietate creare insaniam. Hu-
7 jus frater Pasicles fuit, Euclidis discipulus. Ejus facetum
quiddam Favorinus in secundo Commentariorum refert.
Ait enim, Quum pro quodam intercederet apud gymnasii
principem, ejus coxas tetigit : illo indignante, Quid enim,
ait ille, nonne et ista tua sunt sicut et genua ? Dicebatque
fieri non posse ut inveniretur qui lapsus non sit, sed ve-
luti in malo Punico granum semper aliquod esse putridum.
Quum Nicodromum citharædum irritasset, cæsus in fa-
ciem est : chartulam itaque imponens fronti inscripsit, Ni-
codromus faciebat. (90) Scorta ex industria insectabatur
maledictis, exercens sese ad perferenda convicia. Demetrio
Phalereo, qui panes ipsi ac vinum miserat, exprobrabat,
dicens, Utinam et fontes panes ferrent. Constat igitur eum
aquam bibisse : Ab Atheniensibus astynomis arguebatur quod
sindone amiciretur : quibus ille, Etiam Theophrastum, in-
quit, ostendam vobis opertum sindone. Non credentibus,
induxit illos in tonstrinam ipsamque, dum tonderetur,
ostendit. Quum Thebis a principe gymnasii flagris cæsus
esset, sive, ut aliis placet, Corinthi ab Euthycrate, ac pede
traheretur, non curans dicebat.

Protractum pedibus detrusit limine sacro.

(91) Diocles autem pertractum eum a Menedemo Eretriensi
testatur. Qui quum esset forniosus et Asclepiadi Phlasiō
usui esse ferretur, tetigit Crates illius coxas, dicens, Intus
Asclepiades : qua re indignatum Menedemum traxisse il-
lum, idque eum tum dixisse. Zeno porro Citieus in Sententiis
refert etiam vellus eum adsuisse pallio prorsus nihil ista
curantem. Erat autem et facie turpis et quum se exerceret
ridebatur. Solebat autem sublatis manibus dicere, Bono

τὰς χεῖρας, « θάρρει, Κράτης, ὑπὲρ ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ λοιποῦ σώματος. (92) τούτους δ' ὄψει τοὺς καταγελῶντας ἤδη [καί] συνεσπασμένους ὑπὸ νόσου καὶ σὲ μακαρίζοντας, αὐτοὺς δὲ καταμεφομένους ἐπὶ τῇ ἀργίᾳ. » Ἐλεγε δὲ μέχρι τούτου δεῖν φιλοσοφεῖν, μέχρι ἂν δόξωσιν οἱ στρατηγοὶ εἶναι ὀνηλάται. ἐρήμους ἔλεγε τοὺς μετὰ κολάκων ὄντας ὡς περ τοὺς μόσχους ἐπειδὴν μετὰ λύκων ὄσιν· οὔτε γὰρ ἐκείνοις τοὺς προσήκοντας οὔτε τούτοις συνείναι, ἀλλὰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας. Συναισθανόμενος ὅτι ἀποθνήσκει, ἐπῆδε πρὸς ἰοῦ ἑαυτὸν λέγων,

Στείχεις δὴ, φίλε κυρτών,
βαίνεις τ' εἰς Ἄϊδαο δόμους κυρὸς διὰ γῆρας.

ἦν γὰρ κυρὸς ὑπὸ χρόνου. (93) Πρὸς Ἀλέξανδρον πυθόμενον εἰ βούλεται αὐτοῦ τὴν πατρίδα ἀνορθωθῆναι, ἔφη, « καὶ τί δεῖ; πάλιν γὰρ ἴσως ἄλλος Ἀλέξανδρος αὐτὴν κατασκάψει. » ἔχειν δὲ πατρίδα ἀδοξίαν καὶ πέναν ἀνάλωτα τῇ τύχῃ καὶ Διογένης εἶναι πολίτης ἀνεπιβουλεύτου φθόνῳ. Μένονται δὲ αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἐν Διδύμαις οὕτως·

Συμπεριπατήσεις γὰρ τρίβων' ἔχουσ' ἐμοί,
ὡς περ Κράτητι τῷ κυνικῷ ποθ' ἦ γυνή,
καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκ' ἐκείνος, ὡς ἔφη
αὐτὸς, ἐπὶ πείρᾳ δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας.

μαθηταὶ δ' αὐτοῦ·

ΚΕΦ. Γ'.

ΜΗΤΡΟΚΛΗΣ.

94. Μητροκλῆς δὲ Μαρωνεῖτης, ἀδελφὸς Ἰππαρχίας, δὲ πρότερον ἀκούων Θεοφράστου τοῦ περιπατητικοῦ τοσοῦτον διέφθοαρτο, ὥστε ποτὲ μελετῶν καὶ μεταξὺ πῶς ἀποπαρῶν ὄπ' ἀθυμίας οἰκοκατάκλειστος ἦν, ἀποκαρτερεῖν βουλόμενος. μαθὼν δὲ ὁ Κράτης εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν παρακληθεὶς [καί] θερμούς ἐπίτηδες βεβρωκῶς ἐπειθε μὲν αὐτὸν καὶ διὰ τῶν λόγων μηδὲν φαῦλον πεποιηκέναι· τέρας γὰρ ἂν γεγόνεαι εἰ μὴ καὶ τὰ πνεύματα κατὰ φύσιν ἀπεκρίνετο· τέλος δὲ καὶ ἀποπαρῶν αὐτὸν ἀνέρωσεν, ἀφ' ὁμοιότητος τῶν ἔργων παραμυθησάμενος. τοῦντεῦθεν ἤκουεν αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ἀνήρ ἱκανὸς ἐν φιλοσοφίᾳ. (95) Οὗτος τὰ ἑαυτοῦ συγγράμματα κατακαίων, ὡς φησιν Ἐκάτων ἐν πρώτῳ Χρησίων ἐπέλεγε,

Τὰ δ' ἔστ' ὀνειρῶν νερέτρων φαντάσματα,

[οἷον λῆρος]· οἱ δ' ὅτι τὰς Θεοφράστου ἀχροάσεις καταφλέγων ἐπέλεγε,

Ἦψαιστε, πρόμολ' ὄδε, Θετίς νύ τι σεῖο χατίζει.

Οὗτος ἔλεγε τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἀργυρίου ὄνητὰ εἶναι, οἷον οἰκίαν· τὰ δὲ χρόνου καὶ ἐπιμελείας, ὡς παιδείαν. τὸν πλοῦτον βλαθερόν, εἰ μὴ τις ἀξίως αὐτῷ χρῶτο. Ἐτελεύτα δὲ ὑπὸ γῆρας ἑαυτὸν πνίξας. Μαθηταὶ δ' αὐτοῦ Θεομβρότος καὶ Κλεομένης, Θεομβρότου Δημήτριος δὲ Ἀλεξανδρεὺς, Κλεομένους Τίμαρχος

animo esto, Crates, agitur salus oculorum et reliqui corporis : (92) istos autem videbis irrisores jamjam et morbo contrahi et beatum te dicere, sese autem ignaviae arguere.

Dicebat autem tam diu philosophandum esse, quoad videantur duces esse asinarii. Desertos dicebat eos qui cum assentatoribus essent, non secus ac vituli quum inter lupos sunt : neque enim cum illis propinquos neque cum his esse, sed insidiatores. Quum autem sentiret se morti proximum, in se ipsum hoc cantabat :

Vadis nunc, optime gibber,
vadis ad Orci aedes, longa gibbose senecta.

Erat quippe ex senectute curvatus. (93) Alexandro rogante num vellet restitui ac refici patriam suam, Quid, ait, opus est? rursus enim fortassis Alexander eam alius diruet : habere se patriam contemptum ac paupertatem, quas nunquam expugnare fortuna posset, et civem se esse Diogenis, tuti ab omnibus invidorum insidiis. Meminit ejus et Menander in Geminis in hunc modum :

Mecum ambulabis trito pallioló obsita,
ut Cynicus ductitavit uxorem Crates.
Idem elocavit gnatam, lege hac addita,
periculum ut ejus fieret triginta dies.

Discipuli ejus erant :

CAP. VI.

METROCLES.

94. Metrocles Maronita, frater Hipparchiae; antea Theophrastum Peripateticum audiens, adeo corruptus erat mollitie, ut quum forte inter disserendum crepitem ventris emisisset, praedolore animi domi inclusus moraretur, inedia finem facere vitae volens. Hoc cognito, Crates ingressus est ad eum advocatus ac lupinis ex industria voratis persuasit quidem illi primum verbis, nihil ipsum mali fecisse : fore quippe prodigiosum, si non et secundum naturam flatum emitteret : tum vero et ipse in hujusmodi crepitem erumpens illum erexit, ex similitudine facti consolatus. Hinc ipsius auditor fuit evasitque vir in philosophia satis clarus. (95) Hic libros suos, ut ait Hecaton in primo Sententiarum, combussit, dicens,

Sunt infernorum somniorum imagines,

[ac si diceret nugas et deliramenta]. Sunt qui Theophrasti commentaria, quae ex illius ore perceperat, combussisse ferant ac dixisse,

Mulciber, huc properato, tua Thetidi est opus arte.

Hic res dicebat partim emi pecunia, ut domum; partim tempore et diligentia, ut disciplinas liberales. Divitias nocere, nisi quis digne iis utatur. Obiit senex a se ipso suffocatus. Discipuli ejus fuere Theombrotus atque Cleomenes; Theombroti auditor fuit Demetrius Alexandrinus; Cleome-

Ἀλεξανδρεὺς καὶ Ἑγεκλῆς Ἐφεσῖος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἑγεκλῆς Θεομβρότου διήκουσεν, οὗ Μενέδημος, περὶ οὗ λέξομεν. ἐγένετο καὶ Μένιππος Σινωπεὺς ἐν αὐτοῖς ἐπιφανής.

nis autem Timarchus Alexandrinus et Echeclus Ephesius; ceterum hic etiam Theombrotum audivit, a quo Menedemus, de quo postea dicemus. Fuit autem inter illos insignis etiam Menippus Sinopensis.

ΚΕΦ. Ζ'.

ΙΠΠΑΡΧΙΑ.

96. Ἐθιράθη δὲ τοῖς λόγοις καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μητροκλέους Ἰππαρχία. Μαρωνίται δ' ἦσαν ἀμφοτέροι. καὶ ἦρα τοῦ Κράτητος καὶ τῶν λόγων καὶ τοῦ βίου, οὐδενὸς τῶν μνηστευομένων ἐπιστρεφομένη, οὐ πλούτου, οὐκ εὐγενείας, οὐ κάλλους· ἀλλὰ πάντ' ἦν Κράτητος αὐτῆς. καὶ δὴ καὶ ἠπειλεῖ τοῖς γονεῦσιν ἀναιρήσειν αὐτήν, εἰ μὴ τούτῳ δοθῆι. Κράτης μὲν οὖν παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς ἀποτρέψαι τὴν παῖδα, πάντ' ἐποίει, καὶ τέλος μὴ πειθῶν, ἀναστὰς καὶ ἀποθήμενος τὴν ἑαυτοῦ σκευὴν ἀντικρὺ αὐτῆς ἔφη, «ὁ μὲν νυμφίος οὗτος, ἡ δὲ κτῆσις αὕτη, πρὸς ταῦτα βουλεύου· οὐδὲ γὰρ ἔσσεσθαι κοινωτός, εἰ μὴ καὶ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων γεννηθείς.» (97) εἴλετο ἡ παῖς καὶ ταῦτὸν ἀναλαβοῦσα στήμα συμπεριτῆει τάνορτι καὶ ἐν τῷ φανερῷ συνεγένετο καὶ ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἀπήει. ὅτε καὶ πρὸς Λυσίμαχον εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθεν, ἐνθα Θεόδωρον τὸν ἐπίκλην Ἄθεον ἐπήλεγε, σοφισμα προτείνασα τοιοῦτον· «Ὁ ποῖων Θεόδωρος οὐκ ἂν ἀδικεῖν λέγοιτο, οὐδ' Ἰππαρχία ποιῶσα τοῦτο ἀδικεῖν λέγοιτ' ἂν· Θεόδωρος δὲ τύπτων ἑαυτὸν οὐκ ἀδικεῖ, οὐδ' ἄρα Ἰππαρχία Θεόδωρον τύπτουσα ἀδικεῖ. ὁ δὲ πρὸς μὲν τὸ λεχθὲν οὐδὲν ἀπάντησεν, ἀνέστυρε δ' αὐτῆς θοιμάτιον· ἀλλ' οὔτε κατεπλάγη Ἰππαρχία οὔτε διεταράχθη ὡς γυνή. (98) ἀλλὰ καὶ εἰπόντος αὐτῆς,

Τίς τὰς παρ' ἱστοῖς ἐκλιπούσα κερκίδας;

30 «ἐγώ, φησίν, εἰμί, Θεόδωρε· ἀλλὰ μὴ κακῶς σοι δοκῶ βεβουλεύσθαι περὶ αὐτῆς εἰ, τὸν χρόνον ὃν ἐμελλον ἱστοῖς προαναλώσειν, τοῦτον εἰς παιδείαν κατεχρησάμην;» καὶ ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα μυρία τῆς φιλοσόφου.

35 Φέρεται δὲ τοῦ Κράτητος βιβλίον Ἐπιστολαί, ἐν αἷς ἄριστα φιλοσοφεῖ, τὴν λέξιν ἔστιν ὅτε παραπλήσιος Πλάτωνι. γέγραφε καὶ τραγωδίας ὑψηλότατον ἐχούσας φιλοσοφίας χαρακτῆρα, οἷόν ἐστι κάκεινο·

40 Οὐχ εἷς πάτρας μοι πύργος, οὐ μία στέγη, πάσης δὲ χέρσου καὶ πόλισμα καὶ δόμος ἑτοιμος ἡμῖν ἐνδαιτυῖσθαι πάρα.

Ἐτελεύτησε δὲ γηραιὸς καὶ ἐτάφη ἐν Βοιωτίᾳ.

CAP. VII.

HIPPARCHIA.

96. Capta est illorum disciplina et Metroclis soror Hipparchia. Erant autem Maronitæ ambo. Amabat illa Cratetis vitam atque verba, neque ulli omnino procorum animum advertēbat, non divitiis, non nobilitati, non pulchritudini; sed omnia ipsi Crates erat. Quin etiam parentibus minabatur se ipsam, nisi huic traderetur, necaturam. Quum igitur Crates a parentibus puellæ rogaretur, uti ab hoc illam proposito averteret, postquam egit omnia nec persuasit, exsurgens et omni sua supellectile ante illius oculos exposita, Hic, ait, sponsus, hæc possessio est, ad hæc delibera: neque enim esse nostri consors poteris, nisi eadem studia sequeris. (97) Elegit continuo puella, sumptoque illius habitu una cum viro circuibat et congregiebatur in aperto atque ad cœnas proficiscebatur. Quo tempore et ad Lysimachum in convivium venit, ubi Theodorum cognomento Atheum coarguit, sophisma hujusmodi objiciens: Quod faciens Theodorus injuste agere non diceretur, idem Hipparchia si faciat, facere injuste non diceretur: Theodorus autem se ipsum feriens injuste non agit, non magis igitur Hipparchia Theodorum credens injuste agit. Tum ille ad id quidem nihil respondit, sed illius vestes subtraxit: verum neque ferrita neque perturbata Hipparchia ut mulier est. (98) Præterea etiam, dicente ipsi illo,

Quænam est apud telas illa radios deserens?

Equidem sum, inquit, Theodore: sed num tibi male de me ipsa statuiste videor, si tempus, quod in textrino consumptura eram, disciplinæ potius impendi? Hæc et alia innumera de hac philosophante femina narrantur.

Fertur et Cratetis Epistolarum liber, in quibus præclare philosophatur. Stilus ejus nonnunquam Platoni similis est. Scripsit et tragœdias altissimo philosophicæ stilo, quale illud est:

Non turris una patria, tectum unum, mihi, sed universæ terræ domus et oppidum quodcumque nobis mansio et cœnaculum.

Obiit senex atque in Bœotia sepultus est.

ΚΕΦ. Η'.

CAP. VIII.

MENIPPUS.

MENIPPUS.

99. Μένιππος, καὶ οὗτος κυνικός, τὸ ἀνέκαθεν ἦν ἰ
Φοῖνιξ, δοῦλος; ὡς φησὶν Ἀχαιῖκός ἐν Ἡθικοῖς. Διο-
κλῆς δὲ καὶ τὸν δεσπότην αὐτοῦ Ποντικὸν εἶναι καὶ
Βάτωνα καλεῖσθαι. ἀτρωτότερον δ' αὐτῶν ὑπὸ φιλαρ-
6 γυρίας ἴσχυσε Θηβαῖος γενέσθαι. Φέρει μὲν οὖν 2
σπουδαῖον οὐδέν· τὰ δὲ βιβλία αὐτοῦ πολλοῦ καταγέ-
λωτος γέμει καὶ τι ἴσον τοῖς Μελεάγρου τοῦ κατ' αὐ-
τὸν γενομένου. φησὶ δ' Ἑρμιππος ἡμεροδανειστὴν αὐ-
τὸν γεγονέναι καὶ καλεῖσθαι· καὶ γὰρ ναυτικῶ τὸκῳ δα-
10 νεῖζειν καὶ ἐξεργυριάζειν, ὥστε πάμπλειστα χρήματα
ἀθροίζειν· (100) τέλος δ' ἐπιβουλευθέντα πάντων στε- 3
ρηθῆναι καὶ ὑπ' ἀθυμίας βρόχῳ τὸν βίον μεταλλάξαι.
καὶ ἡμεῖς ἐπαίξαμεν εἰς αὐτόν·

Φοῖνιχα τὸ γένος, ἀλλὰ Κρητικὸν κύνα,
15 ἡμεροδανειστὴν — τοῦτο γὰρ ἐπεκλήζετο —
οἶσθα Μένιππον ἴσω.
Θήβησιν οὗτος ὡς διωρῆγη ποτε
καὶ πάντ' ἀπέβαλεν οὐδ' ἐνόει φύσιν κυνός,
αὐτὸν ἀνεκρέμασεν.

20 Ἔνιοι δὲ τὰ βιβλί' αὐτοῦ οὐκ αὐτοῦ εἶναι, ἀλλὰ Διο- 4
νυσίου καὶ Ζωπύρου τῶν Κολοφωνίων, οἱ τοῦ παίζειν
ἐνεκα συγγράφοντες ἐδίδουσαν αὐτῷ ὡς εὖ δυναμένῳ
διαθέσθαι. (101) Γεγόνασι δὲ Μένιπποι ἕξ· πρῶτος δ' 5
γράφας τὰ περὶ Λυδῶν καὶ Ξάνθου ἐπιτεμόμενος, δεύ-
25 τερος αὐτὸς οὗτος, τρίτος Στρατονικεὺς σοφιστής, Κάρ-
τὸ ἀνέκαθεν· τέταρτος ἀνδριαντοποῖός, πέμπτος καὶ
ἕκτος ζωγράφος· μέμνηται δ' ἀμφοτέρων Ἀπολλόδωρος.
Τὰ δ' οὖν τοῦ κυνικοῦ βιβλία ἐστὶ δεκατρία, Νίκυια, 6
Διαθήκαι, Ἐπιστολαὶ κεκομψευμένα ἀπὸ τοῦ τῶν
30 θεῶν προσώπου, πρὸς τοὺς φυσικοὺς καὶ μαθηματικοὺς
καὶ γραμματικοὺς καὶ γονὰς Ἐπικούρου καὶ τὰς θρη-
σκευομένας ὑπ' αὐτῶν εἰκάδας, καὶ ἄλλα.

ΚΕΦ. Θ'.

CAP. IX.

MENEDEMUS.

MENEDEMUS.

102. Μενέδημος Κωλωτου τοῦ Λαμψακηνοῦ μαθη- 1
τής. Οὗτος, καθά φησιν Ἱππόβοτος, εἰς τοσοῦτον τε- 2
35 ρατείας ἤλασεν ὥστε Ἐρινύος ἀναλαβὸν σχῆμα περιήξει,
λέγων ἐπίσκοπος ἀφίγθαι ἐξ ἄδου τῶν ἀμαρτανομένων,
ὅπως πάλιν κατιῶν ταῦτα ἀπαγγέλλοι τοῖς ἐκεῖ δαίμο-
σιν. ἦν δὲ αὐτῷ ἡ ἐσθῆς αὐτῆ· χιτῶν φαῖος ποδήρης,
περὶ αὐτῷ ζώνη φοινικῆ, πῖλος Ἀρκαδικός ἐπὶ τῆς
40 κεφαλῆς ἔχων ἐνούφασμένα τὰ δώδεκα στοιχεῖα, ἐμβά-
ται τραγικοί, πύγων ὑπερμεγέθης, βάρδος ἐν τῇ χειρὶ
μειλίνῃ.

103 Καὶ οὗτοι μὲν οἱ βίοι τῶν κυνικῶν ἐκάστου. 3
προσυπογράφωμεν δὲ καὶ τὰ κοινῇ ἀρέσκοντα αὐτοῖς,
45 αἴρουν καὶ ταύτην εἶναι ἐγχείροντες τὴν φιλοσοφίαν,
οὐδ', καθά φασὶ τινες, ἔνστασιν βίου. ἀρέσκει οὖν αὐ-

99. Menippus, et ipse Cynicus, patria quidem Phœnix,
conditione servus fuit, ut ait Achaicus in Ethicis. Diocles
autem dominum quoque ipsius tradit, Ponticum fuisse Ba-
tonemque vocatum. Quum vero præ cupiditate pecuniæ
importunus peteret, Thebanus fieri valuit. Edidit qui-
dem nihil serium, at ipsius libri multa irrisione referti sunt
non secus atque Meleagri, qui tempore ejus fuit. Refert
Hermippus eum pecuniam in diem fœnerari solitum fuisse,
atque hinc fœneratorem nominatum esse : etenim fœnus
nauticum exercuisse et cepisse pignora, unde maximas opes
coegisse : (100) tandem dolo omnibus esse exspoliatum ac
præ mœrore vitam laqueo finivisse. Nos autem lusinus
in eum hoc carmine :

Phœnicem genere, Creticum verò canem,
diurnus fœnerator vulgo qui cluet,
scisne Menippom? Is est
qui Thebis olim sua, perfosso pariete,
amisit insciusque naturæ Canis,
se necuit laqueo.

4 Quidam ejus libros non ipsius esse, sed Dionysii et Zopyri
Colophoniorum tradunt, qui jocandi causa conscriptos
velut venditori idoneo dederunt. (101) Fuerunt autem Me-
nippi sex : primus qui de Lydis scripsit Xanthumque bre-
5 viavit; secundus hic ipse; tertius Stratoniceus sophistâ ex
Caria oriundus; quartus sculptor; quintus et sextus pictores :
utrumque commemorat Apollodorus. Cynici autem vo-
lumina sunt tredecim, Necyia, Testamenta, Epistolæ com-
positæ ex deorum persona, ad physicos et mathematicos
grammaticosque et Epicuri fœtus et ab ipsis celebratas vi-
gesimas, et alia.

102. Menedemus, Coloti Lampsaceni discipulus. Hic,
ut ait Hippobotus, in tantum prodigiosæ superstitionis ve-
nerat, ut sumpto habitu Furia circumiret, dicens in-
spectorem se ex Orco venisse eorum quæ delinquerentur, ut
descendens hæc ibi dæmonibus renuntiaret quæ vidisset.
Vestis autem ei talis erat : pulla tunica talaris, astricta
puniceo cingulo; pileus Arcadicus capiti impositus, habens
intexta duodecim signa zodiaci; cothurni tragici, barba
prolixa, virga in manu fraxinea.

103. Atque istæ quidem vitæ sunt singuli cujusque Cyni-
corum. Subjiciemus autem quæ in genere illis placita sunt,
siquidem sectam hanc philosophiæ esse judicamus, non, ut
quidam volunt, certam rationem et institutum vitæ. Pla-

τοῖς τὸν λογικὸν καὶ τὸν φυσικὸν τόπον περιζιζεῖν, ἐμπερῶς Ἀρίστωνι τῷ Χίῳ, μόνῳ δὲ προσέχειν τῷ ἠθικῷ. καὶ ὅπερ τινὲς ἐπὶ Σωκράτους, τοῦτο Διοκλῆς ἐπὶ Διογένους ἀναγράφει, τοῦτον φάσκων λέγειν,
 5 Δεῖ ζητεῖν

Ὅ, ττι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται.

παραιτοῦνται δὲ καὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα. γράμματα γοῦν μὴ μανθάνειν ἔφασκεν ὁ Ἀντισθένης τοὺς σὺφρονας γενομένους, ἕνα μὴ διαστρέφοντο τοῖς ἀλλοτριόις. (104) περιαιροῦσι δὲ καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ὁ γοῦν Διογένης πρὸς τὸν ἐπιδεικνύντα αὐτῷ ὠροσκοπεῖον, «χρήσιμον, ἔφη, τὸ ἔργον πρὸς τὸ μὴ ὑστερήσαι δεῖπνου.» πρὸς τὸν ἐπιδεικνύμενον αὐτῷ μουσικὸν ἔφη·

15 Γνώμαις γὰρ ἀνδρῶν εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις, εὖ δ' οἶκος, οὐ ψαλμοῖσι καὶ τερετίσμασιν.

ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ τέλος εἶναι τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν, ὡς Ἀντισθένης φησὶν ἐν τῷ Ἡρακλεῖ, ὁμοίως τοῖς στωικοῖς· ἐπεὶ καὶ κοινωνία τις ταῖς δύο ταύταις αἰρέ-
 20 σεσὶν ἔστιν. ὅθεν καὶ τὸν κυνισμὸν εἰρήκασι σύντομον ἐπ' ἀρετὴν ἔδόν. καὶ οὕτως ἐβίωσεν καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεύς. (105) ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ λιτῶς βιοῦν, αὐτάρκασιν χρωμένοις σιτίοις καὶ τρίβωσι μόνοις, πλούτου καὶ δόξης καὶ εὐγενείας καταφρονοῦσιν. ἔνιοι γοῦν καὶ βοτάναις
 25 καὶ παντάπασιν ὕδατι χρῶνται ψυχρῷ σκέπαις τε ταῖς τυγούσαις καὶ πίθοις, καθάπερ Διογένης, ὃς ἔφασκε θεῶν μὲν ἴδιον εἶναι μηδενὸς δεῖσθαι, τῶν δὲ θεοῖς ὁμοίον τὸ δλίγων χρῆζειν. ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρετὴν διδακτὴν εἶναι, καθά φησιν Ἀντισθένης ἐν τῷ
 30 Ἡρακλεῖ, καὶ ἀναπόβλητον ὑπάρχειν· ἀξιεραστόν τε τὸν σοφὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ φίλον τῷ ὁμοίῳ, τύχῃ τε μηδὲν ἐπιτρέπειν. τὰ δὲ μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀδιάφορα λέγουσιν ὁμοίως Ἀρίστωνι τῷ Χίῳ.

Καὶ οὗτοι μὲν οἱ κυνικοί· μετῴτερον δ' ἐπὶ τοὺς στωι-
 35 κούς, ὧν ἤρξε Ζήνων, μαθητῆς γενόμενος Κράτητος.

cet ergo illis Dialecticam et Physicam tollenda esse, similiter ac fecit Aristo Chius, Ethicæ autem soli intendi. Quodque plerique Socrati, hoc Diocles Diogeni inscribit, hunc asserens dixisse inquirendum

Quid domibus nostris pravi rectique geratur.

Repudiant etiam disciplinas liberales. Ergo neque discendas litteras dixit Antisthenes, ne frugi effecti perverterentur alienis. (104) Tollunt etiam geometriam et musicam et cetera id genus. Nempe enim et Diogenes cuidam ostendenti ipsi horoscopium, Utile sane inventum, ait, ne sero ad cœnam veniamus. Ad eum vero qui musicam ei exhibebat, ait :

Virum consilii bene reguntur oppida, domus bene, haud lyrae lotivæ strepitibus.

Placet eis et finem esse secundum virtutem vivere, ut Antisthenes ait in Hercule, quemadmodum et Stoicis : nam affinitas quadam est inter has duas sectas. Quare et Cynismum dixere compendiosam ad virtutem viam. Atque ita vixit et Zeno Citieus. (105) Placet item eis simplex et parabilis victus, quippe qui cibis utuntur ad nutriendum corpus sufficientibus et solis palliis, divitias, gloriam nobilitatemque contemnentes. Plerique etiam oleribus et aqua tantum frigida utuntur, qualicumque tecto acquiescunt vel solis doliis, sicuti Diogenes, qui dicebat deorum esse proprium nullius indigere, eorum vero qui diis essent similes, minimis egere. Virtutem dicunt doceri posse, ut in Hercule ait Antisthenes, eandemque amitti non posse : amore dignum esse sapientem, peccato non obnoxium et simili amicum, et fortunæ eum nihil permittere. Quæ vero inter virtutem et vitia sunt, ea indifferentia, ut Aristo Chius, appellant.

Et hi quidem Cynici fuere. Veniendum nunc ad Stoicos, quorum princeps fuit Zeno, Cratetis discipulus.